

3005Y az imtahan testinin sualları**Fənn : 3005Y qiymət və qiymətləndirmə**

1 əgər mütləq likvidlik əmsalı 0,99-a bərabər olarsa, müəssisə hesab olunur

- ☐ müflisləşmiş müəssisə
- ☐ kredit qabiliyyətli
- ☐ məhdud kredit qabiliyyətli
- ☒ kredit qabiliyyətli olmayan
- ☐ likvid müəssisə

2 əmlakın qiymətləndirilməsinin məhdudlaşdırıcı şərti deyil

- ☐ Əmlak bazarında fəaliyyətin dövlət tənzimlənməsi
- ☒ informasiyadan istənilən məqsədlərlə oluna bilər
- ☐ qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən tarixə etibarlıdır
- ☐ qiymətləndirmə yalnız hesabatda göstərilən məqsəd üçün etibarlıdır
- ☐ müəssisənin maliyyə vəziyyəti və biznesin aparılmasının maliyyə şərtləri

3 Gəlir yanaşmasının əsaslı tətbiqi üçün aşağıdakı şərtin yerinə yetirilməsi zəruri deyil

- ☐ əmlaka xas olan risklər
- ☐ qiymətləndirilən obyekt gəlir gətirilməlidir
- ☒ qiymətləndirilən obyektin analoqları olmalıdır
- ☐ gələcək gəlirlərin kəmiyyətini hesablamaq olar
- ☐ sadalananların heç biri

4 Gəlir yanaşmasının əsaslandığı gələcək gəlir növü deyil

- ☐ əmlak satışından mümkün pul daxilolmaları
- ☐ xalis əməliyyat gəliri
- ☐ vergilər ödənildikdən sonra pul axını
- ☒ əmlak obyektinin rentabelliği
- ☐ reversiya dəyəri

5 əmlak obyektlərinin icarə bazarını hansı segmentlərə bölmək olar?

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ dövlət əmlakının icarə bazarı
- ☐ gizli icarə bazarı
- ☐ kommersiya daşınmaz əmlakının icarə bazarı
- ☒ sadalananların hamısı

6 Gəlirlərin müxtəlif növlərinin proqnoz hesablarının əsasında hansı göstərici durur?

- ☐ reversiya dəyəri
- ☐ icarə haqqının müqavilə dərəcəsi
- ☐ icarə haqqının bazar dərəcəsi
- ☒ illik icarə haqqı dərəcəsi
- ☐ icarə müqaviləsi

7 Gəlir yanaşması əmlakın qiymətləndirilməsinin hansı prinsipinə əsaslanır?

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ gözləmə prinsipi
- ☐ tarazlıq prinsipi
- ☐ tələb-təklif və rəqabət prinsipi
- ☒ sadalananların hamısı

8 Gəlir yanaşmasının əsaslandığı gələcək gəlir növü hansıdır?

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ potensial ümumi gəlir
- ☐ həqiqi ümumi gəlir
- ☐ vergilərin ödənilməsinədək pul axını
- ☒ sadalananların hamısı

9 Gəlir yanaşması əmlakın qiymətləndirilməsinin hansı prinsipinə əsaslanır?

- ☐ tarazlıq prinsipi
- ☒ xarici təsir prinsipi
- ☐ əvəzetmə prinsipi
- ☐ artan və azalan verim prinsipi
- ☐ rəqabət prinsipi

10 İcarəyə verilən sahə 7580 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 300 manatdır. Potensial ümumi gəliri hesablayın:

- ☐ 2274 manat
- ☐ 7280 manat
- ☐ 7880 manat
- ☐ 25,3 manat
- ☒ 2274000 manat

11 İcarəyə verilən sahə 5000 kv. m., hər kv.m. sahəyə görə icarə haqqı 200 manatdır. Həqiqi ümumi gəliri tapın. İtkilər 10000 manat, sair gəlirlər 50000 manat.

- ☐ 950000 manat
- ☐ 1000000 manat
- ☒ 1040000 manat
- ☐ 104000 manat
- ☐ 990000 manat

12 əmlakın qiymətləndirilməsi təcrübəsində tikililərin bərpa dəyəri necə hesablanır? (Bx – birbaşa xərclər, Dx – dolayı xərclər, M – sahibkarın mənfəəti)

- ☐ $BX/(DX+M)$
- ☒ $BX+DX+M$
- ☐ $(BX - DX)+M$
- ☐ $(BX + DX) / M$
- ☐ $(BX - DX) \times M$

13 Bazis – indeks metodu üzrə tikintinin dəyəri necə hesablanır? (I – bina üzrə işlər kompleksinin bazis səviyyəsi üzrə qiymət indeksi, TDs – qiymətlərin bazis səviyyəsində smeta dəyəri, Dx – dolayı xərclər, M – sahibkar mənfəətidir)

- ☐ $TD = I \times TDs - Dx + M$
- ☒ $TD = I \times TDs + Dx + M$

- ☐ $TD = I_x TD_s + D_x - M$
- ☐ $TD = I_x(TD_s + D_x + M)$
- ☐ $TD = I_x(TD_s + D_x) - M$

14 Inhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- ☐ qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət.
- ☐ əmtənin differensiallaşdırılması;
- ☐ çoxlu sayda satıcıların olması;
- ☒ qiymət ayrı-seçkiliyi;
- ☐ qiymət rəqabəti;

15 Inhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- ☐ reklam taktikasına yenidən baxılması.
- ☐ rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi;
- ☒ qiymətlərdə liderlik;
- ☐ parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası;
- ☐ satışın stimullaşdırılması;

16 Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodlarıdır -

- ☐ sadalananların heç biri.
- ☐ məhsulun differensiallaşdırılması;
- ☐ məhsulun təkmilləşdirilməsi;
- ☐ məhsulun reklam edilməsi;
- ☒ sadalananların hamısı;

17 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelidir –

- ☒ sadalananların hamısı.
- ☐ koordinasiya edilməyən oliqopoliya;
- ☐ müəssisələrin sövdələşmələri;
- ☐ «qaydalar üzrə oyun»;
- ☐ sadalananların heç biri;

18 Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolları hansılardır?

- ☒ qiymət liderliyi, düşünülmüş paralelizm və gizli razılaşmanın bağlanması;
- ☐ gizli razılaşmanın bağlanması;
- ☐ düşünülmüş paralelizm;
- ☐ qiymət liderliyi;
- ☐ sahəvi tələbin dəyişkənliyi;

19 Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- ☐ qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi.
- ☒ rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- ☐ alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- ☐ qiymət strategiyasının seçilməsi;
- ☐ qiymət taktikasının dəyişilməsi;

20 Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodu deyil -

- ☐ dizayn və qablaşdırma

- ☐ məhsulun differensiallaşdırılması
- ☒ qiymətin differensiallaşdırılması
- ☐ məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- ☐ reklam işinin təşkili

21 Aşağıdakılardan hansı faydalılığın və tələbin təhlilinə sıra (ordinalist) yanaşma aksiomu deyil?

- ☒ istehlakçının qeyri-asılılığı aksiomu
- ☐ tranzitivlik aksiomu
- ☐ təminolunmazlıq aksiomu
- ☐ tam (təkmil) sıralanma aksiomu
- ☐ istehsalçının qeyri-asılılığı aksiomu

22 Nominal gəlirin dəyişməz qalması şərtlə qiymətin dəyişməsi istehlakçının real gəlirlərinin artması deməkdir. Qiymətin istehlakçının tələbinə belə təsiri necə adlanır?

- ☐ faydalılıq effekti
- ☐ əvəzetmə effekti
- ☐ miqyas effekti
- ☒ gəlir effekti
- ☐ səmərə effekti

23 Istehlakçının nominal gəlirlərinin və digər əmtəələrin qiymətlərinin sabit qalması şəraitində istehlakçı tələbinin ucuzlaşmış əmtəələrə keçməsi baş verir. Qiymətin tələbin həcminə belə təsiri necə adlanır?

- ☐ faydalılıq effekti
- ☐ gəlir effekti
- ☐ mənfəət effekti
- ☒ əvəzetmə effekti
- ☐ miqyas effekti

24 Istehlakçı nə vaxt maksimum faydalılığa nail olur

25 Qiymətəmələgəlməyə alternativ yanaşmaları göstərin:

- ☐ qiymət və gəlir
- ☐ xərc və gəlir
- ☐ xərc və qiymət
- ☐ gəlir və qiymətlilik
- ☒ qiymət və qiymətlilik

26 Passiv qiymətəmələgəlmə nədir?

- ☐ rentabelliyn məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətqoyma
- ☐ alternativ metodlar əsasında qiymətqoyma
- ☐ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətqoyma
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətqoyma

27 Aktiv qiymətmələgəmə nədir?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ satışın idarə edilməsi çərçivəsində qiymətkoyma
- ☐ alternativ metodlar əsasında qiymətkoyma
- ☐ rentabelliğin məqsədli səviyyəsi əsasında qiymətkoyma
- ☐ rəqiblərin qiymət qərarları əsasında qiymətkoyma

28 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ Snob effekti
- ☐ Beblen effekti
- ☐ təqlid edənlər
- ☒ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

29 əmtəə nə qədər nadirdirsə (yanlış variantı seçin)

- ☐ alıcıların əksəriyyəti onun bahalıqına görə laqeydlik göstərəcək
- ☐ onun qiyməti bir o qədər yüksəkdir
- ☐ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər yüksəkdir
- ☒ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər zəifdir
- ☐ alıcı ona bir o qədər yüksək qiymət ödəyəcək

30 əmtəələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindirsə -

- ☐ əmtəə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- ☐ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- ☒ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi kəskin azaldacaq
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi tədricən azaldacaq

31 əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- ☒ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- ☐ qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- ☐ alıcılar qiymətə az həssasdırlar
- ☐ keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir
- ☐ qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir

32 Xərc qiymətmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- ☐ heç biri
- ☒ ümumi istehsal xərcləri
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər
- ☐ orta qaimə xərcləri
- ☐ mənfəətin xüsusi çəki əmsalı

33 Akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması nəyi ifadə edir ?

- ☐ maliyyə göstəricilərinin dəyişməsinə
- ☒ işgüzar fəallığın dəyişməsinə
- ☐ investisiya qoyuluşunun dəyişməsinə
- ☐ istehlak tələbinin dəyişməsinə
- ☐ istehlak xərclərinin dəyişməsinə

34 Tam (təkmil) sıralanma aksiomuna görə

35 Müəssisədə bir neçə qiymət strategiyasının eyni vaxtda tətbiqi mümkündürmü?

- ☐ bu yolverilməzdir
- ☒ mümkündür
- ☐ mümkün deyil
- ☐ yalnız ekstremal şəraitli bazarlarda mümkündür
- ☐ yalnız hakim mövqeyə malik müəssisələrdə mümkündür

36 Nadir əmtəyə patentin mövcudluğu hansı strategiyanın reallaşdırılmasına imkan verir?

- ☐ "qaymaqyığma"
- ☐ neytral qiymətməlgəlmə
- ☒ mükafatlı qiymətməlgəlmə
- ☐ bazara ciddi daxilolma
- ☐ yüksək dəyərlilik

37 Fərqsizlik qiyməti nədir?

- ☐ istehlak xidmətlərinin tarifləri
- ☐ normal əmtənin qiyməti
- ☐ orta bazar qiyməti
- ☒ alternativ əmtəələrin ən yaxsının qiyməti
- ☐ aşağı kateqoriyalı əmtənin qiyməti

38 Bazar konyunkturası şəraitində məhsulun qiyməti hansı amilin təsiri altında formalaşır?

- ☐ demoqrafik
- ☐ iqtisadi
- ☐ siyasi
- ☒ taktiki
- ☐ strateji

39 Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- ☐ inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- ☒ rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması
- ☐ dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- ☐ preyskurantların tətbiqi
- ☐ qiymətlərin «dondurulması»

40 Hansı ölkədə təzimplənən qiymətlərin xüsusi çəkisi daha yüksəkdir?

- ☒ İsveçrə
- ☐ Avstriya;
- ☐ Fransa;
- ☐ ABŞ;
- ☐ İngiltərə;

41 Konyunkturaya təsir edən daim fəaliyyət göstərməyən qeyri-tsiklik amil:

- ☒ kortəbii hadisələr
- ☐ elmi-texniki tərəqqi
- ☐ istehsal və kapitalin təmərküzləşməsi
- ☐ inflyasiya
- ☐ əmtəələrin istehsalı və istehlakında mövsümlilik

42 Qiymətlərin dondurulması səmərəlidir?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ qismüddətli dövrdə
- ☐ uzunmüddətli dövrdə
- ☒ yüksək inflyasiya zamanı
- ☐ mülayim inflyasiya zamanı

43 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ antiinflasiya xarakterli ola bilər;
- ☐ antiböhran xarakterli ola bilər;
- ☐ antiinflyasiya və antiböhran xarakterli ola bilər
- ☐ antiinhisar xarakterli ola bilər;

44 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- ☐ istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- ☐ antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- ☐ gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- ☒ antiinflyasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- ☐ pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə

45 Praktiki qiymətməmələgəlmədə iqtisadi nəzəriyyənin nəticələrindən istifadə variantları hansılardır?

- ☒ radikal cə kompromiss
- ☐ radikal
- ☐ kompromiss
- ☐ konstruktiv və radikal
- ☐ praktik və kompromiss

46 Firmanın idarəetmə konsepsiyasının alətləri hansılardır?

- ☒ bütün variantlar doğrudur
- ☐ xərclərin və qiymətlərin hesablanması
- ☐ qiymətlərin və qiymətliliyin idarə edilməsi
- ☐ xərclər və qiymətlərlə idarəetmə
- ☐ qiymətlərin və qiymətliliklə nəzarət

47 Məhsulun tam maya dəyəri istehsal maya dəyərindən yüksəkdir –

- ☐ alternativ xərclər qədər
- ☐ ümümtəsərrüfat xərcləri qədər
- ☒ qeyri-istehsal xərcləri qədər
- ☐ nəqliyyat xərcləri qədər
- ☐ birbaşa xərclər qədər

48 Məhsulun istehsal maya dəyəri sex maya dəyərindən yüksəkdir –

- ☐ Dolayı xərclər qədər
- ☐ Maşın və avadanlıqların saxlanması xərcləri qədər
- ☐ Kommersiya xərcləri qədər
- ☒ Ümumtəsərrüfat xərcləri qədər
- ☐ Birbaşa xərclər qədər

49 Maşın və mexanizmlərin istismar xərcinə aiddir:

- ☐ elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar
- ☒ birdəfəlik xərclər
- ☐ fəhlələrə verilən əsas əmək haqqı
- ☐ material xərcləri
- ☐ təhlükəsizlik texnikası üzrə xərclər

50 Sair üstəlik xərclərə aid deyildir:

- ☐ təşkilatın əmlakının sığortalanması
- ☐ qeyri-məhsuldar xərclər (cərimə, ödəmə)
- ☒ çox tirajlı qəzetlərin saxlanması xərcləri
- ☐ bank krediti üzrə ödəmələr
- ☐ elmi-tədqiqat işləri üçün ayırmalar

51 Bir-birini qarşılıqlı əvəz edən əmtəələr üçün tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalı (I_{xy}) hansıdır?

- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☐
- ☒
- ☐
- ☐
- ☐

52 İstehlakçı qiymət dəyişməsinə nə vaxt həssaslıq göstərmir.

- ☐ İstehlakçının əmtəəyə xərci onun gəlirləri ilə müqayisədə yüksəkdirsə.
- ☒ İstehlakçının əmtəəyə xərci onun məcmuu gəlirində az bir pay tutarsa,
- ☐ İstehlakçıya əmtəə əvəzediciləri məlumdursa.
- ☐ İstehlakçı qarşılıqlı əvəzolunan əmtəələrin keyfiyyət və qiymətini müqayisə edə bilirsə.
- ☐ Əmtəə bazarda digər əvəzedici məhsullara yaxın yerləşdirilibsə.

53 Qiymət dəyişməsinə rəqiblərin reaksiyası nə vaxt olur?

- ☒ Bazar haqqında informasiya əldə etmək asandırsa.
- ☐ Bazara giriş və çıxış üçün maneələr vardır.
- ☐ Satıcıların sayı çox olarsa, və təklif olunan əmtəələr eyni deyilsə.
- ☐ Təklif olunan əmtəələr oxşar deyilsə və bazara giriş maneələri yoxdursa.
- ☐ Satıcılar məhdud sayda olarsa və əmtəələr az fərqlənərsə.

54 Tələbin (Q) gəlirə (R) görə elastikliyi əmsalı (I_r) aşağıdakı kimi hesablanır.

55 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə birbaşa elastikliyi əmsalı (l) aşağıdakı kimi hesablanır.

56 Tələbin (Q) qiymətə (P) görə çarpaz elastikliyi əmsalı (l_{xy}) aşağıdakı kimi hesablanır (x və y əmtəələri ifadə edir)

57 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının (l_r) hansı kəmiyyəti qeyri-elastik tələbə uyğundur?

58 Məhsul satışından əldə edilən mənfəətin (M_t) qiymətdən asılılığı aşağıdakı düsturla hesablanır (q- satış həcmi, Z – qiymət, $P_{dəy}$ – məhsul vahidinə düşən dəyişən xərclər, F-məcmu sabit xərcləri)

59 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ☐ ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ☐ maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ☐ ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
- ☒ sabit və dəyişən xərclərin cəminə

60 Qiymətin əmələ gəlməsinə aktiv təsir göstərmir

- ☒ investisiya siyasəti
- ☐ bazarın inhisarlaşması
- ☐ inflyasiya
- ☐ dempinq
- ☐ valyuta məzənnəsi

61 Məhsulun istehsalı həcmindən asılı olan xərclər hansılardır?

- ☒ dəyişən və sabit.
- ☐ alternativ
- ☐ dəyişən
- ☐ dolay
- ☐ sabit

62 Qiymətmələgəlmənin bazar amilləridir –

- ☐ hamısı
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☒ tələb
- ☐ heç biri

63 Məhsulun (işin, xidmətin) maya dəyərində aid deyil –

- ☐ sair xərclər
- ☐ xammal və material xərcləri
- ☐ sosial ehtiyaclara ayırmalar
- ☒ vergilər
- ☐ amortizasiya xərcləri

64 Qiymətmələgətirən amillər –

- ☐ qiymətləri dəyişdirən daxili və xarici amillərdir
- ☐ qiymətlərə xarici təsir üsullarıdır
- ☐ qiymətlərin səviyyə və dinamikasına təsir göstərən obyektiv şərait və qanunauyğunluqlar
- ☐ qiymətin quruluşuna daxili təsir üsullarıdır
- ☒ hamısı doğrudur

65 Qiymətmələgətirən amil deyil.

- ☐ dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
- ☐ konyunktura amili
- ☐ valyuta-maliyyə amili
- ☐ dəyər amili
- ☒ inflyasiya amili

66 Qiymətmələgəlmənin xarici amillərinə aid deyil -

- ☐ dövlət
- ☐ bazar mühiti
- ☐ istehlakçılar
- ☐ əmtəə hərəkəti kanalının iştirakçıları
- ☒ xarici ticarət dövriyyəsinin həcmi

67 Qiymətlərin səviyyəsinə təsir edən vergi növü:

- ☐ mədən vergisi
- ☐ gəlir vergisi
- ☒ əlavə dəyər vergisi
- ☐ əmlak vergisi
- ☐ nəqliyyat vergisi

68 Tikinti maşın və mexanizmlərin illik xərclərinə aiddir.

- ☐ yanacaq xərcləri
- ☐ tikinti məşinlərinin idarə olunması ilə əlaqədar əmək haqqı xərcləri
- ☒ amortizasiya ayırmaları
- ☐ cari təmir xərcləri
- ☐ məşinlərin daşınmasına çəkilən xərclər

69 Qiymətin dinamikasına təsir edən əsas amil hansıdır?

- ☒ əmtənin bazarda strateji və taktiki mövqeyi
- ☐ məqsədli bazarın seçilməsi
- ☐ rəqabət mühiti
- ☐ əmtənin bazarda istehlakçıların davranış tərzini
- ☐ bazar konyunkturasi

70 Yeni yaradılan dəyərin bir hissəsinin büdcəyə daxil olması forması:

- ☐ nəqliyyat
- ☒ ƏDV və aksiz vergisi
- ☐ gəlir
- ☐ mənfəət
- ☐ əmlak

71 Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- ☐ inflyasiya
- ☒ büdcə kəsirinin azalması
- ☐ məhsul istehsalının artırılması
- ☐ qiymət strategiyası
- ☐ bazarların tipləri

72 əmtənin qiymətinin qalxma səbəbi.

- ☐ Vergilərin azaldılması.
- ☐ İstehsal həcmının artımı.
- ☐ Texniki proqress.
- ☐ İstehsal və tədavül xərclərinin aşağı düşməsi.
- ☒ Vəsitiçilərin sayının artması.

73 əmtənin qiymətinin aşağı düşməsinin təmin edir.

- ☒ Kapitaldan istifadədə yüksək səmərəlilik.
- ☐ İstehsal həcmının azalması.
- ☐ İqtisadi vəziyyətin qeyri-stabilliyi.
- ☐ Təbavüldə olan pul kütləsinin artması.
- ☐ Qarşılıqlı istifadədə yüksək səmərəlilik.

74 Maya dəyəri:

- ☐ kommersiya xərcləridir
- ☐ istehsal avadanlıqlarının saxlanması xərcləridir
- ☒ əmtənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin cəmidir
- ☐ əmtənin realizə olunmasından əldə olunan pulun həcmidir
- ☐ bazarın öyrənilməsinə çəkilən xərcləridir

75 Tədavül xərcləri:

- ☒ nəqletmə xərcləri
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ reklam xərcləri
- ☐ satışdan sonrakı xidmət
- ☐ vasitəçi təşkilatların xərcləri

76 FOB və SİF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- ☒ nəqletmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ☐ bazar şərtləri ilə
- ☐ gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- ☐ ödəniş şərtləri ilə

77 İstehsalın mövcud səviyyəsi həcmində formalaşan tələbat

- ☐ mütləq tələbat
- ☐ artan tələbat
- ☐ nisbi tələbat
- ☐ cüzi tələbat
- ☒ həqiqi tələbat

78 Nəqliyyat tariflərinin təsnifatı aşağıdakı əlamətlər üzrə aparılır

- ☐ İqtisadi mühit üzrə
- ☐ Dövlət tənzimlənməsi dərəcəsi üzrə
- ☒ Xidmət etdiyi dövriyyəyə görə
- ☐ Qurulma forması üzrə
- ☐ Növlər üzrə

79 Sərnişin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- ☐ Bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir
- ☒ Bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- ☐ Bu tariflər topdansa satış ticarətə aid edilir
- ☐ Bu tariflər yükdaşımaqların tariflərinin dinamikasını verir
- ☐ Bu tariflər bazar tarazlığını yaradır

80 Təklifin dəyişməsinə təsir edən qeyri-qiymət amili:

- ☐ digər məhsulların qiymətləri
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi
- ☒ istehsal texnologiyası
- ☐ alıcıların zövqü
- ☐ alıcıların sayı

81 Yükdaşıma xərcləri ibarətdir

- ☐ Yükləmə və boşaltma işlərinə xərclər
- ☐ Əməliyyatların ilkin və yekun məsrəflərindən
- ☒ İlkin, yekun xərcləri və hərəkət əməliyyatları
- ☐ Yüklərin nəql olunma xərclərindən
- ☐ Sərnişinlərin və yüklərin nəql olunma xərcləri

82 Diskontlaşdırma proseduruna aid olmayan cəhət hansıdır ?

- ☐ bütün fikirlər diskontlaşdırma proseduruna aiddir.
- ☒ investorun öz investisiyalarını geri qaytarmayacağını
- ☐ investisiyalardan onu qane edən məbləğdə gəlir əldə edəcəyini nəzərdə tutur
- ☐ obyekt üzərində gələcək faydaların (gələcək gəlir axınlarının) cari dəyəri kimi müəyyənləşdirilir
- ☐ investorun öz investisiyalarını geri qaytaracağını

83 Pul axınlarının diskontlaşdırılması metoduna xasdır:

- ☒ icarə şərtləri və məsrəflər üzrə fərqlərin hesablamada nəzərə alınmasına daha yaxşı imkan verir
- ☐ Kapitallaşdırmanın ümumi əmsalının quruluşu metodu
- ☐ Investisiya və ya investisiya qrupu texnikası ilə əlaqə metodu
- ☐ Birbaşa kapitallaşdırma metodu
- ☐ kumulyativ ardıcılıq sıralanma metodundan istifadə edilir

84 ABŞ-da qiymətləndirmə fəaliyyəti ilə məşğul olan qiymətləndiricilərin aparıcı qurumlarına aiddir?

- ☐ Qiymətləndirmə Fondu
- ☐ Qiymətləndirmə Magistrlərinin Milli Assosiasiyası
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ Amerika Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- ☐ Qiymətləndirmə İnstitutu

85 Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitənin başlıca vəzifələrinə aiddir?

- ☐ mühasibat uçotu və digər maliyyə hesabatlarında istifadə üçün dürüst ifadə olunmuş standartların və praktiki tövsiyələrin hazırlanması
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ ayrı-ayrı dövlətlərdən və təşkilatlardan daxil olmuş rəy və təkliflər əsasında standartlara düzəlişlər edilməsi
- ☐ standartların şərh, qruplaşdırılması və tətbiqi sahəsində meydana çıxan ziddiyyətli məqamların aşkar edilməsi
- ☐ standartların ölkələrdə və milli təşkilatlarda yayılması, qəbul və tətbiq edilməsinə kömək göstərilməsi

86 Tam qiymət ayrıl-seçkiliyi o halda mümkündür ki:

- ☐ həmcins əmtəə vahidinin hər birinə öz qiyməti elə müəyyən edilir ki, artıq hissə tamamilə alıcıda qalır
- ☐ həmcins əmtəə vahidinin hamısına təklif qiymətinə bərabər konkret qiymət müəyyən edilir
- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☒ həmcins əmtəə vahidinin hər birinə tələb qiymətinə bərabər olan öz qiyməti müəyyən edilir və bütün artıq hissə inhisarçı tərəfindən mənimsənilir
- ☐ qiymət elə müəyyən edilir ki, tələb qiyməti müəyyən qiymət səviyyəsini ötüb keçən bütün əmtəə vahidləri bəzi Pn qiyməti ilə reallaşdırılır

87 Inhisar şəraitində

$MR=P=MC$

$MR=P$

88 Tam rəqabət şəraitində firma üçün tələb əyrisi aşağıdakı ilə üst-üstə düşür

- ☒ son hədd və orta gəlir əyriləri
- ☐ son hədd gəliri əyrisi
- ☐ son hədd xərcləri əyrisi
- ☐ ümumi xərclər əyrisi
- ☐ ümumi gəlir əyrisi

89 Təbii inhisar onunla səciyyəli ki;

- ☐ istehsal həcmi artdıqca qısa dövrdə son hədd xərcləri ümumi xərclərə bərabərdir
- ☐ sadalananların hamısı doğrudur
- ☐ istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə sabit xərclər artır
- ☐ o, kortəbii olaraq meydana çıxır, süni olaraq yaradılması haqqında isə konkret firmalar razılığa gəlirlər
- ☒ istehsal həcmi artdıqca uzun dövrdə orta xərclər məhsul buraxılışı həcmi üzrə dəyişmələrin geniş dairəsində aşağı düşür

90 Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- ☐ inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
- ☐ inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir
- ☐ bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayırı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər
- ☐ hamısı doğrudur
- ☒ inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır

91 Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- ☐ Digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması;
- ☐ Mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü;
- ☐ Qiymətlərin yüksəldilməsi;
- ☐ İstehsal (satış) həcmi qəsdən azaldılması;
- ☒ Sadalananların hamısını.

92 Azərbaycanda Antiinhisar fəaliyyəti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- ☒ 4 mart 1993
- ☐ 14 mart 1992
- ☐ 25 mart 1995
- ☐ 4 mart 1996
- ☐ 9 iyun 1994

93 Alıcıların və satıcıların qiymətə təsiretmə dərəcəsinə görə bazarın növüdür -

- ☐ xalis inhisar
- ☐ tam rəqabət
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ inhisar rəqabəti
- ☐ oliqopoliya

94 Dövlət müdaxiləsindən azad fəaliyyət göstərən bazar

- ☐ istehlak şeyləri bazarı
- ☐ sırf rəqabət bazarı
- ☐ inhisarçı bazarı
- ☐ istehsal vasitələri bazarı
- ☒ azad bazar

95 İstehlakçı artıqlığı nədir?

- ☒ əmtənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu maksimum qiymət arasındakı fərq
- ☐ alıcının əmtəyə görə ödədiyi pulun məbləği
- ☐ satıcının əmtə satışından əldə olduğu pulun məbləği
- ☐ tələb qiymətinin dəyişməsi

- ☐ əmtənin bazar qiyməti ilə alıcının ona görə ödəməyə hazır olduğu minimum qiymət arasındakı fərq

96 Təbii inhisar subyektlərinin fəaliyyətinə aiddir

- ☐ boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi
☐ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri
☐ dəmiryol daşımaları
☐ neft hasilatı
☒ elektrik enerjisinin ötürülməsi xərcləri, dəmiryol daşımaları, boru kəmərləri ilə təbii qazın nəqd edilməsi

97 Inhisarçı adətən –

- ☐ hamısı doğrudur
☐ xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir
☐ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir
☐ qiyməti orta xərclərə bərabər olan məhsul istehsal edir
☒ xalis rəqabət şəraitindən az miqdarda istehsal edir, xalis rəqabətli müəssisə ilə müqayisədə yüksək qiymətli məhsul edir

98 Qiymətməhləgətirən amil deyil

- ☐ dövlət inhisar tənzimlənməsi amili
☐ konyunktura amili
☐ dəyər amili
☐ valyuta-maliyyə amili
☒ inflyasiya amili

99 Aşağıdakılardan hansı səhvdir

- ☒ qiymət (tarif) əmtənin (xidmətin) istehsalı və tədavülü xərclərinin məcmusudur
☐ qiymət əmtənin dəyərinin pulla ifadəsidir
☐ qiymət alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun miqdarıdır
☐ tarif pullu xidmətlərin qiymətidir
☐ tarif əmtə və xidmətlərin qiymətlərinin istənilən siyahısıdır

100 əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növü hansıdır?

- ☒ məlumat qiymətləri
☐ cari qiymətlər
☐ satınalma qiymətləri
☐ mövsümi qiymətlər
☐ pərakəndə satış qiymətləri

101 Müqavilə qiymətinə sinonim kimi hansı müəyyənliliyi göstərmək olar?

- ☐ pərakəndə satış qiyməti
☐ faktiki sövdələşmə qiyməti
☒ müqavilə qiyməti
☐ tarazlıq qiyməti
☐ topdansatış qiyməti

102 Bazar qiyməti nəyə deyilir?

- ☒ tələbin həcmi təklifin həcminə bərabərdir
☐ tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
☐ tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir

- ☐ təklifin həcmi tələbin həcmi üstələyir
- ☐ təklifin həcmi tələbin həcmindən aşağıdır

103 Fəaliyyət müddətinə görə qiymətin növü:

- ☐ tender qiymətlər
- ☐ tikinti məhsulunun qiyməti
- ☐ brutto qiymət
- ☒ sabit qiymətlər
- ☐ preyskurant qiymətlər

104 Xidmət etdiyi iqtisadi dövriyyəsinin xarakterinə görə qiymətin növü hansıdır?

- ☒ tikinti məhsulunun qiyməti
- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☐ birja qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətləri
- ☐ cari qiymətlər

105 Təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növü

- ☐ auksion qiymətləri
- ☒ müqavilə qiymətləri
- ☐ mövsümi qiymətlər
- ☐ netto qiymətlər
- ☐ sənaye məhsulunun qiyməti

106 Tikinti məhsulunun qiymətini xarakterizə edir.

- ☐ avadanlığa çəkilən xərc
- ☐ maya dəyəri
- ☒ smeta dəyəri
- ☐ bina və qurğuların tikintisinə çəkilən xərclər
- ☐ dəyər

107 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- ☐ inzibati təsərrüfat xərcləri
- ☒ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- ☐ tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
- ☐ sair üstəlik xərclər
- ☐ tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər

108 Qiymətin ikili təbiətinə aiddir:

- ☒ dəyər və istehlak dəyər
- ☐ dəyər və ortalasdırılmış dəyər
- ☐ istehsal qiyməti və gətirilmə ictimai xərclər
- ☐ dəyər və gətirilmə ictimai xərclər
- ☐ istehsal qiyməti və dəyər

109 əmtəənin istehsalına və reallaşdırılmasına çəkilən xərclərin mahiyyətini izah etmir:

- ☐ elmi cəhətdən əsaslandırılmış səmərəli xərclər
- ☐ tarazlıq xərcləri
- ☐ ictimai-zəruri xərclər

- ☐ son hədd xərcləri
- ☒ differensiallaşdırılmış xərclər

110 Buraxılmış imkanların xərcləri

- ☐ son hədd kimi müəyyən edilən xərclər
- ☐ sabit və dəyişən xərclərin cəmi
- ☐ məhsul buraxılışının həcmindən asılı olmayan xərclər
- ☒ resurslardan istifadənin bütün mümkün üsulların daha səmərəlisindən pul gəlirləri
- ☐ istehsalın mənimsənilməsindən başlayaraq bütün xərclərin cəmi

111 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansatış (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ☐ topdansatış əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.
- ☐ ƏDV-nin məbləği qədər
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ☐ aksiz vergisinin məbləği qədər
- ☒ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.

112 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil

- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☒ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ franko-anbar-istehlakçı qiyməti
- ☐ nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər

113 Qiymətin bölüşdürücü funksiyası əlaqədardır

- ☒ milli gəlirin bölüşdürülməsi və yenidən bölüşdürülməsi
- ☐ xərclərin ölçülməsi və bölüşdürülməsi
- ☐ tələb və təklifin nisbətlərinin balanslaşdırılması
- ☐ xalq təsərrüfatı sahələri arasında kapital axını
- ☐ əhalinin gəlirlərinin indeksləşdirilməsi

114 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ☐ topdansatış əlavələri (güzəştləri)
- ☐ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ aksiz vergisi
- ☒ mənfəət
- ☐ ƏDV

115 Zərərsizlik nöqtəsində qiymət bərabərdir -

- ☐ ümumi gəlirlə sabit xərclərin fərqinə
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəminə
- ☐ ümumi gəlirin maya dəyərinə olan nisbətinə
- ☐ maya dəyəri və ƏDV-nin cəminə
- ☒ sabit və dəyişən xərclərin cəminə

116 Müəssisə hesabat ili ərzində yaradıldıqda onun vergiyə cəlb olunan dəyəri necə hesablanır?

- ☐ ilkin qalıq dəyər və ilin sonuna dəyər toplanır
- ☐ müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanır
- ☐ müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 24-ə bölünür

- ☒ müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 12-yə bölünür
- ☐ müəssisənin yaradıldığı tarixə ilin sonuna qalıq dəyər toplanaraq 24-ə bölünür və onun yaradıldığı aydan sonra ilin sonuna qədər olan ayların sayına vurulur

117 Qiymətləndirmə xidmətinə görə ödəniləcək haqq -

- ☐ bütün variantlar doğrudur.
- ☐ qiymətləndirmə obyektinin dəyərindən asılıdır
- ☒ qiymətləndirmə obyektinin dəyərindən asılı olmamalıdır
- ☐ təsbit olunmuş kəmiyyətə bərabərdir
- ☐ qiymətləndirmənin aparılması ilə bağlı xərclərə bərabərdir

118 Qiymətləndirmə fəaliyyətinin subyekti deyil -

- ☒ rieltorlar
- ☐ qiymətləndiricilər
- ☐ sifarişçilər
- ☐ qiymətləndirici ekspertlər
- ☐ mülkiyyətçilər

119 Qiymətləndirmə fəaliyyətinə təsir göstərən mühit amili hansıdır?

- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ iqtisadi mühit
- ☐ siyasi mühit
- ☐ sosial mühit
- ☐ təşkilati mühit

120 Fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan binalara görə əmlak vergisi hesablanır –

- ☐ bütün variantlar mümkündür
- ☐ vergi müfəttişləri tərəfindən
- ☐ qiymətləndiricilər tərəfindən
- ☒ yerli bələdiyyələr tərəfindən
- ☐ mülkiyyətçinin özü tərəfindən

121 Mülkiyyətçinin təsəvvürünə əsaslanan prinsip deyil

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ faydalılıq prinsipi
- ☐ əvəzetmə prinsipi
- ☐ gözləmə prinsipi
- ☒ tarazlıq prinsipi

122 Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- ☒ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
- ☐ texniki baxış barədə akt
- ☐ analoqobyektlər barədə informasiya
- ☐ obyektə təsvir edən qrafik və fotosəkillər
- ☐ qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar

123 Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici -

- ☐ sənədləri imzalayır və möhürləyir
- ☐ istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir

- ☐ qiymətləndirmə tarixini göstərir
- ☐ obyektin bazar dəyərini göstərir
- ☒ sadalananların hamısını göstərməlidir

124 xərc yanaşması əsasında daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsi prosesinin mərhələsi deyil-

- ☐ obyektin köhnəlməsi məbləğinin hesablanması
- ☐ tikililərin bərpa dəyərinin köhnəlmə məbləğinə təshih edilməsi
- ☐ tikililərin bərpa dəyəri ilə torpaq sahəsinin toplanılması
- ☐ sahibkar mənfəətinin kəmiyyətinin müəyyən edilməsi
- ☒ tikililərin inventar dəyərinin hesablanması

125 Müqayisə yanaşmasını digər yanaşmalardan fərqləndirən alət və üsullar hansılardır?

- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ müqayisə vahidləri
- ☐ düzəlişlərin (təshihlərin) növləri
- ☐ düzəlişlərin hesablanması metodları
- ☐ müqayisə elementləri

126 Qiymətləndirmə məsələsinin qoyuluşu mərhələsində hansı əməliyyat yerinə yetirilmir?

- ☐ qiymətləndirmə obyektinin eyniləşdirilməsi
- ☒ qiymətləndirmə üzrə xidmət haqqının ödənilməsi
- ☐ qiymətləndirmənin məqsədlərinin seçilməsi
- ☐ qiymətləndirmə tarixinin müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətləndirmə dəyərinin növünün müəyyən edilməsi

127 Kapitallaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☒ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri

128 Aşağıdakılardan hansı uyğunluq prinsipinin mahiyyətinə uyğundur?

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ daşınmaz əmlak obyektinin dəyəri ətrafdakı tikililərin həmcinsliyindən asılıdır
- ☒ yaxınlıqda ucuz obyektlərin yerləşməsi bahalı daşınmaz əmlak obyektinin dəyərini azaldır
- ☐ uyğunluq prinsipinin pozulmasını bağ evləri massivlərində müşahidə etmək olar
- ☐ sadalananların hamısı

129 Gözləmə prinsipinə görə aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- ☐ obyektin dəyəri mülkiyyətçinin gözləmələrindən asılıdır.
- ☐ daşınmaz əmlakın dəyəri onun keçmiş satış qiymətlərindən deyil istifadəsindən gözlənilən gəlirlərdən asılıdır
- ☒ torpaq sahəsinin yaxın ərazinin abadlığı onun dəyərinə heç bir təsir göstərmir
- ☐ gözləmə pozitiv xarakter daşıyır
- ☐ gözləmə neqativ xarakter daşıyır

130 Qiymətləndirmənin nəticələrinin razılaşdırılması hansı əməliyyatların aparılmasını nəzərdə tutur?

- ☒ sadalananların hamısını
- ☐ məlumatların yekun yoxlanılması

- ☐ fərziyyə və nəticələrin yoxlanılması
- ☐ riyazi hesablamaların doğruluğunun yoxlanılması
- ☐ obyektin dəyəri haqqında yekun qərarın çıxarılması

131 əmlakın qiymətləndirilməsində qiymətləndiricinin gözləməli olduğu əsas tələblərdən deyil -

- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərində onunla bağlı olan obyektin təsirini aşkar etmək
- ☐ qiymətləndirmə tarixini müəyyən etmək
- ☐ zəruri informasiyanın axtarışı və toplanılması
- ☒ əmlak obyektinin cari təmir xərclərini müəyyən etmək
- ☐ əmlaka mülkiyyət hüququnun mümkün məhdudlaşdırıcı şərtlərini uçota almaq

132 əmlak obyektinin qiymətləndirilməsində qiymətləndirici hansı əsas tələbləri gözləməlidir?

- ☒ sadalananların hamısını
- ☐ əmlakı və onunla bağlı hüquqları düzgün eyniləşdirmək
- ☐ qiymətləndirmənin məqsədini və onun nəticələrindən nəzərdə tutulan istifadəni uçota almaq
- ☐ qiymətləndirilən dəyərin növünü müəyyən etmək
- ☐ qiymətləndirmənin bütün məhdudlaşdırıcı şərtlərini müəyyən etmək

133 əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır

- ☐ durğunluq vəziyyəti
- ☐ durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ☒ inflyasiya təhlükəsi
- ☐ tənəzzül vəziyyəti
- ☐ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

134 Multiplikator nəyə bərabərdir?

- ☐ real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- ☒ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- ☐ nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- ☐ nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı
- ☐ real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı

135 İnvestsiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☐ əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- ☐ gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
- ☒ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
- ☐ gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi

136 İnvestisiya multiplikatoru

- ☐ bütün variantlar mümkündür
- ☐ əmanətə orta hədd meyilliyyətinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- ☒ əmanətə son hədd meyilliyyətinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- ☐ istehlaka orta hədd meyilliyyətinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- ☐ doğru variant yoxdur

137 Qiymətləndirmə fəaliyyətinin həyata keçirilməsinə nə vaxt xitam verilir?

- ☒ bütün variantlar doğrudur
- ☐ məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı ilə

- ☐ qiymətləndirmə ilə bağlı sənədlərdə saxtakarlıq aşkarlıq edildikdə
- ☐ qiymətləndirici ona verilən səlahiyyətləri aşdıqda
- ☐ qiymətləndirmə fəaliyyəti ilə məşğul olan hüquqi şəxs ləğv edildikdə

138 Mülki qanunvericiliyin prinsiplərinə aid deyil -

- ☐ mülki hüquq subyektlərinin bərabərliyi
- ☐ mülkiyyətin toxunulmazlığı
- ☐ müqavilələr azadlığı
- ☒ mülki hüquq subyektlərinin iradə və davranışının tənzimlənməsi
- ☐ mülki dövryyə iştirakçılarının əmlak müstəqilliyi

139 Sərəncam hüququ nədir?

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☐ əmlakdan fayda götürməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- ☒ əmlakın hüquqi müqəddəratını təmin etməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı
- ☐ əmlaka sahib olmaq, ondan istifadə etmək və ona dair sərəncam vermək üzrə dövlət tərəfindən tanınan və qorunan hüquqdur
- ☐ əmlakı faktiki sahibliyi həyata keçirməyin hüquqi cəhətdən təmin edilmiş imkanı

140 Xarakterindən asılı olaraq qiymətləndirmədə istifadə olunan informasiyanın ayrıldığı hansı qruplar səhv ifadə olunub?

- ☒ sadalanan bütün cavablar səhvdir
- ☐ daxili və xarici
- ☐ hüquqi
- ☐ marketinq
- ☐ statistik

141 Azərbaycanda qiymətləndiricilərin ictimai təşkilatı hansıdır?

- ☐ Azərbaycan Rieltorlar Təşkilatı
- ☐ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Assosiasiyası
- ☒ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Cəmiyyəti
- ☐ Azərbaycan Qiymətləndiricilər Birliyi
- ☐ Azərbaycan Rieltorlar Assosiasiyası

142 Xarakterindən asılı olaraq qiymətləndirmədə istifadə olunan informasiyanın ayrıldığı hansı qruplar səhv ifadə olunub?

- ☒ sadalanan bütün cavablar səhvdir
- ☐ daxili və xarici
- ☐ hüquqi
- ☐ marketinq
- ☐ statistik

143 Potensial ümumi gəlir həqiqi ümumi gəlirdən fərqlənir -

- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☐ əməliyyat xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ☐ əvəzetmə xərclərinin kəmiyyətini üstələyir
- ☒ tam yüklənmə və tam yüklənməmə nəticəsində yaranan itkilərin kəmiyyəti qədər
- ☐ xalis əməliyyat gəlirinin kəmiyyəti qədər

144 Daşınmaz əmlakın yüklülüyü kimi çıxış edə bilməz.

- ☒ müvəqqəti istifadə.
- ☐ servitut;
- ☐ icarə;
- ☐ həbs;
- ☐ ipoteka;

145 əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- ☐ durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ☐ durğunluq vəziyyəti
- ☐ tənəzzül vəziyyəti
- ☐ inflyasiya təhlükəsi
- ☒ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

146 Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu.....?

- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərini vergiyə cəlb olunması məqsədilə müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- ☒ qiymətləndirilən obyektin dəyərini onun potensial mənfəətliliyi baxımından müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- ☐ qiymətləndirilən obyektin bazar və inventar dəyərini müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- ☐ qiymətləndirilən torpağın və onun üzərindəki obyektin dəyərini müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir
- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərini mənfəətliliyi baxımından müəyyənləşdirmək üçün önəmli olan metodlardan biridir

147 Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodundan?

- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ investisiya (kapital qoyuluşu) dəyərinin müəyyənləşdirilməsində də istifadə edilir
- ☒ ayrı-ayrı yanaşmaların tərkibindəki metodların tətbiqi prosesində də istifadə edilir
- ☐ təkrar istehsal dəyərinin müəyyənləşdirilməsində də istifadə edilir
- ☐ əmlakın real bazar dəyərinin, həmçinin məhdud bazar şəraitində də dəyərin müəyyənləşdirilməsində istifadə edilir

148 Müqayisə yanaşmasının əsasını təşkil edən prinsip deyil

- ☐ təklif
- ☐ tələb
- ☒ gözləmə
- ☐ tarazlıq
- ☐ əvəzetmə

149 Müqayisə yanaşmasının əsasını təşkil edən prinsipdir

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ tarazlıq
- ☐ əvəzetmə
- ☐ tələb, təklif və rəqabət
- ☒ sadalananların hamısı

150 əmlakın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi üçün zəruri informasiyanın tərkibinə daxil deyil

- ☐ analoq obyekt barədə bazar yaxud qiymət informasiyası
- ☒ qiymətləndiricinin peşə-ixtisas səviyyəsi

- ☐ qiymətləndirmə obyektinin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- ☐ analoq obyektin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- ☐ qiymətləndirilən və analoq obyektin əhatəsi üzrə məlumatlar

151 əmlakın qiymətləndirilməsinə müqayisə yanaşmasının metodu hansıdır?

- ☐ gəlirlərin birbaşa kapitallaşdırılması
- ☐ gəlirlərin dolayı kapitallaşdırılması
- ☒ qiymət və gəlirlərin gətirilməsi
- ☐ əvəzetmə dəyəri metodu
- ☐ qalıq texnikası

152 Müqayisə yanaşmasını digər yanaşmalardan fərqləndirən alət və üsullar hansılardır?

- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ müqayisə vahidləri
- ☐ düzəlişlərin (təshihlərin) növləri
- ☐ düzəlişlərin hesablanması metodları
- ☐ müqayisə elementləri

153 Torpaq sahəsinin qiymətləndirilməsində bu müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur

- ☒ 1 kub/m torpağın qiyməti
- ☐ 1 ha torpaq sahəsinin qiyməti
- ☐ 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti
- ☐ 1 frontal metr torpaq sahəsinin qiyməti
- ☐ 1 kv/m torpaq sahəsinin qiyməti

154 Torpaq sahələrinin qiymətləndirilməsi zamanı tikililəri olan sahələrin hansı müqayisə vahidlərindən istifadə olunmur?

- ☐ icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin istifadəsindən əldə olunan gəlir
- ☐ 1 kv/m ümumi sahənin qiyməti
- ☒ 1 ar torpaq sahəsinin qiyməti
- ☐ icarə üçün nəzərdə tutulan 1 kv/m sahənin qiyməti
- ☐ 1 kub/m torpağın qiyməti

155 İstehsal-texniki təyinatlı məhsulların satışına təsir göstərən amillərə aiddir

- ☒ əmtəənin, firmanın və dilerin xüsusiyyətləri
- ☐ əmtəənin xüsusiyyətləri
- ☐ bazar konyunkturası
- ☐ firmanın xüsusiyyətləri
- ☐ dilerin xüsusiyyətləri

156 İstehsal Texniki Təyinatlı məhsullar bazarında alıcının bazar gücü aşağı deyil

- ☐ satıcıdan asılılıqdan
- ☐ alıcı firmanın ölçüsündən
- ☒ keçmişdə reallaşdırılan tədarük həcmindən
- ☐ gələcəkdə gözlənilən tədarük həcmindən
- ☐ kredit reytingindən

157 Alıcının bazar gücü baxımından İstehsal Texniki Təyinatlı məhsullar bazarında vəziyyətlər çoxluğuna aid deyil

- ☐ dövlət təşkilatları tərəfindən məmulatın alışı
- ☒ fərdi sifarişlər üzrə məmulatın alışı
- ☐ yeni məmulatın alışı
- ☐ modifikasiya olunmuş məmulatın alışı
- ☐ standart məmulatın alışı

158 Mənfəətli satışların artımını təmin edən amildir:

- ☐ rəqabətqabiliyyətlilik
- ☐ siyasi himayədarlıq
- ☐ reyting
- ☐ müəssisənin bazar dəyərinin artımı
- ☒ effektiv menecment

159 Kommersiya fəaliyyətinə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi şətidir:

- ☐ siyasi himayədarlıq
- ☒ rəqabətqabiliyyətliliyin yüksəlməsi
- ☐ effektiv menecment
- ☐ aktivlərin satışının artması
- ☐ reyting

160 Kommersiya fəaliyyətinə investisiya qoyuluşunun səmərəliliyi şəti deyil:

- ☐ heç biri
- ☐ rəqabətqabiliyyətliliyin yüksəlməsi
- ☒ effektiv menecment
- ☐ müəssisənin bazar dəyərinin artımı
- ☐ effektin investisiyalar

161 Nəzəri cəhətdən müəssisənin məqsədidir:

- ☐ sadalananların hər biri
- ☐ sabitliyin təmin edilməsi
- ☐ rentabellik
- ☐ bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- ☒ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması

162 Nəzəri cəhətdən müəssisənin məqsədi deyil:

- ☐ bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- ☐ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- ☐ mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☐ satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- ☒ müəssisənin bazar dəyərinin maksimumlaşdırılması

163 İstehlak mallarına qiymətkoyma metodlarına aid deyil

- ☐ qiymət sıralarının formalaşdırılması
- ☐ qiymət ayı-seçkiliyinin miqyasının tənzimlənməsi
- ☐ ucuzlaşdırma
- ☐ sadələşdirilmiş qiymətməlgəlmə
- ☒ parametrik qiymətməlgəlmə

164 İstehlak xidmətlərinə qiymətkoymada nəzərə alınmayan məsrəf növü hansıdır?

- ☐ əsəbi-psixi məsrəflər
- ☐ vaxt məsrəfləri
- ☒ pul məsrəfləri
- ☐ fiziki güc məsrəfləri
- ☐ sensor məsrəflər

165 Ucuzlaşdırmanın miqyası nədən asılıdır?

- ☐ dövlətin qiymət siyasətinin prioritetlərindən
- ☒ əmtəələrin növündən
- ☐ qiymətin fəaliyyəti müddətindən
- ☐ əmtəənin nüfuzluluğu səviyyəsindən
- ☐ qiymətlərin tərəddüdləri diapozonundan

166 Differensial qiymətlər ayrı-seçkili qiymətlərdən fərqlənir

- ☐ satış yerinin fərqliliyinə görə
- ☐ xərclərin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- ☐ keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- ☒ xərclərin və keyfiyyətin fərqliliyinə əsaslanmasına görə
- ☐ satışdan sonrakı xidmət səviyyəsinə görə

167 Qiymət sıraları yüksək nəticələri təmin edir

- ☐ qiymət sıraları tez-tez dəyişdirilərsə
- ☐ onun elementləri diapozonlarla verilsə
- ☐ onun elementləri qrupp qiymətləri ilə verilsə
- ☐ 2-4 qiymət zonasından ibarət olarsa
- ☒ 3-4 qiymət zonasından ibarət olarsa

168 Ucuzlaşdırmanın məqsədlərinə aid deyil

- ☐ aşağı keyfiyyətli məhsulun satışının stimullaşdırılması
- ☐ «geniş çeşid» siyasətinin həyata keçirilməsi
- ☐ çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
- ☒ dəbdə olan məhsulların satışının stimullaşdırılması
- ☐ mövsümün sonunda qalıq məhsulun satışının sürətləndirilməsi

169 Ucuzlaşdırmanın obyektidir

- ☐ düzgün cavab yoxdur
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları
- ☐ istehlak malları
- ☐ istehlak avadanlıqları
- ☒ avtomobillər

170 Elektrik enerjisinin topdansaşatış tarifi 1 kVt/saat üçün (əDV ilə) 4,0 qəpikdir:

- ☒ cavablar doğru deyildir
- ☐ özəl kiçik su elektrik stansiyalarının istehsalı
- ☐ «Azərenerji» ASC-nin istehsalı
- ☐ külək elektrik stansiyalarının istehsalı
- ☐ idxal olunan elektrik enerjisi üçün

171 Elektrik enerjisinin topdansaşatış tarifi 1 kVt/saat üçün (əDV ilə) 6 qəpikdir:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ ancaq əhali istehlakı qrupu üçün
- ☐ ancaq büdcə təşkilatları üçün
- ☐ ancaq idarə və müəssisələr üçün
- ☒ bütün istehlakçılar üçün

172 Neft məhsullarının pərakəndə satış qiymətlərinin elementi deyildir:

- ☒ idxal-ixrac rüsumları
- ☐ şirkətdaxili qiymətlər
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ təchizat xərcləri (ƏDV ilə)
- ☐ topdansaş qiymətləri (təchizat xərcləri və ƏDV ilə)

173 Neft məhsullarının topdansaş qiymətlərinin elementi deyildir:

- ☒ gömrük tarifləri
- ☐ şirkətdaxili qiymətlər
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ təchizat xərcləri
- ☐ əlavə dəyər vergisi

174 Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☐ məsafənin uzaqlığından
- ☐ yerli rabitədən
- ☐ şəhər kənarı daşımalarından
- ☒ mənfəət kütləsindən

175 Təbii qazın pərakəndə satış tarifləri 1000m³ üçün əDV ilə birlikdə 100 manatdır:

- ☐ ancaq istixanalar üçün
- ☐ ancaq idarə və müəssisələr üçün
- ☒ ancaq əhali istehlakçı qrupu üçün
- ☐ ancaq özəl müəssisələr üçün
- ☐ digərləri (mülkiyyət növü və yerləşməsindən asılı olmayaraq bütün hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus istixanalar daxil olmaqla)

176 Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- ☒ topdansaş qiymət
- ☐ müqavilə qiyməti
- ☐ smeta qiyməti
- ☐ sürüşkən qiymət
- ☐ preyskurant qiymət

177 Yük daşımalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- ☐ yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər
- ☐ başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- ☐ yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- ☒ başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- ☐ sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

178 Kreditə görə faiz, başqa sözlə kredit resursunun qiyməti (R) necə hesablanır? (i – kreditə görə

faiz dərəcəsi, d – kreditlərinə dövründəki günlərin sayı, K – təqvim ilindəki günlərin sayı, a – hesabdakı vəsaitlərin orta qalığıdır)

179 Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılır:

- ☐ vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- ☐ vaqonların tiplərinə görə;
- ☐ göndərişlərin növlərinə;
- ☐ daşıma məsafəsinə və sürətinə;
- ☒ boşdayanma vaxtına

180 əgər nominal pul təklifi 5% yüksəlsə, qiymətlərin səviyyəsi 4% artarsa, onda pul dövriyyəsinin dəyişməz halında, miqdar nəzəriyyəsinə uyğun olaraq real gəlir

- ☐ 2% artacaq
- ☐ 9% artacaq
- ☒ 9% azalacaq
- ☐ 1% artacaq
- ☐ 1% azalacaq

181 Qiymətli kağızların bazar dəyəri (qiyməti) aşağıdakı amillərlə təyin olunur

- ☒ qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya səviyyəsi, iqtisadi tsikl fazası, bazarın cari konjunkturu, fond bazarlarının dövlət tədbirləri vasitəsi ilə tənzimlənməsi.
- ☐ istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti.
- ☐ qiymətli kağızların emitetinin fəaliyyətinin gəlirliliyi.
- ☐ emitetinin fəaliyyətinin qeyri stabilliyi.
- ☐ hər bir qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi.

182 Sıxışdırıb çıxarma effekti o halda meydana çıxır ki,

- ☐ qiymətlərin yüksəlməsi faiz dərəcəsinə artırır ki, bu da özəl sektorda xərclərə gətirib çıxarır
- ☒ pul təklifinin azalması faiz dərəcəsinə artırır və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- ☐ özəl sektorda vergilərin artması bu sektorun malik olduğu gəliri və xərcləri azaldır
- ☐ gəlir vergilərinin azaldılması faiz dərəcəsinin yüksəlməsinə səbəb olur və ona həssas olan xərclər özəl sektorda sıxışdırılıb çıxarılır
- ☐ dövlət xərclərinin ixtisar olunması istehlak xərclərinin məcburi ixtisarına səbəb olur

183 Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye kompleksi məhsullarının qiymət sisteminə aid deyil?

- ☐ sərbəst qiymətlər
- ☐ birja qiymətləri
- ☐ kontrakt qiymətləri
- ☐ müqavilə qiymətləri
- ☒ smeta qiymətləri

184 Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil.

- ☐ differensial tariflər

- ☐ ümumi tariflər;
- ☐ yerli tariflər;
- ☒ akkord tariflər;
- ☐ müstəsna tariflər;

185 Oliqopolistik model olan Bertran modelində oliqopolistlər –

- ☐ rəqibin qiymət strategiyasını qəbul edir
- ☒ rəqib qiymətini əvvəlcədən verilmiş kəmiyyət kimi qəbul edir
- ☐ rəqib qiymətini və məhsulunu müqayisə edir
- ☐ rəqibin marketinq strategiyasını nəzərə almır
- ☐ rəqiblə birbaşa sövdələşməyə üstünlük verir

186 kurno modelinə görə –

- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir
- ☐ hər iki firma müstəqil olaraq istehsal haqqında qərar qəbul edir
- ☐ satıcılar seçilən istehsal həcmi üzrə öz səhvləri barədə informasiyaya malik deyil
- ☒ hamısı doğrudur

187 Bir-birinin qiymətdöymə siyasətinə və marketinq strategiyasına həssas olan azsaylı satıcıların çoxlu sayda alıcılarla ticarət etdiyi bazar hansıdır?

- ☐ sırf rəqabət bazarı
- ☐ nümunəvi bazar
- ☐ məqsədli bazar
- ☐ inhisarçı bazar
- ☒ oliqopolist bazar

188 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?

- ☐ satış həcmi artırılması
- ☒ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- ☐ bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- ☐ məhsulun keyfiyyəti
- ☐ azad rəqabət mühiti

189 Oliqopoliya zamanı sınıq tələb əyrisi göstərir

- ☐ sadalananların hamısı doğrudur
- ☒ son hədd gəliri xəttinin qırılmasını
- ☐ son hədd xərcləri xəttinin qırılmasını
- ☐ qiymət son hədd gəlirindən yuxarı olmalıdır
- ☐ qiymətin müəyyən edilməsində formal razılaşma

190 Kvaziinhisar halında (qiymətin müəyyən edilməsində liderlik)

- ☐ hamısı doğru deyil
- ☐ qiymət lideri qiyməti $MC=P$ prinsipi üzrə, qalan firmalar isə $MP=MC$ prinsipi üzrə müəyyən edirlər
- ☐ qiymət lideri yalnız özü üçün qiyməti müəyyən edir, qalan firmalar isə qiyməti müstəqil müəyyən edirlər
- ☒ qiymət lideri qiyməti $MR=MC$ prinsipi üzrə, qalan firmalar isə $MC=P$ prinsipi üzrə müəyyən edirlər
- ☐ hamısı doğrudur

191 Kurno modelində nəzərdə tutulur ki:

- ☐ inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir
- ☐ oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☒ duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən, hesab edir ki, o, digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
- ☐ mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır

192 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur:

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ kütləvi bazara çıxarmaq halında
- ☐ daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- ☐ xarici bazara daxil olmaq halında
- ☐ ümumi satış həcmi artırmaq halında

193 Daxili qiymət siyasəti:

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ əhalinin əsassız (süni) qiymət və tarif artımından müdafiəsinə xidmət edir
- ☐ xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı iqtisadi əlaqəni təmin edir
- ☐ xarici qiymət siyasəti ilə qarşılıqlı əlaqədən maksimum faydalanmağa xidmət edir
- ☐ qiymət artımının səbəblərini izah edir

194 Müəssisənin qiymət siyasətinin işlənməsi prosedurasına daxildir:

- ☐ rəqiblər
- ☐ alıcılar
- ☐ xərclər
- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ dövlət

195 Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- ☒ rəqabət kəskinləşsə;
- ☐ yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edərsə;
- ☐ yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda.
- ☐ qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilirsə;
- ☐ rəqabət məhduddursa;

196 Qiymət strategiyası müsbət nəticə vermir

- ☐ məhsulların bazarda olma müddəti məhdud deyilsə
- ☒ məhsulun qiyməti tez-tez dəyişərsə
- ☐ qiymətlər məqsədli bazara uyğun olduqda
- ☐ istehlakçılara qiymət siyasətini izah etmək çətin olmazsa
- ☐ bazar tədqiqatı apararaq qiymətlər barəsində qərar qəbul olunarsa

197 Qiymət strategiyasının növü deyil

- ☐ məqsədli qiymət strategiyası
- ☒ xüsusi qiymət strategiyası
- ☐ yüksək qiymət strategiyası
- ☐ orta qiymət strategiyası
- ☐ aşağı qiymət strategiyası

198 Qiymət siyasətinin hazırlanmasına təsir edən əsas amil hansıdır?

- ☐ istehlakçıların reaksiyası
- ☐ rəqabət formaları
- ☐ bazar konyunkturasi
- ☒ rəqabət
- ☐ marketinq konsepsiyası

199 Orta qiymətlər strategiyası hansı halda müsbət nəticə verir:

- ☐ rəqabət məhduddursa
- ☐ yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini təmin edirsə
- ☐ çox saylı məmulatın nisbətən aşağı qiymətlə satışında əldə edilən gəlir ilkin yüksək qiymətlə müqayisədə əhəmiyyətsizdirsə
- ☐ yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
- ☒ qoyulan kapitalla görə uzunmüddətli və ədalətli mənfəət əldə etməyə şərait yaradırsa

200 Qiymət siyasətinin işlənilməsi proseduru deyildir:

- ☐ vəzifələr
- ☐ strateji məqsədlər
- ☒ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymət siyasəti
- ☐ taktika

201 Qiymət siyasəti təmin etməlidir:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ texnologiya tətbiqini
- ☐ alternativ yanaşma
- ☒ maksimal gəlir imkanlarını
- ☐ vahid tarif səviyyəsini

202 Qiymət strategiyası deyildir:

- ☒ xərc metodu ilə qiymət strategiyası
- ☐ yüksək qiymət strategiyası
- ☐ yuvarlaq olmayan qiymət strategiyası
- ☐ aşağı qiymət strategiyası
- ☐ dəyişməz qiymət strategiyası

203 Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- ☐ yüksək xərcləri
- ☐ artıq pul ödəmələrini
- ☐ yeni texnologiyanın tətbiqini
- ☒ yüksək mənfəəti
- ☐ tələbin yüksəlməsini

204 Bazarda öz fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin saxlanılması və sabitliyə çalışan firmalara xas olan strategiya

- ☐ məqsədli qiymət
- ☐ yüksək qiymət
- ☒ orta qiymət
- ☐ aşağı qiymət

☐ dəyişməz qiymət

205 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- ☐ istehsalı tam gücü ilə işlətmək
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi
- ☐ iflasa uğramaq
- ☐ ümumi satış həcmi artırmaq
- ☒ yüksək mənfəət əldə etmək

206 Məqsədli qiymətlər strategiyasında hansı müsbət nəticə verir:

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ hər hansı bir konkret il ərzində yüksək mənfəət kütləsinin əldə edilməsi
- ☐ kapitalqoyuluşunun dəyəri ilə mənfəətin uzlaşması
- ☐ bir neçə il müddətinə qane edici mənfəət kütləsi
- ☐ satış həcmi və qiymətin dəyişməsi halında mənfəət kütləsinin daimi qalması

207 Aşağıdakılardan hansı qiymətləndirmə fəaliyyətinin məqsədidir?

- ☒ hər biri doğrudur.
- ☐ əmlakın vergitutma bazasının müəyyənləşdirilməsi,
- ☐ əmlakın girov qoyulması,
- ☐ əmlakın sığorta olunması,
- ☐ investisiya qoyuluşları,

208 Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- ☒ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- ☐ mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- ☐ sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- ☐ qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;
- ☐ prosesə başlayarkən mümkün və məqsədəuyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;.

209 Azərbaycan Respublikasının Qiymətləndirmə fəaliyyəti haqqında Qanun neçənci ildə qəbul olunub?

- ☐ 1999
- ☐ 1995
- ☐ 1996
- ☐ 1997
- ☒ 1998

210 Qiymətləndirmənin məqsədindən asılı olaraq qiymətləndirmənin növləri hansılardır?

- ☐ fərdi və mütləq
- ☐ kütləvi və könüllü;
- ☐ könüllü və fərdi;
- ☐ kütləvi və mütləq;
- ☒ kütləvi və fərdi

211 Qiymətməhləgəlmə üçün böyük barmaq düsturu hansıdır?

- ☐ $P = MC / (1 - 1/l)$

- ☐ $P = MC + (1-1/l)$
☒ $P = MC / (1+1/l)$
☐ $P = MC - (1+1/l)$
☐ $P = MC(1+1/l)$

212 Inhisar hakimiyyətinin Lerner əmsalı ilə müəyyən edilməsi düsturu hansıdır?

- ☐ $L = P(P + MC)$
☒ $L = (P - MC) / P$
☐ $L = (P + MC) / P$
☐ $L = P / (MC + P)$
☐ $L = P(MC - P)$

213 Tam rəqabət şəraitində müəssisənin optimumuna aşağıdakı şəraitdə nail olunur:

- ☒ $MC=MR=P$
☐ $MR=AR=P$
☐ $TR=P \times Q$
☐ $M=TR-TC$

214 Tam rəqabət şəraitində qiymətlərin və son hədd xərclərinin bərabərliyi zəmanət verir

- ☒ ya müəssisənin əldə etdiyi mənfəət maksimum səviyyədədir, ya da onun zərərləri minimum səviyyədədir.
☐ müəssisənin əldə etdiyi mənfəət sıfıra bərabərdir.
☐ müəssisənin əldə etdiyi zərərlər sıfıra bərabərdir.
☐ müəssisə maksimum səviyyədə mənfəət əldə etmişdir
☐ müəssisənin zərərləri minimumdur.

215 Inhisar şəraitində son hədd gəlirinin (MR) tələbin qiymət elastikliyi əmsalı (l) ilə əlaqəsi necədir?

216 Inhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərti hansıdır?

- ☐ $AR=MR-P$
☐ $MR=AR=P$
☐ $MR=AR-P$
☐ $MR=AR+P$

217 Qiymət ayrışçılığının hansı şəraitdə istifadəsi mümkündür?

- ☐ inhisar bazarı zamanı
☐ məhsulun yüksək səviyyədə yenilənməsi zamanı
☒ istehlakçıların gəlirləri arasındakı fərq böyük olduqda
☐ istehlakçılar qarşılıqlı əlaqədə olan şəraitdə
☐ yüksək rəqabət zamanı

218 Inhisar üçün son hədd gəliri qiymət üzrə tələb elastikliyi ilə aşağıdakı kimi əlaqədardır

- ☐ $MR = P_x(1 - e)$
- ☐ $MR = P_x MC / e$, burada e – qiymət üzrə tələbin elastiklik əmsalıdır
- ☐ $MR = TC(1 - 1/e)$
- ☐ $MR = P_x e$
- ☒ $MR = P_x(1 - 1/e)$

219 İnhisarçı məhsuluna tələb əyrisi

- ☐ cavablardan heç biri doğru deyil
- ☒ mənfi mailliyə malikdir
- ☐ müsbət mailliyə malikdir
- ☐ şaquli xətt sayılır
- ☐ üfiqi xətt sayılır

220 Tam rəqabət şəraitində qısa dövrdə firmanın təklif əyrisi

- ☐ AVC əyrisindən yuxarıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- ☐ MC əyrisində yuxarıda yerləşən AVC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- ☐ bazar təklifi əyrisindən çıxarılır
- ☐ AVC əyrisindən aşağıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür
- ☒ AVC əyrisindən yuxarıda yerləşən MC əyrisinin sahəsi ilə üst-üstə düşür

221 Tam rəqabət şəraitində qaçma (bağlama) nöqtəsi elə bir istehsal həcmi sayılır ki, bu zaman qiymət aşağıdakılardan birinin minimumuna bərabər olur

- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☐ orta ümumi xərclərin
- ☒ orta dəyişən xərclərin
- ☐ son hədd xərclərinin
- ☐ orta daimi xərclərin

222 Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifi əyrisinə təsir göstəriciləri

- ☐ yuxarıda sadalanan bütün amillər
- ☐ sahədə firmaların sayı
- ☒ amillərin qiymətləri
- ☐ sahədə firmaların ölçüsü
- ☐ hazır məhsula qiymətlər

223 xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- ☐ müsbətdir, lakin sıfıra yaxınlaşır
- ☐ müsbətdir və artır
- ☒ müsbətdir, lakin azalır
- ☐ sıfıra bərabərdir
- ☐ mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır

224 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı doğrudur

- ☐ hamısı doğru deyil
- ☐ rəqib sahəyə nisbətən uzunmüddətli tarazlıq zamanı inhisarçı daha çox məhsul istehsal etməklə resurslardan daha səmərəli istifadə edir
- ☐ eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı və onun qiyməti rəqib sahəyə nisbətən yüksəkdir
- ☒ eyni tələb və xərclər zamanı uzunmüddətli tarazlıq şəraitində rəqib sahə inhisarçıya nisbətən daha aşağı qiymətlə daha çox məhsul istehsal edir

- ☐ eyni tələb və xərclər zamanı inhisarçının buraxılışı

225 Tam rəqabət şəraitində ayrıca firmanın məhsuluna tələb xətti

- ☐ doğru cavab yoxdur
☐ mənfi mailliyə malikdir
☐ müsbət mailliyə malikdir
☒ absis oxuna paraleldir
☐ ordinat oxuna paraleldir

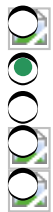
226 Qiymət ayrışdırılışının məqsədi sayılır

- ☐ istehsalçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması
☐ istehlakçının rifah səviyyəsinin aşağı salınması
☐ satış həcmi maksimumlaşdırılması
☐ istehlakçı miqdarının azaldılması
☒ hər bir istehlakçı üçün maksimal qiymətin müəyyən edilməsi

227 Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- ☐ bütün cavablar doğrudur
☒ məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
☐ yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
☐ o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
☐ digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır

228 Tam rəqabət sahəsinin uzunmüddətli tarazlığı o vaxt təmin edilir ki,

- ☒ $P=LAC=MC$
☐ $P=MC=LAC$

229 Nə vaxt deyirlərsə ki, tam rəqabət firması qiymət alıcısı sayılır, onda başa düşülür ki,

- ☐ bütün cavablar doğrudur
☒ əgər firma qiymətə deyil istehsalın həcminə düzəlişlər edərsə, onda firma maksimal mənfəət və ya minimal zərər əldə edir
☐ firma istehsal xərclərinin səviyyəsinə nəzarət etmədən buraxılış həcminə düzəlişlər edəcək
☐ firma yalnız son hədd xərclərinin kəmiyyətinə dair məlumatlar əsasında istehsalın genişləndirilməsi haqqında qərar qəbul edəcəkdir
☐ məhsulun bazar qiyməti firmanın istehsal haqqındakı qərarına heç bir təsir etmir

230 Inhisarçı o halda ziyana düşür ki,

- ☐ heç biri doğru deyil
☐ onun son hədd gəliri son hədd xərclərinə bərabər olsun
☐ onun son hədd gəliri son hədd xərclərindən yüksək olsun
☒ onun son hədd xərcləri orta dəyişən xərclərdən yüksək olsun
☐ hamısı doğrudur

231 İstehsalçının bazar hakimiyyətinin mənbəyi deyil?

- ☐ sadalananların heç biri.
☐ sahə təklifində müəssisənin payı;

- ☐ bazar tələbinin elastikliyi;
- ☐ müəssisənin qarşılıqlı fəaliyyəti;
- ☒ yüksək qiymətlərin təyini;

232 Təbii inhisarlara qarşı dövlət siyasətinin variantları hansılardır?

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ məhsula son hədd xərcləri səviyyəsində qiymətin müəyyən edilməsi;
- ☐ məhsula son hədd xərclərindən yüksək qiymətin müəyyən edilməsi;
- ☐ tenderlərin həyata keçirilməsi;
- ☒ sadalananların hamısı;

233 əmtəənin bazarda rəqabətə davam gətirən mövqeyinin təmin edilməsi və dəqiq marketing kompleksinin işlənilib hazırlanması necə adlanır?

- ☐ istehlakçıların alıcı motivlərinin nəzərə alınması
- ☐ bazarın məqsədli seqmentlərinin seçilməsi
- ☐ bazarın seqmentləşdirilməsi
- ☒ bazarda əmtəənin mövqeyinin müəyyənləşdirilməsi
- ☐ marketing strategiyası və nəzarət

234 Bazarın normal fəaliyyət göstərilməsinə xidmət edən xidmət müəssisələri, təşkilatları, idarələri sistemi necə adlanır?

- ☐ bazar seqmenti
- ☐ bazar mexanizmi
- ☐ bazar konyunktur
- ☒ bazar infrastrukturu
- ☐ bazarın subyektləri

235 Firmanın marketing fəaliyyəti üçün seçilmiş bir və ya bir neçə bazar seqmenti necə adlanır?

- ☐ regional bazar
- ☐ azad bazar
- ☒ məqsədli bazar
- ☐ inhisarçı bazar
- ☐ sırf rəqabət bazarı

236 Hər hansı bir oxşar əmtəənin alıcı və satıcıların məcmusu

- ☐ aralıq satıcıları bazarı
- ☐ inhisarçı rəqabət bazarı
- ☐ oliqopolist bazarı
- ☒ xalis rəqabət bazarı
- ☐ xalis inhisar bazarı

237 Qiymət ayrı-seçkiliyinin məqsədidir –

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ istehlakçıların rifah səviyyəsinin yüksəldilməsi
- ☐ satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- ☒ hər bir alıcı üçün maksimum qiymətin müəyyən edilməsi
- ☐ alıcıların sayının artırılması

238 Birincidərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır –

- ☒ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə və hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- ☐ hər bir firmanın optimal istehsal həcminə
- ☐ hər bir alıcı üçün optimal qiymət səviyyəsinə
- ☐ hər bir alıcı üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinə
- ☐ hamısı doğrudur

239 İkinci dərəcəli qiymət ayrı – seçkiliyi əsaslanır

- ☐ hamısı doğrudur
- ☐ alıcıların gəlirlərinə
- ☐ məhsul çeşidinə
- ☐ göndəriş (satış) həcminə
- ☒ məhsul vahidlərinin qiymət fərqi

240 Üçüncü dərəcəli qiymət ayrı-seçkiliyi əsaslanır

- ☐ heç biri doğru deyil
- ☐ tələb qiymətindəki fərqlərə
- ☒ alıcıların müxtəlif qruplara (kateqoriyalara) bölünməsinə
- ☐ istehlakçı artıqlığının mənimsənilməsinə
- ☐ alıcıların gəlirlərinə

241 Milli gəlirin artımı ilə investisiyanın artımı arasındakı fərq nəyə bərabərdir ?

- ☐ istehsal xərclərinə
- ☐ əmanətlərin məbləğinə
- ☒ istehlak xərclərinə
- ☐ amortizasiya ayırmalarına
- ☐ doğru variant yoxdur

242 Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ əsas kapitalla və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
- ☒ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- ☐ investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
- ☐ əsas kapitalla və investisiyaya olan tələbin dəyişməsinə

243 Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ gəlirlərin artımı
- ☐ qiymətlərin artımı
- ☐ investisiyanın artımı
- ☐ istehlakın artımı

244 Akselerator və multiplikatorun fəaliyyətinin uzlaşması nəyi ifadə edir ?

- ☐ maliyyə göstəricilərinin dəyişməsinə
- ☒ işgüzar fəallığın dəyişməsinə
- ☐ investisiya qoyuluşunun dəyişməsinə
- ☐ istehlak tələbinin dəyişməsinə
- ☐ istehlak xərclərinin dəyişməsinə

245 Tədavüldə nağd pul kütləsinin artımı və kreditin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir -

- ☒ kredit multiplikatoru
- ☐ pul multiplikatoru
- ☐ əmanət multiplikatoru
- ☐ istehlak multiplikatoru
- ☐ investisiya multiplikatoru

246 Qiymət strategiyasının iqtisadi məzmununun riyazi ifadəsi hansıdır

- ☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası+ qiymətlərin bazar sığortalanması.
- ☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin dinamikası
- ☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları
- ☐ qiymət strategiyası = məqsədlər+qiymət taktikası
- ☒ qiymət strategiyası = məqsədlər+ilkin qiymətlərin müəyyən edilməsi metodları + ilkin qiymətlərin dinamikası

247 Qiymət taktikası özündə aşağıdakılardan hansı üzrə qərarları əks etdirir.

- ☐ qiymətdoyma bazasının seçilməsi
- ☐ optimal qiymət səviyyəsinin seçilməsi
- ☐ qiymətin əmtənin təyinatına istiqamətləndirilməsi
- ☒ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- ☐ qiymətlərin təhlili və proqnozlaşdırılması

248 Bunlardan hansı yeni və analoqu olmayan məhsullara qiymətdoyma strategiyasıdır?

- ☐ üstün qiymətlər strategiyası
- ☐ sabit qiymətlər strategiyası
- ☐ mükafatlı üstəliklər strategiyası
- ☐ lider qiymətlər strategiyası
- ☒ yüksək qiymətlər strategiyası və ya «qaymaqyığma» strategiyası

249 Qiymət siyasətinin əsas istiqamətləri hansılardır?

- ☐ indeksləşdirmə
- ☐ liberallaşdırma
- ☐ təsbitləşdirmə
- ☒ daxili və xarici
- ☐ xərc və faydalılıq

250 Dövlətin qiymət siyasəti:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☒ qiymətlərin tənzimlənməsində birbaşa və dolayı metodların uyğunlaşdırılması yolu ilə həyata keçirilir
- ☐ qiymətlərin səviyyəsini müəyyən etməklə məhsulun rəqabət qabiliyyətini yüksəldir
- ☐ qiymətlərin sərbəstləşdirilməsinə şərait yaradır
- ☐ müəssisənin zərərsizlik səviyyəsini müəyyən edir

251 Müəssisənin qiymət siyasəti:

- ☐ xammallardan tam və səmərəli istifadəni zəruri edir
- ☐ müəssisənin istehsal prosesinin fasiləsizliyini təmin edir
- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☒ rəhbərliyin istehsal edilən əmtəələrə qiymətlərin qoyulması, yoxlanılması və dəyişdirilməsi üzrə fəaliyyətidir
- ☐ məhsulun yeniləşməsinə təmin edir

252 Müəssisənin qiymət siyasəti:

- ☐ qiymətlərin fasiləsizlik prosesini təmin edir
- ☒ strateji və taktiki cəhətləri birləşdirir
- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətlər xərclərin uçotunu təmin edir
- ☐ qiymətlərin formalaşması prosesinə nəzarəti həyata keçirir

253 Qiymət siyasəti:

- ☐ müəssisənin bazar payını artırır
- ☐ müəssisənin istehsalının təşkilinə şərait yaratmır
- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ müəssisənin rəhbərliyinin idarəetmə fəaliyyətini stimullaşdırır
- ☒ əmtəə və xidmətlərə qiymətdoyma sferasında müəssisələrin rəhbər tutduqları ümumi prinsiplərdir

254 Müəssisənin qiymət siyasəti:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ müəssisənin qiymətməlgəlmə prosesində xərc istiqamətini seçir
- ☒ müvafiq qərar variantlarının nəticələrinin təhlili əsasında qiymətləri məqbul sayır
- ☐ müəssisənin qiymətməlgəlmə prosesində bazar payını əsas tutur
- ☐ istehsalda təkrar-istehsal prosesini təmin edir

255 Müəssisənin qiymət siyasəti:

- ☒ müəssisənin ümumi strategiyasının əsas elementlərini təşkil edir
- ☐ müəssisənin istehsal edəcəyi əmtəəni seçir
- ☐ müəssisənin bazar fəaliyyətini təmin edir
- ☐ müəssisənin idarəetmə strukturunu seçir
- ☐ müəssisənin rəqabətliyini artırır

256 Torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququ əhatə edir

- ☐ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını;
- ☐ torpağın üst qatını;
- ☒ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri;
- ☐ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan faydalı qazıntıları;
- ☐ torpağın üst qatını, qapalı su tutarlarını, meşələri və onun altında olan təbii resursları.

257 Qiymətləndirmənin aparılmasına görə ödəniş məbləği müqavilədə aşağıdakı kimi göstərilə bilər -

- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərinin 1%-i qədər
- ☐ göstərilməyədə bilər
- ☒ 100 manat
- ☐ 200\$
- ☐ qiymətləndirilən obyektin dəyərinin 0,5%-i qədər

258 Qiymətləndirmənin aparılması üzrə müqavilə -

- ☐ sadalanan variantlardan istənilən biri tətbiq oluna bilər
- ☐ şifahi formada bağlanıla bilər;
- ☐ qiymətləndirmə müqavilə bağlanılmadan da aparıla bilər;
- ☐ yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiq olunur;
- ☒ yazılı formada bağlanılır və notariusda təsdiqinə ehtiyac yoxdur;

259 Qiymətləndirici tərtib etdiyi hesabatları saxlanılmalıdır

- ☐ onu sifarişçiyə təqdim etməklə saxlamaya da bilər
- ☐ 1 il
- ☐ 2 il
- ☒ 3 il
- ☐ 5 il

260 Qiymətləndirmə yanaşmalarından hansı torpağın dəyərinin ayrılıqda qiymətləndirilməsini tələb edir?

- ☐ sadalananların heç biri.
- ☐ bazar;
- ☒ xərc;
- ☐ gəlir;
- ☐ sadalananların hamısı;

261 xalis aktivlərin dəyərinin müəyyən edilməsi məqsədilə adətən balansın hansı maddəsində düzəlişlər edilir?

- ☒ pul vəsaitlər.
- ☐ əsas vasitələr;
- ☐ debitor borclar;
- ☐ kreditor borclar;
- ☐ ehtiyatlar;

262 əsas fondların hansına amortizasiya ayırmaları hesablanır?

- ☐ istehsal və təsərrüfat inventarı
- ☒ torpaq sahələri
- ☐ tikililər
- ☐ ötürücü qurğular
- ☐ alətlər

263 Aşınmanın hansı forması konstruksiyanın köhnəlməsidir?

- ☐ heç biri
- ☐ fiziki
- ☒ funksional
- ☐ xarici
- ☐ iqtisadi

264 Aşağıdakılardan hansı doğru deyil?

- ☒ servitut daşınmaz əmlakın mülkiyyətçisinin qonşu torpaq sahəsindən elektrik xətlərinin, boru kəmərlərinin çəkilməsi və digər ehtiyacları naminə qoyula bilər.
- ☐ bina və qurğular servitutla yüklü edilə bilər;
- ☐ servitut başqasının torpaq sahəsindən istifadəni məhdudlaşdıran hüquqdur;
- ☐ torpağın servitutla yüklü edilməsi mülkiyyətçini həmin sahədən istifadə hüququndan məhrum edir;
- ☐ mülkiyyətçi maraqlarına uyğun servitut qoyulan şəxsdən torpaqdan istifadəyə görə haqq tələb edə bilər;

265 Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- ☐ müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur
- ☐ olunmur
- ☒ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;
- ☐ müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur
- ☐ müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur

266 əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır -

- ☐ müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- ☒ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- ☐ mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;
- ☐ icarəçinin yaşayış yeri üzrə;
- ☐ sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;

267 "Müstəqil qiymət strategiyasının işlənməsi daim təkrarlanan prosesdir" fikri doğrudurmu?

- ☐ qismən doğrudur
- ☒ doğrudur
- ☐ doğru deyil
- ☐ inkişaf etməkdə olan bazarlarda fəaliyyət göstərən müəssisələr üçün məqbuldur
- ☐ inhisarçı müəssisələr üçün doğrudur

268 Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- ☒ dövlət xərcləri
- ☐ istehlak
- ☐ investisiya
- ☐ xalis ixrac
- ☐ dövlət satınalmaları

269 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☐ sadalananların hamısı
- ☒ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ təqlid edən alıcılar
- ☐ “ oyunçular”
- ☐ Beblen effektini izləyənlər

270 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☐ apatik alıcılar
- ☐ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ qənaətcil alıcılar
- ☒ təqlid edən alıcılar
- ☐ etik alıcılar

271 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ☐ sadalananların hər biri
- ☒ Beblen effekti
- ☐ son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- ☐ ehtiyatların yaradılması effekti
- ☐ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

272 Marketing strategiyasının əsas tiplərinə aid deyil -

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☐ bazarın inkişafı
- ☐ bazarın segmentləşdirilməsi
- ☐ bazara ciddi daxilolma
- ☒ yeni məhsulun yaxud modifikasiyasının işlənməsi

273 Qiymət strategiyasının işlənməsi prosesinin elementlərinə aid deyil -

- ☒ strateji təhlil
- ☐ maliyyə məqsədlərinin dəqiqləşdirilməsi
- ☐ marketing strategiyasının dəqiqləşdirilməsi
- ☐ bazarın segment təhlili
- ☐ maliyyə təhlili

274 Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- ☐ İctimai Təşkilatlar
- ☐ Vergilər Departamenti
- ☐ Gömrük Komitəsi
- ☐ Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- ☒ Tarif Şurası

275 Dempinq nədir?

- ☒ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- ☐ məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- ☐ məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- ☐ heç biri doğru deyil

276 Hansı qiymətlər dempinq qiyməti sayılır?

- ☐ daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- ☒ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- ☐ daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- ☐ daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- ☐ daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 18% aşağı qiymətlər

277 Konyunkturaya təsir göstərən daimi fəaliyyət göstərən amil:

- ☐ daxili və beynəlxalq siyasi böhran
- ☐ sosial ziddiyyət
- ☐ kortəbii hadisələr
- ☒ elmi texniki tərəqqi
- ☐ möhtəkirlik amilləri

278 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metodları hansılardır?

- ☐ Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- ☒ Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- ☐ Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- ☐ Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- ☐ Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi.

279 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin dolaylı metodları hansılardır?

- ☐ Sərbəst bazar qiymətlərinin dondurulması
- ☐ Qiymətlərin dondurulması.
- ☐ Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- ☐ Təchizat – satış və ticarət əlavələrinin ölçülərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.

- ☒ Vergilərin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi.

280 Qiymətlərin tənzimlənməsi metodudur -

- ☐ parametrik metod
☐ xərc metodu
☐ beyin hücumu metodu
☐ aqreqat metodu
☒ iqtisadi - inzibati metod

281 Tənzimlənen qiymətlərə aiddir

- ☐ birja qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər
☐ birja qiymətləri
☐ son hədd qiymətləri
☐ təsbit edilən qiymətlər
☒ son hədd qiymətləri və təsbit edilən qiymətlər

282 Yüksək qiymət strategiyası müsbət nəticə verir:

- ☐ qiyməti az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edildikdə
☐ rəqabət məhduddursa
☐ yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda
☒ ümumi satış həcmi artırmaq məqsədi qoyulduqda
☐ məhsulun keyfiyyətinə uyğun olduqda

283 İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- ☐ doğru variant yoxdur
☐ əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
☐ gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
☒ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi
☐ gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi

284 Bank depozitlərinin artımı və pul kütləsinin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir –

- ☐ əmanət multiplikatoru
☐ pul multiplikatoru
☒ kredit multiplikatoru
☐ istehlak multiplikatoru
☐ investisiya multiplikatoru

285 Tədavüldə nağd pul kütləsinin artımı və kreditin artımı arasındakı asılılığı əks etdirir -

- ☐ pul multiplikatoru
☐ əmanət multiplikatoru
☐ istehlak multiplikatoru
☐ investisiya multiplikatoru
☒ kredit multiplikatoru

286 Akselerasiya prinsipi nəyi əks etdirir ?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
☐ əsas kapitala və istehlak mallarına olan tələbat arasındakı asılılığı
☒ istehsal vasitələrinin və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı
☐ investisiya qoyuluşlarının və istehlak mallarının istehsalının dəyişməsi arasındakı asılılığı

- ☐ əsas kapitala və investisiyaya olan tələbin dəyişməsinə

287 Akselerasiya əmsalının ölçülməsi meyarıdır ?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
☒ gəlirlərin artımı
☐ qiymətlərin artımı
☐ investisiyanın artımı
☐ istehlakın artımı

288 əmtəə dəstəsinin faydalılığının kəmiyyət qiymətləndirilməsi (yanlış cavabı göstərin)

- ☐ fərdi və subyektiv xarakterə malikdir,
☐ müstəsna xarakterə malikdir
☐ fərdi xarakterə malikdir
☒ ictimai xarakterə malikdir
☐ subyektiv xarakterə malikdir

289 Son hədd faydalılığı

- ☐ istehlak həcminə mütənasib olaraq qiymətlərin dəyişməsidir
☐ istehlak həcmində bir vahid azalması zamanı əmtəə dəstəsinin faydalılığının dəyişməsidir
☒ istehlak həcmində bir vahid artması zamanı əmtəə dəstəsinin ümumi faydalılığının artımıdır
☐ istehsal həcmində bir vahid artması zamanı əmtəə dəstəsinin ümumi faydalılığının artımıdır
☐ istehlak həcmində azalması nəticəsində pul vəsaitlərinə qənaətdir

290 Fərqsizlik əyrisinin xassəsi deyil

- ☐ doğru cavab yoxdur
☐ yuxarıda və sağda yerləşən fərqsizlik əyrisi daha faydalı əmtəə dəstəsinə xarakterizə edir
☒ fərqsizlik əyriləri müsbət meyilliyə malikdir
☐ fərqsizlik əyriləri heç vaxt kəsişmirlər
☐ fərqsizlik əyriləri mənfi meyilliyə malikdir

291 Satışın həvəsləndirmə formalarının seçilməsinə ən çox təsir edən amil hansıdır?

- ☐ bazarın kompleks öyrənilməsi
☐ qiymət
☐ marketinq strategiyası
☒ müəssisənin maliyyə vəziyyəti
☐ strateji marketinq

292 Gəlir effekti hansı halda yaranır?

- ☐ büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisi ilə kəsişməsi zamanı
☒ əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini artırır
☐ əmtəənin qiymətinin aşağı düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır
☐ əmtəənin qiymətinin artması düşməsi istehlakçının real gəlirini azaldır
☐ büdcə xəttinin fərqsizlik əyrisinə paralelliyi zamanı

293 Qiymətlərin, mənfəətliliyin və bazar mövqeyinin sabitləşdirilməsi vəzifəsi hansı müəssisələr üçün aktualdır?

- ☐ sadalananların hər biri
☐ inhisarçı
☒ böyük inkişaf potensialına malik olan

- ☐ iri
- ☐ xırda

294 Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsi deyildir:

- ☒ rəqabətin səviyyəsinin və rəqabətə meyilliliyin təhlili
- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☐ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili

295 Mümkün qiymət səviyyəsi əsas mülahizədir:

- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi metodunun seçilməsi
- ☐ tələbin müəyyən edilməsi
- ☒ məhsulun maya dəyərinin nəzərə alınması
- ☐ istehsal xərclərinin qiymətləndirilməsi
- ☐ qiymətin əmələ gəlməsi məsələsinin qoyuluşu

296 Qiymətlərin hesablanması modelinin mərhələsidir:

- ☐ məhsulun maya dəyəri ilkin əsasdır
- ☐ qiymətin aşağı olması mənfəəti qeyri-mümkün edir
- ☐ qiymətin yüksək səviyyəsi tələbi qeyri-mümkün edir
- ☐ əmtəənin nadir üstünlükləri nəzərə alınır
- ☒ rəqiblərin qiymət və əmtəələrinin təhlili

297 Qiymətlərin istehsal xərclərinə görə müəyyən edilməsinin üstünlükləridir:

- ☐ istehsalçılar qiymətdən faydalı kommersiya vasitəsi kimi istifadə etmirlər
- ☐ qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədiklərindən yuxarı və aşağı ola bilər
- ☐ qiymət bazarı təmin etmək məqsədilə dəyişib, istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər
- ☐ istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətləri nəzərə almırlar
- ☒ qiymət avans olunmuş kapitalı ödəməklə məqsədli mənfəəti formalaşdırır

298 Yüksək qiymət strategiyası aşağıdakı şərtə riayət olunması zamanı müsbət nəticə verir:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymət alıcıların əmtəəyə vermək istədikləri yuxarı və aşağı qiymət ola bilər
- ☒ Daha aşağı qiymətlə böyük miqdarda məlumatların satışından gələn mədaxil itkisi əvvəlki illə müqayisədə cüzdirsə
- ☐ istehsalçılar onu qəbul etmək istəmirlər ki, qiymət istehsal xərclərindən düz asılı olmaya bilər
- ☐ istehsalçılar bazar segmentləşdirilməsini və alıcıların qiymətə münasibətlərini nəzərə almırlar

299 Aşağıdakılardan hansı səhvdir?

- ☐ orta qiymət səviyyəsi rəqib əmtəələrin qiymətləri əsasında müəyyən edilir.
- ☐ minimum qiymət səviyyəsi istehsal xərci ilə müəyyən edilir.
- ☐ orta qiymət səviyyəsi qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri əsasında müəyyən edilir
- ☐ maksimum qiymət səviyyəsi məhsulun nadir xassələri əsasında müəyyən edilir.
- ☒ minimum qiymət səviyyəsi məhsulun maya dəyəri ilə müəyyən edilir.

300 Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti:

- ☐ cavablar doğru deyil
- ☐ qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir

- ☐ qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılma tədbirləridir
- ☒ qismüddətli və birdəfəlik xarakterli tədbirlərdir
- ☐ istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyətin tənzimlənməsi tədbirləridir

301 Dövlətin birbaşa (vasitəsiz) siyasəti istiqaməti deyildir:

- ☐ rentabellik normasının təyin edilməsi
- ☐ müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ☐ ümumi qiymətlərin dondurulması
- ☐ qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ☒ paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

302 Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti üzrə tədbirlər:

- ☒ idarə heyətinin səhvləri, rəqiblərin davranışında, yaxud bazarda qiymətlərin gözlənilməyən dəyişikliyi nəticəsində istehsal bölmələrinin fəaliyyətində uyğunsuzluqların ləğvinə yönəldilir
- ☐ satış həcmnin çoxaldılmasına yönəldilir
- ☐ idxal və ixrac əməliyyatları üzrə idarə heyəti səhvlərinin aradan qaldırılmasına yönəldilir
- ☐ rəqiblərin davranışında baş verən səhvlərin nəticəsində istehsal fəaliyyətində yaranan fasilələrin ləğvinə yönəldilir
- ☐ bazarda qiymətlərin proqnozlaşdırılan dəyişikliyi nəticəsində istehsal bölmələrinin fəaliyyətində olan artımın reallaşmasına yönəldilir

303 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqamətidir:

- ☒ cavablar doğru deyildir
- ☐ dövlət tədarükü
- ☐ vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- ☐ pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- ☐ dövlətin investisiyası

304 Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:

- ☒ cavabların hər biri doğrudur
- ☐ qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- ☐ qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- ☐ istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyətin tənzimlənməsi tədbirlərdir
- ☐ istehsal edilən əmtəələrin rəqabət qabiliyyətliliyinin təmin edilməsinə yönəldilən tədbirlərdir

305 Qiymət siyasətinin taktiki cəhəti:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətlərin qoyulması üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- ☒ qiymətlərin dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirlərdir
- ☐ istehsal şəbəkəsi üzrə fəaliyyəti tənzimlənməsi tədbirləridir
- ☐ istehsal edilən əmtəələrin rəqabət qabiliyyətliliyinin təmin edilməsi tədbirləridir

306 Dövlətin qiyməti vasitəli (dolaylı) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqaməti deyildir:

- ☐ idxal və ixrac rüsumlarının və gömrük kvotasının təyin edilməsi
- ☒ paritet qiymətlərin təyin edilməsi
- ☐ vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- ☐ pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi
- ☐ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi

307 Qiymətin dəyişməsinə istehlakçılar nə vaxt müsbət reaksiya göstərir ?

- ☐ bütün qeyd olunan hallarda
- ☐ qiymətin dəyişməsi əsaslıdır
- ☐ dövlət xərcləri
- ☐ istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsini hiss edir
- ☒ əmtəə nadir keyfiyyətlərə malikdir

308 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsinə aid deyildir:

- ☐ qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ☐ müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- ☐ rentabellik normasının təyin edilməsi
- ☒ valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- ☐ ümumi qiymətlərin dondurulması

309 Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətməhləgəlmə prosesinin fasiləsizliyi
- ☐ qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ qiymətlərin stimullaşdırıcı xassəyə malik olması
- ☒ müəssisənin bütün istehsal şəbəkəsinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə tədbirləri əhatə edir

310 Qiymət siyasətinin strateji cəhəti:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətlərin formalaşmasının xərc istiqaməti
- ☐ qiymətlərin formalaşmasının marjinal istiqaməti
- ☒ qiymətlərin qoyulması və dəyişdirilməsi üzrə razılaşdırılmış tədbirləri əhatə edir
- ☐ qiymətlərin formalaşmasının fasiləsizliyi

311 Məcmu tələbin tərkib elementi deyil –

- ☒ dövlət xərcləri
- ☐ istehlak
- ☐ investisiya
- ☐ xalis ixrac
- ☐ dövlət satınalmaları

312 Planlı xərclərin tərkib elementi deyil –

- ☐ idxal-ixrac saldosu
- ☐ planlı investisiyalar
- ☐ istehlak xərcləri
- ☐ dövlət xərcləri
- ☒ dövlət satınalmaları

313 Planlı xərclərin tərkib elementidir –

- ☐ istehlak xərcləri
- ☐ dövlət satınalmaları
- ☒ dövlət xərcləri
- ☐ investisiya qoyuluşu
- ☐ xalis ixrac

314 Qiymətlərin dəyişməsinə istehlakçının reaksiyası nə vaxt müsbət ola bilər ?

- ☐ istehlakçılar keyfiyyətin dəyişməsinə hiss edir
- ☐ qiymətlərin növbəti enməsi gözlənilir
- ☐ yeni qiymət psixoloji cəhətdən cəlbədicə deyil
- ☐ əmtəə dəbdən düşmüşdür
- ☒ dövlət xərcləri

315 Tələbin qiymətə görə birbaşa elastiklik əmsalı aşağıdakı düsturla hesablanır.

316 Aşağıda sadalanan xərclərdən biri gizli xərclərə aiddir

- ☐ bütün cavablar doğrudur
- ☒ fəaliyyətsiz avadanlığın təmirinə görə haqq
- ☐ avadanlığın amortizasiyası
- ☐ firmanın kassasında nağd pula görə faiz
- ☐ fəhlələrin əmək haqqı

317 İstənilən müəyyən həcmli buraxılış zamanı firmanın ümumi xərcləri bərabərdir

- ☐ cavablar doğru deyil
- ☐ orta ümumi xərclər minus orta dəyişən xərclər
- ☐ orta dəyişən xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyətinə
- ☒ orta ümumi xərclər vurulsun buraxılış kəmiyyəti
- ☐ gizli və orta dəyişən xərclərin cəmi

318 Gizli xərclər

- ☐ bütün cavablar doğru deyil
- ☐ istehsal həcmnin dəyişməsi zamanı dəyişən xərclər
- ☒ mülkiyyətçiyə məxsus olan resursların (bazarda alınmayan) dəyəri, sahibkarlıq qabiliyyətindən gələn normal mənfəət daxil olmaqla
- ☐ mühasibat xərcləri
- ☐ istehsal həcmi dəyişdikdə dəyişməz qalan xərclər

319 Təklif qiyməti

- ☐ satıcının maksimal qiyməti və alıcının minimal qiyməti
- ☐ istehsalçının bazarda müəyyən qədər əmtəəni təklif etməyə razılaşdığı maksimal qiymət
- ☐ istehsalçının bazarda öz əmtəəsini satdığı minimal qiymət
- ☐ müəyyən əmtəəni alıcıların satıcıdan almağa hazır olduğu maksimal qiymət
- ☒ alıcıların bazarda müəyyən miqdar əmtəəni təklif edərkən razı olduğu minimal qiymət

320 İstehlakçı artıqlığı

- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☐ istehlakçıların əmtəəyə görə ödədikləri pul məbləğidir
- ☒ istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu maksimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq
- ☐ istehlakçının əmtəəyə görə ödəməyə hazır olduğu minimal qiymət və onun bazar qiyməti arasında fərq
- ☐ istehlakçıların reallaşmış əmtəəyə görə aldığı pul məbləğidir

321 Tələb qiyməti

- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ verilmiş əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaştığı minimal qiymətdir
- ☒ verilmiş əmtəyə görə alıcıların ödəməyə razılaştığı maksimal qiymətdir
- ☐ istehlakçıların bazarda əmtəni reallaşdırdığı maksimal qiymətdir
- ☐ sövdələşmənin aparıldığı qiymətdir

322 Qiymətlərin dinamikası aşağıdakı amillərin təsiri altında formalaşır:

- ☐ cavabların heç biri doğru deyildir
- ☐ daxili və xarici amillər
- ☐ əsas və əlavə amillər
- ☒ strateji və taktiki amillər
- ☐ prinsipial və strateji amillər

323 Normal dəyər dedikdə nə başa düşülür:

- ☐ firmanın bazarda marketing tədqiqatçıları aparması, öz əmtəsinin rəqabət qabiliyyətliliyini qiymətləndirilməsi başa düşülür
- ☒ məhsulun əmələ gəldiyi ölkədə adi ticarət əməliyyat gedində ödənilən əmtə materiallarının və hazırlanmasının dəyəri ilə səmərəli mənfəət və ümumi məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür
- ☐ məhsulun istehsal olunduğu yerdə dəyəri məsrəflərin məcmusu kimi başa düşülür
- ☐ əmtənin satış dəyəri və istehlak dəyərinin cəmi kimi başa düşülür
- ☐ əmtənin rəqabət qabiliyyətliliyini xarakterizə edən elmi cəhətdən əsaslandırılmış mənfəəti başa düşülür

324 Müxtəlif məhsulların istehsalı və istehlakına qiymətin hansı funksiyaları vasitəsilə təsir edilir?

- ☒ stimullaşdırıcı
- ☐ uçot
- ☐ tələb və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ informasiya
- ☐ bölgü

325 Dünya bazar qiymətinin növü

- ☐ tender
- ☐ franko – anbar
- ☐ tənzimlənən
- ☒ FOB
- ☐ bazis

326 Firma daxilində iqtisadi münasibətlərdə tətbiq olunan qiymət:

- ☐ faktiki sövdələşmə
- ☐ buraxılış
- ☐ sabit
- ☐ cari
- ☒ transfert

327 Firmanın məhsul satışı üzrə tipik sövdələşmələri üçün qiymətlərin müəyyən edilməsinin standart qaydalar sistemi-

- ☐ gömrük siyasəti
- ☒ qiymət siyasəti
- ☐ əmtəə siyasəti

- ☐ investisiya siyasəti
- ☐ pul kredit siyasəti

328 Göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymətin növü

- ☒ brutto (faktura).
- ☐ istehlak
- ☐ dəyişkən
- ☐ tender
- ☐ FAS ixrac qiyməti

329 Qiymət səviyyəsinin sabitliyini şərtləndirir:

- ☐ pul emissiyasını həyata keçirmək
- ☒ məcmu tələbin artması zamanı pul təklifinin səviyyəsinin sabit saxlanması və azaldılması
- ☐ pul təklifinin səviyyəsini artırmaq
- ☐ pul təklifinin səviyyəsini sabit saxlanması
- ☐ pul islahatlarını həyata keçirmək

330 Tikinti məhsullarına müəyyən edilən qiymət növü deyil -

- ☒ topdansatış qiymət
- ☐ müqavilə qiyməti
- ☐ smeta qiyməti
- ☐ sürüşkən qiymət
- ☐ preyskurant qiymət

331 Transfert qiymətinin müəyyən olunmasına təsir etmir:

- ☒ topdansatış qiymətlər
- ☐ bazar qiymətləri
- ☐ son hədd qiyməti
- ☐ istehsal xərcləri
- ☐ müqavilə qiyməti

332 Transfert qiymətlər nədir?

- ☐ İdxal-ixrac əməliyyatlarında əmtəyə ödənilən qiymət.
- ☐ Müəssisədaxili sahələrarası məhsul satışı zaman tətbiq olunan qiymət.
- ☒ Bir təşkilati formaya daxil olan müəssisələrin bir-birinə məhsul satışı zamanı tətbiq etdiyi qiymət
- ☐ İstehsalçı müəssisənin vasitəçi təşkilata məhsul satan zaman tətbiq etdiyi qiymət.
- ☐ Beynəlxalq ticarətdə tətbiq olunan qiymət.

333 İcarə üçün nəzərdə tutulan əmlak obyektinin gətirdiyi potensial ümumi gəlir necə hesablanır?

- ☐ illik icarə haqqı + illik gəlir / icarəyə verilən sahə
- ☒ illik icarə haqqı x icarəyə verilən sahə
- ☐ xalis əməliyyat gəliri x icarəyə verilən sahə
- ☐ xalis əməliyyat gəliri / icarəyə verilən sahə
- ☐ illik icarə haqqı / icarəyə verilən sahə

334 Potensial ümumi gəlirin hesablanması üçün əmlakın hansı sahələrini hesablamaq zəruri deyil?

- ☐ sadalananların heç birini
- ☐ obyektin ümumi sahəsini
- ☒ obyektin altında yerləşən torpaq sahəsini

- ☐ obyektin icarə üçün nəzərdə tutulan sahəsini
- ☐ mülkiyyətçi tərəfindən məşğul edilməyən sahəni

335 Həqiqi ümumi gəlir necə hesablanır?

- ☐ potensial ümumi gəlir / ümumi itkilər əmsalı
- ☒ potensial ümumi gəlir x (1 ümumi itkilər əmsalı)
- ☐ potensial ümumi gəlir / (1 ümumi itkilər əmsalı)
- ☐ potensial ümumi gəlir x ümumi itkilər əmsalı
- ☐ potensial ümumi gəlir – ümumi itkilərin məbləği

336 əmlakın istismarı ilə bağlı xərclər necə adlanır?

- ☐ sair xərclər
- ☐ birbaşa xərclər
- ☐ alternativ xərclər
- ☒ əməliyyat xərcləri
- ☐ üstəlik xərclər

337 Qiymətləndirmə məqsədləri üçün əməliyyat xərcləri bölünür -

- ☐ sadalananların heç birinə
- ☐ şərti-sabit xərclərə
- ☐ kapital xarakterli xərclərə
- ☐ şərti-dəyişən xərclərə
- ☒ sadalananların hamısına

338 Şərti-sabit xərclərə aid deyil

- ☐ sığorta ödənişləri
- ☐ əmlak vergisi
- ☐ obyektin yüklənməsi əmsalından asılı olan xərclər
- ☐ xidmət heyətinin əmək haqqı
- ☒ kommunal ödənişlər

339 Kapitallaşdırma əmsalı necə hesablanır?

- ☐ illik gəlir + qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ illik gəlir – qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ həqiqi ümumi gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☐ illik gəlir x qoyulmuş kapitalın dəyəri
- ☒ illik gəlir / qoyulmuş kapitalın dəyəri

340 Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil

- ☐ reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri
- ☐ kommunal ödənişlər
- ☒ əmlak vergisi
- ☐ ərazinin saxlanılması və təmizlənməsi xərcləri
- ☐ daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri

341 İqtisadi bölgü prinsipi dedikdə?

- ☒ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür

- ☐ obyektin dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- ☐ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri bölmək və birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- ☐ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları birləşdirməyin mümkünlüyüdür
- ☐ obyektin maksimal dəyərini əldə etməkdən ötrü daşınmaz əmlakın fiziki elementləri və ona olan hüquqları bölməyin mümkünlüyüdür

342 İqtisadi ölçü prinsipi dedikdə?

- ☐ istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- ☒ istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- ☐ konkret bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- ☐ istənilən bazarda əmlakın konkret növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan torpağın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür
- ☐ istənilən bazarda əmlakın müxtəlif növlərindən daha effektiv istifadə üçün zəruri olan kapitalın optimal kəmiyyətinin mövcudluğu başa düşülür

343 Artan və azalan gəlirlər prinsipi dedikdə?

- ☐ istehsal amillərindən biri olan kapital resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmi əvvəlcə artması,sonra isə azalmağa başlamasıdır
- ☐ istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmi əvvəlcə azalmağı,sonra isə artmağa başlamasıdır
- ☐ istehsal amillərinin bütün resurslarının artması zamanı təmiz gəlirin həcmi əvvəlcə artması,sonra isə azalmağa başlamasıdır
- ☒ istehsal amillərinin hər hansı resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmi əvvəlcə azalmağı,sonra isə artmağa başlamasıdır
- ☐ istehsal amillərindən biri olan torpaq resursunun artması zamanı təmiz gəlirin həcmi əvvəlcə artması,sonra isə azalmağa başlamasıdır

344 Balans prinsipi dedikdə?

- ☐ əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman əməy ehtiyatlarının optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- ☐ əmlakın bütün növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- ☐ əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman kapitalın optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- ☐ əmlakın konkret növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir
- ☒ əmlakın hər hansı növünə torpağın maksimal dəyəri əldə olunduğu zaman istehsal amillərinin optimal əlaqələndirilməsinin uyğun gəlməsidir

345 Vəsait qoyuluşu prinsipi dedikdə?

- ☐ istehsal amillərinə çəkilən xərcləri ödədikdən sonra torpaq sahəsinə ayrılmış təmiz gəlir kimi müəyyən edilməsidir
- ☒ istehsal amilinin konkret elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- ☐ istehsal amilinin bütün elementlərinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- ☐ istehsal amilinin müəyyən elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir
- ☐ istehsal amilinin bir neçə elementinin mövcudluğunun nəticəsi olan əmlakın dəyərinə olan əlavədir

346 Fərdi yaşayış fonduna daxil olan özəlləşdirilmiş mənzillərin inventar dəyəri texniki pasport tərtib edildikdən sonra aşağıdakı hansı qaydada ilə hesablanır?

- ☐ hamısı səhvdir
- ☐ «Tikildiyi vaxtdan asılı olaraq əsas vəsaitlərin (fondların) yenidən qiymətləndirilməsi haqqında» Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 29 yanvar tarixli 57 sayılı əmsalı ilə
- ☐ Binanın ilkin balans dəyəri əsas götürülərək aşınma ayırmaları çıxılır, həcm vahidinin dəyəri təyin edilərək, mənzilin həcminə vurulur
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ Qeyri-yaşayış binaları Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin qərarları ilə təsdiq edilmiş texniki pasport formaları üzrə inventarlaşdırılır

347 Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansından istifadə edilə bilər ?

- ☐ hamısı düzdür
- ☒ Təkrar satış qiymətinə əsasən
- ☐ İlkin satış qiymətinə əsasən
- ☐ Bazar qiymətlərinə əsasən
- ☐ İnvestisiya dəyərinə əsasən

348 Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansından istifadə edilə bilər ?

- ☐ hamısı düzdür
- ☐ dəyərin müəyyənləşdirilməsinə üsuluna görə
- ☒ İlkin satış qiymətinə əsasən
- ☐ Bazar qiymətlərinə əsasən
- ☐ hamısı səhvdir

349 Alqı-satqı zamanı qanunamüvafiq surətdə sahiblik hüququnun satıcıdan alıcıya keçməsinə ifadə edir.Bu zaman aşağıdakılardan hansı istifadə olunur?

- ☐ hamısı səhvdir
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ obyekt qənaətbəxş müddət ərzində açıq bazara çıxarılır
- ☐ qiymət xüsusi kreditləşmənin və ya tərəflərdən birinin digərinə güzəşt etməsinin nəticəsi deyil
- ☐ qiymət xüsusi kreditləşmənin və ya tərəflərdən birinin digərinə güzəşt etməsinin nəticəsi deyil

350 Sərmayəçinin məqsədli tələbatını ödəmək üçün həmin obyektədən gözlənilən gəliri nəzərə almaqla ödəyə biləcəyi ən yüksək qiymətdir.Bu hansı dəyərdir?

- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☒ investisiya dəyəri
- ☐ bazar dəyəri
- ☐ mübadilə dəyəri
- ☐ utilləşdirmə dəyəri

351 Qiymətləndirmə obyektinə vergiqoyma bazasının müəyyən edilməsi üçün istifadə olunan dəyər.Bu hansı dəyərdir?

- ☐ likvidlik dəyəri
- ☒ vergiqoyma dəyəri
- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☐ investisiya dəyəri
- ☐ istifadə dəyəri

352 Kredit almaq məqsədi ilə girov qoyulan qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir

- ☐ istifadə dəyəri
- ☒ girov dəyəri
- ☐ sığorta dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri
- ☐ vergi dəyəri

353 Obyektin bütün xassələrinə görə deyil, yalnız qalıq funksional, konstruktiv və istismar göstəriciləri üzrə çəkilən xərclər hansı dəyərə aiddir?

- ☐ təkrar emal dəyəri
- ☒ qalıq əvəzetmə dəyəri
- ☐ sığorta dəyəri
- ☐ əvəzetmə dəyəri
- ☐ vergiqoyma dəyəri

354 Oxşar tikinti obyektindəki tikintinin oxşar materiallar və eyni texnologiya üzrə aparılması hansı dəyərə aiddir?

- ☐ sığorta dəyəri
- ☒ təkrar istehsal dəyəri
- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☐ util dəyəri
- ☐ qalıq dəyəri

355 Tam bərpa dəyərindən əmlakın ötən xidmət müddətindəki ümumi dəyərsizləşməni çıxmaqla müəyyən edilən dəyər hansıdır?

- ☐ vergiqoyma dəyəri
- ☒ qalıq bərpa dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri
- ☐ qırıntıların dəyəri
- ☐ qalıq əvəzetmə dəyəri

356 Binaların onların texniki inventarlaşdırılması əsasında qiymətləndirmə anında mövcud olan fiziki köhnəlmə dəyəri çıxılmaqla həqiqi dəyəri üzrə müəyyən edilən dəyər hansıdır?

- ☐ investisiya dəyəri
- ☒ inventar dəyəri
- ☐ qırıntıların dəyəri
- ☐ util dəyəri
- ☐ təkrar istehsal dəyəri

357 Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?

- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☒ util dəyəri
- ☐ əvəzetmə dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri
- ☐ qalıq əvəzetmə dəyəri

358 Bütün funksional xassələrinə və fiziki parametrlərinə görə oxşar obyektin yararlılıq və müştəri cəlbətmə xassələrini tamamilə özündə əks etdirən qiymətləndirmə obyektinin dəyəri hansı dəyərdir?

- ☐ qalıq əvəzetmə dəyəri
- ☒ tam bərpa dəyəri

- ☐ sığorta dəyəri
- ☐ investisiya dəyəri
- ☐ vergi tutma dəyəri

359 Qiymətləndirilən obyektin qiymətləndirmə tarixinə bazar qiyməti ilə oxşarının yaradılmasına çəkiləsi xərclərin məbləği nəzərdə tutan dəyər hansıdır?

- ☐ util dəyəri
- ☒ əvəzetmə dəyəri
- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☐ qırıntıların dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri

360 əmlakın dəyəri şəraitdən, istifadə olunma təyinatından, texnologiyanın yeniləşməsindən asılı olan dəyər hansıdır?

- ☒ istehlak dəyəri
- ☐ investisiya dəyəri
- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☐ mübadilə dəyəri
- ☐ sığorta dəyəri

361 Qiymətləndirilən obyektin açıq və rəqabətli bazarda tələb və təklif amillərinin təsiri altında formalaşan qiyməti kimi qəbul olunan dəyər hansı dəyərdir?

- ☐ əvəzetmə dəyəri
- ☒ mübadilə dəyəri
- ☐ sığorta dəyəri
- ☐ qalıq əvəzetmə dəyəri
- ☐ ilkin istehsal dəyəri

362 Məhdudluğu səbəbindən mülkiyyətin satılmasından real əldə oluna biləcək pulun məb-ləği hansı dəyərə aiddir?

- ☐ mübadilə dəyəri
- ☒ likvid dəyəri
- ☐ qırıntıların dəyəri
- ☐ istifadə dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri

363 Bertran modelinin əsasını təşkil edən müddəə hansıdır?

- ☐ firma rəqib reaksiyasının passiv olacağını düşünür.
- ☐ firma «qiymət müharibəsinə» meyl edir;
- ☒ firma rəqib qiymətinin təsbit olunduğunu düşünərək öz qiymətini müəyyən edir;
- ☐ firma qeyri-qiymət rəqabətinə üstünlük verir;
- ☐ firma rəqiblə sövdələşməyə səy göstərir;

364 Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- ☐ rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq.
- ☐ sahədə firmaların azsaylı olması;
- ☒ qiymət ayrışdırıcılığı;
- ☐ standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- ☐ sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;

365 Kurno modelinin əsas müddəası sayılır -

- ☐ hər iki firma istehsal haqqında eyni zamanda və müstəqil şəkildə qərar qəbul edir.
- ☐ hər iki firma həmcins məhsul istehsal edir;
- ☐ firmalardan hər biri digərinin istehsal həcmi sabit qəbul edir;
- ☐ satıcılar istehsal həcmi seçilməsindəki sahələri barədə dəqiq informasiyaya malik deyil;
- ☒ hər iki firma özünü lider kimi aparır;

366 Qiymət likvidliyi modelinin növüdür -

- ☐ Dempinq qiymət liderliyi.
- ☒ Barometrik qiymət liderliyi;
- ☐ Statistik qiymət liderliyi;
- ☐ Dinamik qiymət liderliyi;
- ☐ Rəqəbatli qiymət liderliyi;

367 əgər bazar qiyməti AVC-dən aşağıdırsa, onda rəqib sahənin tipik firması

- ☐ müvəqqəti olaraq məhsulun buraxılış həcmi ixtisar edir
- ☐ mənfəət artıqlığına malikdir
- ☐ ziyansız işləyir
- ☒ bağlanır və bəlkədə sahəni tərk edir
- ☐ buraxılışı azaldır və məhsulun qiymətini yüksəldir

368 Uzunmüddətli dövrdə rəqib firma üçün buraxılış həcmi sıfıra bərabər olar o şərtlə ki,

- ☐ məhsul buraxılışının yalnız müəyyən kəmiyyətində qiymət AVC-dən aşağıdır
- ☐ buraxılışın bütün səviyyələrində AVC qiymətdən aşağıdır
- ☐ LMC və LAC bərabərdir
- ☐ qiymət və LMC bərabərdir
- ☒ istənilən buraxılış həcmində qiymət LAC-dən aşağıdır

369 Uzunmüddətli dövrdə rəqib firmanın tarazlıq şərti elə bir optimal buraxılış həcmi sayılır ki, bu zaman

- ☐ doğru cavab yoxdur
- ☐ mənfəəti bir əlavə vahidə buraxılışı artırmaq yolu ilə yüksəltmək olar
- ☒ qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- ☐ uzunmüddətli orta sabit xərclər qiymətə bərabərdir
- ☐ qayıtmaz xərclər və sabit xərclər minimaldır

370 Üstəlik xərclərin tərkibinə aid deyildir:

- ☐ inzibati təsərrüfat xərcləri
- ☒ maşın və mexanizmlərin istismar xərcləri
- ☐ tikintidə işçilərə xidmətlə əlaqədar olan xərclər
- ☐ sair üstəlik xərclər
- ☐ tikinti quraşdırma işlərinin təşkili ilə əlaqədar xərclər

371 Inzibati təsərrüfat xərclərinə aiddir:

- ☐ təşkilatın əmlakının sığortalanması
- ☐ fəhlələrə verilən əlavə əmək haqqı
- ☐ obyektlərin verilməsinə maliyyə xərcləri
- ☐ reklamlara çəkilən xərclər

- ☒ poçt – teleqraf, dəftərxana və telefon xərcləri

372 Təklifin qeyri-qiymət determinantlarına aid deyildir:

- ☐ qiymət dəyişməsində gözlənilir
☐ resursların qiymətləri
☐ vergilər və dotasiyalar
☐ istehsal texnologiyası
☒ region infrastrukturu

373 Birbaşa xərclərin tərkibinə daxil deyildir:

- ☐ materialların və konstruksiyaların dəyəri
☒ inzibati – təsərrüfat xərcləri
☐ sair düzünə xərclər
☐ tikinti və maşın və mexanizmlərinin istismar xərcləri
☐ fəhlələrin əsas əmək haqqı

374 Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- ☒ firmanın istehsal gücü
☐ firmanın məqsədləri
☐ bazarın segmentləşdirilməsi imkanı
☐ rəqabətin olması ehtimalı
☐ keyfiyyətin fərqləri

375 Qiymətləri aşağı salmağa sövq edən amil:

- ☐ cari tələbin yüksək tələbi
☒ bazarda əsas yer tutmağa çalışmaq
☐ rəqabətin olması
☐ uzunmüddətli mənfəət əldə etməyə çalışmaq
☐ daha çox alıcı kütləsi cəlb etmək

376 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansılardır?

- ☐ azad rəqabət mühiti
☐ məhsulun keyfiyyəti
☒ məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
☐ marketinq tədqiqatının keyfiyyəti
☐ satışın həcmnin artırılması

377 Transfert qiymətinin müəyyən olunmasında iştirak etmir:

- ☐ müqavilə qiymətləri
☐ bazar qiymətləri
☐ son hədd xərcləri
☐ istehsal məsrəfləri
☒ smeta qiymətləri

378 Faktiki satış göstəricilərinin uyğun plan göstəriciləri ilə müqayisə edilməsi və qiymətləndirilməsi necə adlanır?

- ☐ satış norması
☐ satış prosesi
☐ müəssisənin bazar payının müəyyən edilməsi

- ☐ marketinq tədqiqatı
- ☒ satış imkanlarının təhlili

379 Aşağıdakılardan hansı təklifin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- ☐ satıcıların sayı
- ☐ resursların qiymətləri
- ☐ qiymət dəyişməsinin gözlənilməsi
- ☐ digər əmtəələrin qiymətləri
- ☒ alıcıların gəlirləri

380 Aşağıdakılardan hansı tələbin qeyri-qiymət determinantı deyil?

- ☐ qarşılıqlı əvəzedici əmtəələrin qiymət fərqləri
- ☐ alıcıların sayı
- ☐ alıcıların zövqü
- ☒ vergilər və dotasiyalar
- ☐ gələcək qiymət və gəlirə görə istehlakçı gözləməsi

381 Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri tariflərinin növləri deyildir:

- ☐ avtomobil nəqliyyatında (taksi və daxil olmaqla) sərnəşinlərin və yüklərin daşınması
- ☒ daxili bazarda tələbə uyğun olaraq məişət tullantılarının daşınması xidmətləri
- ☐ yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında boşaltma və yükləmə işləmə
- ☐ dəmiryol nəqliyyatında sərnəşinlərin, baqaj, yük baqajlarının və poçtların daşınması
- ☐ xarici gəmilərin daxili su yollarında keçidi yığımları

382 Bazis şərtləri nədir?

- ☐ Satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- ☐ Məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- ☒ Nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- ☐ Məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- ☐ Alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

383 Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- ☐ hava və dəniz
- ☐ dəniz nəqliyyatında
- ☐ boru-kəmərlər
- ☐ hava nəqliyyatında
- ☒ çay və avtomobil nəqliyyatında

384 Nəqliyyat xidmətlərinə görə tariflərə aid edilir:

- ☒ cavablar doğrudur
- ☐ yükdaşıma tarifləri
- ☐ sərnəşin daşıma tarifləri
- ☐ franko nəqliyyat tarifləri
- ☐ yükdaşıma və sərnəşindəşıma tarifləri

385 Nəqliyyatda tariflərin tərkib elementlərinə daxildir:

- ☒ əvvəlkilərin hamısı daxildir
- ☐ ilkin-son əməliyyatlara dərəcələr

- ☐ nəqliyyat müəssisələrinin mənfəətləri
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☐ yüklərin nəql olunması dərəcələri

386 Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- ☐ məhsulun əldə olunmasının tezlik dərəcəsi
- ☒ firmanın mikromühihi
- ☐ məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- ☐ əvəzedici məhsulların olması
- ☐ vaxt amili

387 Sənayenin topdansaş (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ mənfəət
- ☐ istehsalçı müəssisənin topdan satış (buraxılış) qiyməti
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ aksiz vergisi

388 Beynəlxalq qiymətləndirmə standartları hazırlanır?

- ☐ EVROVAL təşkilatı tərəfindən
- ☒ Qiymətləndirmə Standartları üzrə Beynəlxalq Komitə tərəfindən
- ☐ Kral İnstitutu tərəfindən
- ☐ Əsas Fondların Qiymətləndiricilərinin Avropa Qrupu tərəfindən
- ☐ Qiymətləndiricilər Assosiasiyalarının Avropa Qrupu tərəfindən

389 Qiymətməhləgəlmə elmi:

- ☐ qiymət-bazarda alıcı xərclərini öyrənən bir elmdir
- ☐ əmtəənin istehsalı prosesini və hərəkət mərhələlərini öyrənən bir elmdir
- ☐ qiymət-istehlakçıların pul gəlirlərinin formalaşması prosesini öyrənən bir elmdir
- ☒ qiymətlərin formalaşması prosesini, hərəkət qanunauyğunluqlarını və onlardan istifadəni öyrənən elmdir
- ☐ qiymət - əmək xərclərini və dəyəri öyrənən bir elmdir

390 Qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir tərifinin banisi kimdir?

- ☒ A.Smit, D.Rikardo, K.Marks
- ☐ U.Cevons, L.Valras
- ☐ L.Valras, K.Mencer
- ☐ P.Makkonelli, L.Bryu
- ☐ A.Marşall

391 əmək-dəyər nəzəriyyəsinin mahiyyəti nədir?

- ☒ qiymət-dəyərin pulla ifadəsidir
- ☐ qiymət-istehlakçıların məhsul vahidini almaq üçün ödədikləri pulun miqdarıdır
- ☐ qiymət-istehlakçı faydalılığının ölçüsüdür
- ☐ qiymət-əmək məhsulu və istehlak dəyəridir
- ☐ qiymət-əməyin məsrəflərinin və istehlak dəyərinin ölçüsüdür

392 əmək dəyər nəzəriyyəsinə görə qiymətin formalaşmasının əsasını təşkil edir

- ☐ mübadilə dəyəri
- ☒ ictimai-zəruri əmək xərcləri

- ☐ istehlak dəyəri.
- ☐ tələb - təklif nisbətləri
- ☐ tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı

393 Aşağıdakı iqtisadi qanunlardan hansı qiymətmələgəlmənin nəzəri əsaslarını təşkil etmir?

- ☐ təklif qanunu
- ☐ pul tədavülü qanunu
- ☐ dəyər qanunu
- ☐ tələb qanunu
- ☒ antiinhisar qanunu

394 Firmanın qiymətmələgəlmə nəzəriyyəsindəki əsas istiqamətlərə aiddir?

- ☐ antiinhisarçılıq
- ☐ sosial ədalət
- ☐ qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- ☒ subyektiv marjinalizm
- ☐ iqtisadi artımın təmin edilməsi

395 Qiymətin funksiyası deyil

- ☐ informasiya funksiya
- ☐ uçot funksiyası
- ☐ bölüşdürücü funksiya
- ☒ tədiyyə funksiyası
- ☐ stimullaşdırıcı funksiya

396 Qiymətmələgəlmənin prinsiplərinə aid deyil

- ☐ qiymətlərin elmi cəhətdən əsaslandırılması
- ☐ qiymət intizamına nəzarət
- ☒ qiymətlərin təsbit edilməsi
- ☐ qiymətlərin məqsədyönlülüyü
- ☐ qiymətdoymada fəsiləsizlik

397 Marjinal qiymət nəzəriyyəsinin əsas prinsipidir -

- ☐ tələbin həcmnin artırılması
- ☐ təklifin həcmnin artırılması
- ☐ sağlam rəqabət mühitinin yaradılması
- ☒ bazarda tarazlığa nail olunması
- ☐ inhisarlaşmanın qarşısının alınması

398 İstehsalçı müəssisənin topdansaş (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ maya dəyəri
- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ aksiz vergisi
- ☐ mənfəət
- ☐ qiymət əlavələri

399 Franko qiyməti asılıdır –

- ☐ əmtəyə olan tələbdən
- ☐ əmtənin bazar payından

- ☒ əmtənin daşınması xüsusiyyətlərindən
- ☐ əmtənin növündən
- ☐ rəqabətdən

400 Firmanın rəhbərliyi tərəfindən təsdiq olunmuş qiymət məcmuəsinə uyğun məhsulların satışı

- ☐ innovasiya siyasəti
- ☐ vergi siyasəti
- ☐ investisiya siyasəti
- ☒ təsbit olunmuş qiymətlər siyasəti
- ☐ əmtəə siyasəti

401 İstehsalçı müəssisənin topdansaş (buraxılış) qiymətinə daxil deyil -

- ☐ əlavə dəyər vergisi
- ☒ aksiz vergisi
- ☐ qiymət əlavələri
- ☐ maya dəyəri
- ☐ mənfəət

402 Qiymətin stimullaşdırıcı elementidir

- ☐ ticarət əlavələri (güzəştləri)
- ☐ aksiz vergisi
- ☐ ƏDV
- ☐ topdansaş əlavələri (güzəştləri)
- ☒ mənfəət

403 Nəqliyyat xərclərinin qiymətlərə daxil edilməsi üsullarına görə qiymət növü deyil.

- ☐ nəqliyyat xərcləri daxil edilməklə vahid qiymətlər
- ☐ istehsal yerində FOB qiyməti
- ☐ bazis məntəqə qiyməti
- ☒ təsbit edilən qiymətlər
- ☐ franko-anbar-istehlakçı qiyməti

404 Pərakəndə satış qiyməti sənayenin topdansaş (buraxılış) qiymətindən yüksəkdir.

- ☐ topdansaş əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər
- ☐ ƏDV-nin məbləği qədər
- ☐ aksiz vergisinin məbləği qədər
- ☐ maya dəyəri və mənfəətin cəmi qədər
- ☒ ticarət əlavələrinin (güzəştlərinin) kəmiyyəti qədər.

405 Qiymətdəyər nökteyi – nəzərindən istehlak bazarının strukturuna aid deyil –

- ☐ istehlak xidmətləri
- ☐ uzunmüddətli istifadə təyinatlı əmtəələr
- ☐ gündəlik tələbat malları
- ☐ ərzaq malları
- ☒ yükdaşıma xidmətləri

406 Normal əmtəələrin xüsusi növüdür

- ☐ xarici istehsal məhsulları
- ☒ «nüfuzlu» əmtəələr

- ☐ ilkin zərurət malları
- ☐ sərnişindəşma xidmətləri
- ☐ turizm xidmətləri

407 İstehlak mallarının alınması motivi deyil

- ☐ zərurət
- ☐ arzu
- ☒ tələb
- ☐ tələbat
- ☐ istək

408 Qiymət ayırı-seçkiliyi aid deyil -

- ☐ alıcının danışiq aparmaq qabiliyyətinə görə fərqli qiymətlərin təyini
- ☒ müxtəlif məhsulların vahid qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun müxtəlif yerlərdə fərqli qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun müxtəlif vaxtlarda fərqli qiymətlərlə satışı
- ☐ məhsulun müxtəlif alıcılara fərqli qiymətlərlə satışı

409 Sadələşdirilmiş qiymətməhləgəlmə nədir?

- ☐ əmtəənin bütün alıcılara bərabər qiymətlərlə satışı
- ☐ həmcins məhsulun fərqli qiymətlərlə satışı
- ☒ əmtəənin bütün alıcılara differensial qiymətlərlə satışı
- ☐ əmtəənin ərazi üzrə fərqli qiymətlərlə satışı
- ☐ əmtəənin vaxt üzrə fərqli qiymətlərlə satışı

410 İstehsal texniki təyinatlı məhsulların qiymətlərinə alıcı həssaslığı sxemi

- ☐ komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar
- ☒ köməkçi materiallar → maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər
- ☐ maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar → komplekstləşdiricilər
- ☐ komplekstləşdiricilər → maşın və avadanlıqlar → köməkçi materiallar
- ☐ maşın və avadanlıqlar → komplekstləşdiricilər → köməkçi materiallar

411 İstehsal texniki təyinatlı məhsullara qiymətin formalaşması amili deyil

- ☒ satılan əmtəənin xarakteri və satışa təsir edən amillər
- ☐ satılan əmtəənin xarakteri
- ☐ satışa təsir edən amillər
- ☐ bazar iştirakçılarının əhatə dairəsi
- ☐ düzgün cavab yoxdur

412 Aşağıdakı mülahizələrdən hansı səhvdir

- ☐ İTT faydalılığı əsas parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir
- ☐ İstehsal Texniki Təyinatlı (İTT) məhsullara tələb törəmə xarakter daşıyır
- ☐ İTT məhsulların istismar xərcləri alış qərarlarına təsir göstərir
- ☒ İTT faydalılığı başlıca parametrlərin kəmiyyəti ilə qiymətləndirilir
- ☐ İTT məhsulların bir hissəsi sabit kapital elementidir

413 İstehsal Texniki Təyinatlı (İTT) məhsullar bazarında satışa təsir göstərən amil deyil

- ☐ vasitəçilərin xidmətləri
- ☐ əmtəənin xüsusiyyətləri

- ☒ alıcıların davranışı
- ☐ firmanın xüsusiyyətləri
- ☐ dilerin xüsusiyyətləri

414 Differensiallaşdırılmış qiymətmələgəlmənin çatışmazlığı deyil

- ☐ bəzi müştərilər tərəfindən narazılığın yaranması mümkünlüyü
- ☐ alqı-satqı prosesinə vaxt itkisi
- ☐ əmtəələrin satışı prosesinin ləngidilməsi
- ☒ qiymətin əmtəənin istehlak faydalılığını əks etdirilməsi
- ☐ həddən artıq güzəştlərin təqdim olunması təhlükəsi

415 Sadələşdirilmiş qiymətmələgəlmənin üstün cəhəti deyil

- ☐ alıcı – satıcı münasibətləri genişlənir
- ☒ alıcılara elastik təsir imkanlı ticarəti istisna etmir
- ☐ satışın idarə olunması asanlaşır
- ☐ istehlakı «qiymət/qiymətlilik» nisbətləri ilə idarə etmək imkanı yaranır
- ☐ ticarətin özünəxidmət formasında təşkili

416 Praktiki cəhətdən müəssisənin məqsədidir:

- ☒ bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- ☐ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması
- ☐ mənfəətin maksimumlaşdırılması
- ☐ satış həcmnin maksimumlaşdırılması
- ☐ müəssisənin bərpa dəyərinin maksimumlaşdırılması

417 Praktiki cəhətdən müəssisənin məqsədi deyil:

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ sabitliyin təmin edilməsi
- ☐ rentabellik
- ☐ bazar mövqeyinin yaxşılaşdırılması
- ☒ aktivlərin artımı tempinin maksimumlaşdırılması

418 Son hədd xərcləri –

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☒ əlavə məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclər
- ☐ məhsul vahidinin istehsalına çəkilən xərclərin son həddi
- ☐ ümumi istehsal xərclərinin son hədd kəmiyyəti
- ☐ bütün variantlar doğrudur

419 Son hədd gəliri –

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☐ əmtəəlik məhsulun satışından əldə edilən gəlir
- ☒ əlavə məhsul vahidinin satışından əldə edilən gəlir
- ☐ məhsul satışından gəlirlərin maksimum həddi
- ☐ məhsul satışından gəlirlərin minimum həddi

420 Xərc qiymətmələgəlməsində qiymətlərin formalaşmasının əsası deyil:

- ☐ heç biri
- ☒ ümumi istehsal xərcləri

- ☐ məhsul vahidinin istehsalına çəkilən dəyişən xərclər
- ☐ orta qaimə xərcləri
- ☐ mənfəətin xüsusi çəki əmsalı

421 İstehsal texniki təyinatlı məhsəllərə qiymətqoyma modeli hansıdır?

422 Ləngitmə əmsalının kəmiyyəti dəyişir

- ☒ 0,5 – 0,8 arasında
- ☐ 0,7 – 0,9 arasında
- ☐ 0,4 – 0,8 arasında
- ☐ 0,3 – 0,7 arasında
- ☐ 0,2 – 0,6 arasında

423 Tenderdə iştirak edən müəssisədə istehsal güclərinin normal yüklənməməsi əmsalı dəyişir

- ☐ 10 -12% arasında
- ☐ 15 – 18% arasında
- ☐ 10 – 20% arasında
- ☐ 12 – 15% arasında
- ☒ 10 -15% arasında

424 İstehlak xidmətlərinə qiymətqoyma nöqtəyi-nəzərindən fərqləndirilir

- ☐ bölünməz dəst
- ☐ bölünən dəst
- ☐ xidmətlərin qeyri-maddiliyi
- ☐ xidmətlərin kompleksliliyi
- ☒ bölünən və bölünməz dəst

425 Tənzimlənən qiymətlər haqqında Azərbaycan Respublikası qanunu neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- ☐ 2008
- ☐ 2005
- ☒ 2003
- ☐ 2009
- ☐ 2006

426 Tenderdə iştirak edərək müəssisənin uduş məbləği E (0) müəyyən edir. Qeyd: P_x – təklif qiymətlərinin müxtəlif səviyyələrində x sifariş həcmnin alınması ehtimalı; Z_x – təklif qiymətlərinin müxtəlif səviyyələrində əldə olunan uduş

427 Pul axınlarının diskontlaşdırılması metodunun tətbiqinin əlverişliliyi amilləri aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ Qiymətləndirmə obyektindən gözlənilən pul axının həcmnin əsaslandırılmasına imkan verən göstəricilərin olması
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ Obyektin istifadəyə verilmə tarixi və onun yaşı
- ☐ Qiymətləndirmə obyektinin kommersiya təyinatlılığı, onun fəaliyyət istiqamətlərinin genişliyi
- ☐ Pul axını və xərclərin qeyri-sabitliyi (mövsümliliyi)

428 Reversiya dedikdə nə başa düşülür ?

- ☐ hamısı səhvdir
- ☒ investisiya dövrünün sonuna investisiyaların qaytarılması barədə səlist məlumat nəzərdə tutulur.
- ☐ investisiya dövrünün əvvəlinə investisiyaların qaytarılması barədə səlist məlumat nəzərdə tutulur.
- ☐ pul gəlirləri axını nəzərdə tutulur
- ☐ pul gəlirlərinin diskontlaşdırılmış dəyəri başa düşülür

429 Daşınmaz əmlak obyektlərinə vəsait qoyuluşu riskləri aşağıdakılardan hansılar aiddir ?

- ☐ Dinamik risklər
- ☒ Hamısı düzdür
- ☐ Mütəmadi risklər
- ☐ Statik risklər
- ☐ Qeyri-mütəmadi risklər

430 Klassik bazar ölkələrində diskontlaşdırma metodlarına aşağıdakılar aiddir?

- ☐ Diskont dərəcəsinin hesablanması əsas metodları
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ Müşahidə metodu
- ☐ Kumulyativ quruluş metodu
- ☐ Kumulyativ düzlüş metodu

431 PAD metodu vasitəsilə hesablamaların aparılması üçün aşağıdakılardan hansı lazımdır?

- ☐ diskontlaşdırma dərəcəsi göstəricilərinin olması lazımdır
- ☒ hamısı düzdür
- ☐ proqnoz dövrünün uzunluğu müddəti,
- ☐ reversiya (son satışın dəyəri) da daxil olmaqla
- ☐ pul axınının proqnoz artımı

432 PAD metodu proqnozlaşdırılan pul axınlarına əsasən gəlirin hansı metodlarından istifadə edir?

- ☐ mübadilə dəyəri
- ☒ qalıq dəyəri
- ☐ bazar dəyəri
- ☐ satış dəyəri
- ☐ investisiya dəyəri

433 Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu nəyə əsaslanır?

- ☐ qiymətləndiricinin hesablamaları tam amortizasiya çıxılmaqla, qiymətləndirilən əmlakın yaxud aktivin təkrar istehsalı yaxud əvəz olunması xərclərinə əsaslanır
- ☐ kapitallaşma dərəcəsinə və gözləmə prinsipinə
- ☒ üç dəyişkən kəmiyyətə – gəlirə, kapitallaşdırma əmsalına və dəyərdən istifadə olunmasına

- ☐ əldə olunan gəlirin, risksiz qurumlarda yerləşdirilməsindən əldə olunan gəlirlə müqayisəsinə əsaslanır
- ☐ oxşar əmlakların istifadəsindən gözlənilən gəlirlərin müqayisəsinə əsaslanır

434 Gəlirlərin kapitallaşdırılması metodu zamanı hansı amilin nəzərə alınması vacibdir?

- ☐ bazarın konyukturasının
- ☐ torpaq amilinin
- ☐ kapital amilinin
- ☐ idarəetmə amilinin
- ☒ risk amilinin

435 Aşağıdakılardan hansı likvid dəyərin mahiyyətinə uyğun gəlmir?

- ☐ müəssisənin satış qiyməti ilə aktivlərinin ayrı-ayrılıqda satışından əldə olunan gəlir arasındakı fərq.
- ☐ konkret fakt üzrə hesablanmış dəyər;
- ☒ konkret investorun tələblərinə əsaslanan dəyər;
- ☐ müəssisənin aktivlərinin ayrı-ayrılıqda reallaşdırılması əsasında hesablanan dəyər;
- ☐ iflas həddində olan müəssisənin dəyəri;

436 Müqayisə vahidi metodu ilə obyektin dəyəri necə hesablanır? (D_i – istehlak xassələri vahidinin dəyəri, n – istehlak vahidləri xassələrinin miqdarı)

437 Binanın ayrı-ayrı hissələrinin dəyəri əsasında bərpa dəyəri necə hesablanır? (D_h – binanın hissəsinin dəyəri, D_x – dolayı xərclər, M – sahibkarın mənfəəti, I – tikinti işlərinin dəyərinin bahalaşması kompleksi, μ – binanın hissələrinin sayı)

438 Pul kütləsi (M) və əmtəə təklifinin həcmi (Q) əsasında qiymət necə hesablanır

439 Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növlərini fərqləndirmək qəbul edilir

- ☐ «Spot» və «Forward» sövdələşmələri.
- ☐ valyutanın alqı-satqısı üzrə valyutanın alıcıya təcili çatdırılmasını yerinə yetirən «SPOT» sövdələşməsi.
- ☐ «Forward» sövdələşməsi.
- ☒ «Spot» kassa əməliyyatı, «forvart» sövdələşməsi, xərci çıxarılmış gəlir olan kombinasiyalı.
- ☐ valyutanın alınması təcili satılması isə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə.

440 Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri ilə kənd təsərrüfatında istifadə olunan sənaye

məhsullarının qiyməti hansı indekslə tənzimlənir?

- ☐ orta qiymətlər indeksi
- ☐ Linda indeksi
- ☐ Laspeyres indeksi
- ☒ paritet qiymət indeksi
- ☐ istehlak qiymətləri indeksi

441 Bu göstərici bazarın təmərküzləşmə səviyyəsini xarakterizə etmir.

- ☐ Lerner indeksi.
- ☒ müəssisənin bazar payı indeksi.
- ☐ təmərküzləşmə indeksi.
- ☐ Linda indeksi.
- ☐ Herfendal-Hirşman indeksi.

442 Aqrar-sənaye kompleksində nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- ☐ məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- ☐ məhsulun daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- ☐ məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- ☐ məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır
- ☒ məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür

443 Pul kütləsinin əsas elementi deyildir

- ☐ valyuta hesabına olan depozitlər
- ☐ dövriyyədə olan nağd pul
- ☐ tələb olunanadək depozitlər
- ☐ hesablaşma hesabında olan depozitlər
- ☒ qiymətli kağızlar

444 Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- ☐ idxal-ixrac əməliyyatlarının geniş inkişafı, xarici sahibkarlara daxili və xarici bazarlarda milli valyutadan istifadəyə icazə hüququ.
- ☒ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, xarici dönərlilik, qismən dönərlilik, tam dönərlilik.
- ☐ milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- ☐ valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- ☐ sərbəst valyuta dəyişməsi, daxili bazarda bütün əmtəə növünə pul vahidinin sərbəst dəyişməsi.

445 Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır.

- ☒ İEOÖ daxili bazar qiymətləri.
- ☐ xərclər.
- ☐ tələb və təklif balansı.
- ☐ energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri.
- ☐ dünya bazar qiymətləri.

446 Aşağıdakılardan hansı kredit resurslarına qiymətdəyər modelidir deyil

- ☒ Delfi modeli
- ☐ qiymət liderliyi modeli
- ☐ praym-reyt modeli
- ☐ kep modeli
- ☐ «dəyər+» modeli

447 Pul təklifi sabit qalarsa pula olan tələbin artması:

- ☐ qiymətlərlə heç bir ədaqəsi yoxdur
- ☐ qiymətlərə təsir etmir
- ☐ qiymətləri sabit saxlayır
- ☒ qiymətlərə yüksəldici təsir göstərir
- ☐ qiymətləri aşağı salır

448 Dou-Cons indeksi neçə variantda və neçə şirkət üzrə hesablanır?

- ☐ 1 variant və 65 şirkət;
- ☐ 3 variant və 65 şirkət;
- ☒ 4 variant və 65 şirkət;
- ☐ 3 variant və 60 şirkət;
- ☐ 4 variant və 55 şirkət;

449 Dünya təcrübəsində tətbiq olunan məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- ☐ on iki
- ☐ on
- ☐ üç
- ☐ beş
- ☒ altı

450 Valyuta dönərliliyinin aşağıdakı halları fərqləndirilir.

- ☐ idxal-ixrac əməliyyatlarının geniş inkişafı, xarici sahibkarlara daxili və xarici bazarlarda milli valyutadan istifadəyə icazə hüququ.
- ☒ maliyyə valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, xarici dönərlilik, qismən dönərlilik, tam dönərlilik
- ☐ milli valyuta dönərliliyi, əmtəə-valyuta dönərliliyi, daxili dönərlilik, tam dönərlilik.
- ☐ valyutanın sərbəst dönərliliyi, qismən dönərlilik, tam dönərlilik, maliyyə-valyuta dönərliliyi.
- ☐ sərbəst valyuta dəyişməsi, daxili bazarda bütün əmtəə növünə pul vahidinin sərbəst dəyişməsi

451 Birja əmtəələrini digər əmtəələrdən fərqləndirən əlamət deyil

- ☐ tələb və təklif asanlıqla pronozlaşdırılır
- ☐ əmtəələr həmcinsdir
- ☐ standartlaşma üçün yararlıdır
- ☐ əmtəəyə olan tələb kütləvi xarakter daşıyır
- ☒ əmtəəyə olan tələb adətən təklifi üstələyir

452 Krossinq nədir?

- ☐ əmtəə təklifinin süni olaraq azaldılması
- ☐ əmtəə təklifinin süni olaraq artırılması
- ☒ əmtəəyə yüksək tələbin olması barədə süni təsəvvürün yaradılması
- ☐ tələbin və təklifin balanslaşdırılması
- ☐ süni əmtəə qıtlığının yaradılması

453 Məişət xidmətləri tarifləri olmalıdır:

- ☐ sürüşkən
- ☐ təsbit olunan
- ☒ dəyişkən
- ☐ ayrı-seçkili

☐ mövsümi

454 Hazırda aşağıdakı tariflərdən biri dövlət tərəfindən tənzimlənir?

- ☐ bütün cavablar düzgün deyil
- ☐ kommunal xidmətlər
- ☐ sərnişin nəqliyyatı
- ☐ rabitə
- ☒ məişət xidməti tarifləri

455 Gömrük tarifləri aşağıdakı funksiyaları yerinə yetirir:

- ☐ bölüşdürücü
- ☐ fiskal
- ☒ fiskal və proteksionist
- ☐ stimullaşdırıcı
- ☐ proteksionist

456 Real məhsulun istehlakçıya çatdırılması üçün birjada bağlanan sövdələşmə:

- ☐ forsmajor
- ☒ spot
- ☐ fyuçers
- ☐ ofset
- ☐ forvord

457 Fyuçers sövdələşmələrində aşağıdakı məqsəd güdülür.

- ☐ birjanın fəaliyyətini təmin etmək
- ☐ birjada sövdələşmələr üzrə müqavilələr bağlamaq
- ☒ alver etmək və real sövdələşmələr üçün gələcəkdə baş verə biləcək qiymət artımlarından sığortalanmaq.
- ☐ alver etmək.
- ☐ qiymət dəyişmələrindən qorunmaq.

458 Kotirovkanın aşağıdakı metodları vardır:

- ☐ müasir birjada qiymətlərin təyin edilməsi.
- ☐ mövcud qiymətlər üzrə əmtəələrin və ya qiymətli kağızların satılması və alınması.
- ☐ birjada sövdələşmə üzrə əlavə şərtlər qoyulmaqla dəqiq qiymətlərin göstərilməsi
- ☒ faktiki sövdələşmə qiymətlərinin tələb və təklif üzrə qeydiyyatı və tipik qiymətlərin müəyyən edilməsi
- ☐ mövcud qiymətlər haqqında müştərilərə məlumat vermək.

459 Birja əmtəələrinə aid edilmir

- ☐ bitkiçilik mənşəli məhsullar
- ☐ metallar
- ☐ energetika məhsulları
- ☒ maşın və avadanlıqlar
- ☐ heyvandarlıq mənşəli məhsullar

460 Qiymətli kağızların bazar dəyəri (qiyməti) aşağıdakı amillərlə təyin olunur.

- ☐ istiqrazlar üzrə faizlərin ödənilmə müddəti.
- ☐ qiymətli kağızların emitetinin fəaliyyətinin gəlirliliyi.
- ☐ hər bir qiymətli kağızlar növü üzrə riskin dərəcəsi.
- ☐ emitetinin fəaliyyətinin qeyri stabilliyi.

- ☒ qiymətli kağızların növü, gəlirin miqdarı, borc faizinin ölçüsü, inflyasiya səviyyəsi, iqtisadi tsikl fazası, bazarın cari konyunkturu, fond bazarlarının dövlət tədbirləri vasitəsi ilə tənzimlənməsi.

461 Valyuta məzənnəsi dedikdə başa düşülür.

- ☐ xarici valyutanın alınması və satılması.
☒ hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri, qiyməti.
☐ valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası.
☐ dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtəənin dəyəri.
☐ inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dövrəli valyutası.

462 Valyuta sövdələşmələrinin aşağıdakı növlərini fərqləndirmək qəbul edilir

- ☐ «Spot» və «Forward» sövdələşmələri
☒ «Spot» kassa əməliyyatı, «forvard» sövdələşməsi, xərci çıxarılmış gəlir olan kombinasiyalı.
☐ valyutanın alınması təcili satılması isə müəyyən müddətdən sonra aparılan kombinasiyalı sövdələşmə.
☐ «Forward» sövdələşməsi
☐ valyutanın alqı-satqısı üzrə valyutanın alıcıya təcili çatdırılmasını yerinə yetirən «SPOT» sövdələşməsi.

463 Tranzitivlik aksiomuna görə

- ☐ $A > B > C$; $A > C$;

464 İstehlakçının aylıq gəliri R , istehlak etdiyi əmtəələr x və Y əmtəələri, onların qiymətləri isə uyğun olaraq P_x və P_y olarsa, büdcə xəttinin tənliyi necə ifadə olunur

465 İstehlakçının optimumu şərti əmtəələrin son hədd faydalılığı (MU) və qiymətləri (P) vasitəsilə necə ifadə olunur?

466 İstehlakçının büdcə məhdudiyyəti aşağıdakı kimi ifadə olunur

467 Geniş mənada konyunktura:

- ☐ hadisələrin böhranı
- ☐ təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- ☒ qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir
- ☐ ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- ☐ hər hansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.

468 Qiymətməhləgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- ☐ Bütün inzibati tədbirlər
- ☐ Vergi tənzimlənməsi
- ☐ Rentabelliyn son həddinin müəyyən edilməsi
- ☐ Müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☒ Təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

469 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- ☐ demoqrafik amil
- ☐ strateji
- ☒ taktiki amil
- ☐ iqtisadi amil
- ☐ təbii amil

470 Sərbəst qiymətlərin tənzimlənməsi sahəsində tətbiq olunan metoddur

- ☐ heç biri
- ☐ dempinqin qadağan olunması
- ☐ qiymət ayırı-seçkiliyinin qadağan olunması
- ☐ proteksionizm
- ☒ dempinqin və qiymət ayırıseçkiliyinin qadağan olunması

471 Aşağıdakılardan hansı doğrudur?

- ☐ qiymətlilik = mənfəət + alıcının uduşu
- ☐ qiymətlilik = qiymət + mənfəət
- ☐ qiymətlilik = qiymət + müəssisənin xərcləri
- ☒ qiymətlilik = qiymət + alıcının uduşu
- ☐ qiymətlilik = mənfəət + müəssisənin xərcləri

472 əgər son hədd meylliliyi $\frac{1}{2}$ -ə bərabədirsə

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☐ gəlirlərin artımı baş vermir
- ☐ gəlirin artımı istehlaka yönəldilir
- ☒ gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür
- ☐ gəlirin artımı əmanətə yönəldilir

473 əgər son hədd meylliliyi sıfır bərabədirsə

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☒ gəlirin artımı əmanətə yönəldilir
- ☐ gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür
- ☐ gəlirin artımı istehlaka yönəldilir
- ☐ gəlirlərin artımı baş vermir

474 əgər son meylliliyi 1-ə bərabədirsə

- ☐ doğru variant yoxdur
- ☒ gəlirin artımı istehlaka yönəldilir
- ☐ gəlirin artımı əmanətə yönəldilir
- ☐ gəlirin artımı istehlak və əmanət arasında bölünür
- ☐ gəlirlərin artımı baş vermir

475 əmanətə son hədd meylliliyi –

- ☐ əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin fərqidir
- ☐ əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə hasilidir
- ☒ əmanətin dəyişməsinin gəlir dəyişməsinə nisbətidir
- ☐ əmanət dərəcələrinin kredit dərəcələrinə nisbətidir
- ☐ əmanət dərəcələri ilə kredit dərəcələrinin cəmidir

476 İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil deyil?

- ☒ istehlakçı davranışı
- ☐ nağd vəsaitlər
- ☐ likvid aktivlər
- ☐ faiz dərəcəsi
- ☐ qiymətlər

477 İstehlaka təsir göstərən obyektiv amil hansıdır?

- ☐ faiz dərəcəsi
- ☐ pul multiplikatoru
- ☐ vergi dərəcələri
- ☒ likvid aktivlər
- ☐ istehlakçı davranışı

478 İstehlaka təsir göstərən subyektiv amil deyil?

- ☐ istehlakçı davranışı
- ☐ istehlaka orta hədd meylliyi
- ☐ istehlaka son hədd meylliyi
- ☒ istehlaka psixoloji meyllilik
- ☐ gəlirlərin səviyyəsi və bölüşdürülməsi

479 Qiymətlilik yanaşması əsaslanır –

- ☐ qiymətlilik/gəlir nisbətinə
- ☐ xərc/qiymətlilik nisbətinə
- ☒ qiymətlilik/xərc nisbətinə
- ☐ qiymət/qiymətlilik nisbətinə
- ☐ gəlir/qiymətlilik nisbətinə

480 Qiymətlərin idarə olunması üzrə konkret praktiki tədbirlər sistemi necə adlanır?

- ☐ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ☐ qiymət siyasəti
- ☒ qiymət taktikası
- ☐ qiymət strategiyası
- ☐ qiymətlərin bazar sığortalanması

481 Qiymət və xərclər arasında asılılığın real ardıcılığı necədir?

- ☐ qiymət - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- ☒ qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi- məhsul vahidinə çəkilən xərc
- ☐ qiymət - mümkün istehsal həcmi -mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc
- ☐ qiymət - mümkün satış həcmi - mümkün istehsal həcmi
- ☐ qiymət - mümkün istehsal həcmi - mümkün satış həcmi - məhsul vahidinə çəkilən xərc

482 İstehlaka və əmanətə son hədd meylliliklərinin cəmi-

- ☐ gəlirə bərabərdir
- ☐ mənfidir
- ☐ dəyişkən kəmiyyətlərlə ölçülə bilər
- ☒ sıfıra bərabərdir
- ☐ birə bərabərdir

483 İstehlakın gəlirə nisbəti nəyə bərabərdir?

- ☐ istehlaka hədd meylliliyi
- ☐ Engel əmsalına
- ☐ yığma son hədd meylliyinə
- ☐ istehlaka son hədd meylliyinə
- ☒ istehlaka orta hədd meylliyinə

484 İstehlaka təsir göstərən subyektiv amil hansıdır?

- ☐ nağd vəsaitlər
- ☒ istehlaka psixoloji meyllilik
- ☐ gəlir səviyyəsi
- ☐ gəlirlərin bölüşdürülməsi
- ☐ sərvət ehtiyatı

485 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növü deyil ?

- ☐ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti
- ☐ nadirlik effekti
- ☐ “ qiymət-keyfiyyət” effekti
- ☐ xərclərin bölüşdürülməsi effekti
- ☒ ehtiyatların paylanması effekti

486 Qiymətə təsir göstərən amillərdən asılı olaraq alıcılar tərəfindən üstünlükvermənin növüdür ?

- ☐ xərclərin ötürülməsi effekti
- ☐ Beblen effekti
- ☐ gəlir effekti
- ☐ əvəzetmə effekti
- ☒ qiymətin ədalətliyi dərəcəsi

487 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modelidir –

- ☐ sadalananların hər biri
- ☒ Beblen effekti
- ☐ son nəticə üzrə əmtəənin qiymətləndirilməsi
- ☐ ehtiyatların yaradılması effekti
- ☐ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

488 Digər alıcıların davranışlarının təsirindən asılı olaraq istehlakçıların davranış modeli deyil

- ☐ sadalananların heç biri
- ☐ Snob effekti
- ☐ Beblen effekti
- ☐ təqlid edənlər
- ☒ müqayisənin mürəkkəbliyi effekti

489 əmtəə nə qədər nadirdirsə (yanlış variantı seçin)

- ☐ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər yüksəkdir
- ☐ onun qiyməti bir o qədər yüksəkdir
- ☐ alıcıların əksəriyyəti onun bahalıqına görə laqeydlik göstərəcək
- ☐ alıcı ona bir o qədər yüksək qiymət ödəyəcək
- ☒ onun qiymətinin dəyişməsinə alıcı həssaslığı bir o qədər zəifdir

490 əmtəələrin analoqlarla müqayisəsi nə qədər çətindirsə -

- ☐ əmtəə nadir olduğundan heç nə dəyişməyəcək
- ☐ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər həssasdırlar
- ☒ alıcılar onun qiymətinə bir o qədər zəif həssaslıq göstərəcək
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi kəskin azaldacaq
- ☐ alıcılar əmtəənin alış həcmi tədricən azaldacaq

491 əgər əmtəənin qiyməti onun keyfiyyətini əks etdirirsə -

- ☐ qiymət keyfiyyətə zəmanətdir
- ☐ keyfiyyət bilavasitə qiymətdə özünü biruzə verir
- ☐ qiymət yeganə keyfiyyət göstəricisidir
- ☒ alıcılar qiymətə yüksək həssaslıq göstərir
- ☐ alıcılar qiymətə az həssasdırlar

492 əmtəə nə qədər uzunmüddət ərzində saxlanıla bilərsə (yanlış variantı seçin)

- ☐ hər bir variant qismən mümkündür
- ☐ alıcılar əmtəənin alışı təxirə salırlar
- ☐ alıcılar optimal əmtəə ehtiyatı yaradacaqlar
- ☐ alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər yüksəkdir
- ☒ alıcıların onun qiymətinə həssaslığı bir qədər aşağıdır

493 Qiymətin əmələ gəlməsinin metodologiyası deyildir:

- ☒ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətin əmələgəlməsi konsepsiyasının işlənilib hazırlanması
- ☐ qiymətlərin müəyyən edilməsi və əsaslandırılması
- ☐ qiymət sisteminin formalaşdırılması
- ☐ qiymətəmələgəlmənin idarə olunması üzrə prinsip və metodlar məcmusu

494 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodologiyasının əsasında dayanır:

- ☐ qiymət dinamikası
- ☒ qiymət strategiyası
- ☐ qiymət sistemi
- ☐ inflyasiya
- ☐ qiymət strukturu

495 Qiymətəmələgəlmənin metodikası təmin edir:

- ☐ qiymətlərin müəyyən edilməsi qaydasını
- ☐ əmtəələrin istehlak faydalılığını
- ☐ əmtəələrin keyfiyyət parametrlərinin ölçüsünü
- ☒ qiymət strategiyasının reallaşdırılmasını
- ☐ marketing prinsipinin tətbiqini

496 Qiymətlərin əmələ gəlməsinin metodları qrupudur:

- ☐ cavablar doğru deyildir
- ☐ qayda və prinsip
- ☐ tövsiyyə və vasitələr
- ☐ balın orta qiyməti
- ☒ əsas və alternativ

497 əsas (bazis) metodlar qrupuna aid deyildir:

- ☐ xərc metodu
- ☐ parametrik metod
- ☐ normativ parametrik metod
- ☒ qiymətlərin istehsal xərcləri əsasında müəyyən edilməsi
- ☐ aqreqat metodu

498 Alternativ metodlar qrupuna aid deyildir:

- ☐ qiymətlərin bazarda tələbə görə müəyyən olunması
- ☒ cavablar doğru deyildir
- ☐ qiymətlərin istehsal məsrəfləri ilə bazarda tapılmış tarazlığa görə müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətlərin rəqabətə meyllilik əsasında müəyyən olunması
- ☐ qiymətlərin istehsal məsrəfləri əsasında müəyyən olunması

499 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☐ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ apatik alıcılar
- ☐ qənaətcil alıcılar
- ☒ təqlid edən alıcılar
- ☐ etik alıcılar

500 Alışlara meyllilikdən asılı olaraq alıcılar hansı kateqoriyaya bölünür ?

- ☒ fərqləndirilmiş alıcılar
- ☐ sadalananaların hamısı
- ☐ Beblen effektini izləyənlər
- ☐ “ oyunçular”
- ☐ təqlid edən alıcılar

501 Qiymətlilik yanaşması əsaslanır –

- ☐ qiymətlilik/gəlir nisbətinə
- ☐ qiymət/qiymətlilik nisbətinə
- ☒ qiymətlilik/xərc nisbətinə
- ☐ xərc/qiymətlilik nisbətinə
- ☐ gəlir/qiymətlilik nisbətinə

502 Maya dəyərinin 40Azn, məmhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək

onun məbləğini tapın:

- ☐ 30 Azn
- ☒ 9 Azn
- ☐ 5.4 Azn
- ☐ 18 Azn
- ☐ 1.8 Azn

503 Maya dəyərinin 20Azn, məhsul üzrə mənfəətin 5 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək onun məbləğini tapın:

- ☐ 9 Azn
- ☒ 4.5 Azn
- ☐ 2.7 Azn
- ☐ 15 Azn
- ☐ 7.2 Azn

504 Maya dəyərinin 30Azn, məhsul üzrə mənfəətin 10 Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- ☐ 4.5 Azn
- ☐ 2.7 Azn
- ☒ 7.2 Azn
- ☐ 1.8 Azn
- ☐ 5.4 Azn

505 Maya dəyərinin 50Azn, məhsul üzrə mənfəətin 30Azn və ƏDV-nin 18% olduğunu bilərək qiyməti tapın:

- ☐ 82,4
- ☐ 90
- ☐ 94
- ☒ 94,4
- ☐ 76,8

506 Maya dəyərinin 50Azn, rentabellik səviyyəsinin 15% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 30 Azn
- ☐ 3.33 Azn
- ☐ 0.3Azn
- ☒ 7.5 Azn
- ☐ 0.75 Azn

507 Maya dəyərinin 100 Azn, rentabellik səviyyəsinin 55% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 0.55 Azn
- ☐ 1.81 Azn
- ☐ 5.5 Azn
- ☒ 55 Azn
- ☐ 45 Azn

508 Maya dəyərinin 450Azn, rentabellik səviyyəsinin 50% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 675 Azn
- ☐ 9 Azn
- ☐ 11 Azn
- ☐ 400 Azn
- ☒ 225 Azn

509 Maya dəyərinin 12Azn, rentabellik səviyyəsinin 25% olduğunu bilərək məhsul üzrə mənfəəti müəyyən edin:

- ☐ 15 Azn
- ☐ 48 Azn
- ☐ 2.08Azn
- ☒ 3 Azn
- ☐ 9 Azn

510 Rentabellik səviyyəsinin 15% , məhsul üzrə mənfəətin 7.5 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- ☒ 50 Azn
- ☐ 8.625 Azn
- ☐ 11.25 Azn
- ☐ 1.125 Azn
- ☐ 51.125 Azn

511 Rentabellik səviyyəsinin 28% , məhsul üzrə mənfəətin 112 Azn olduğunu bilərək maya dəyəri müəyyən edin:

- ☐ 143.36 Azn
- ☐ 4 Azn
- ☒ 400 Azn
- ☐ 31.36 Azn
- ☐ 3136Azn

512 Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 125%
- ☐ 75%
- ☒ 25%
- ☐ 45%
- ☐ 40%

513 Maya dəyərinin 148Azn, məhsul üzrə mənfəətin 29.6Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 1.9%
- ☒ 20%
- ☐ 5%
- ☐ 1.8%
- ☐ 1.5%

514 Maya dəyərinin 80Azn, məhsul üzrə mənfəətin 20Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 1%

- ☐ 40%
☐ 400%
☒ 25%
☐ 100%

515 Maya dəyərinin 40Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 2 Azn
☐ 60 Azn
☐ 20 Azn
☒ 50 Azn

516 Maya dəyərinin 20Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 15% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 18.67Azn
☐ 3Azn
☐ 17Azn
☒ 23.53Azn
☐ 133.(33) Azn

517 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 29.41Azn
☐ 21.25Azn
☐ 106.25Azn
☐ 63.75Azn
☒ 113.33Azn

518 Maya dəyərinin 125Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 150,60Azn
☐ 25,75Azn
☐ 100Azn
☐ 625Azn
☒ 156,25Azn

519 Maya dəyərinin 500Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 600Azn
☐ 125Azn
☒ 625Azn
☐ 100Azn
☐ 400Azn

520 Maya dəyərinin 15Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 45.5Azn
☐ 10.5Azn
☐ 19.5Azn

- ☐ 4.5Azn
☒ 21.4Azn

521 Maya dəyərinin 55Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 18.3Azn
☐ 56.65Azn
☐ 53.35Azn
☒ 78.57Azn
☐ 16.5Azn

522 Maya dəyərinin 62Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 25% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 37Azn
☐ 15.5Azn
☐ 46.5Azn
☐ 77.5Azn
☒ 82.7Azn

523 Maya dəyərinin 85Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 30% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 25.5Azn
☐ 225Azn
☐ 283Azn
☒ 121azn
☐ 60Azn

524 1

- ☐ 36
☐ 25
☐ 30
☒ 35
☐ 34

525 2

- ☐ 5 manat 40 qəpik
☐ 3 manat
☐ 4 manat
☐ 4 manat 50 qəpik
☒ 5 manat

526 3

- ☐ əmtəə bolluğu
☒ qıtlıq
☐ tarazlıq
☐ qeyri-müəyyənlik
☐ müflisləşmə

527 4

- ☒ əmtəə bolluğu
- ☐ qıtlıq
- ☐ tarazlıq
- ☐ qeyri-müəyyənlik
- ☐ müflisləşmə

528 Azərbaycanın iri şəhərlərində "Əhali" istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☐ 35 qəpik
- ☐ 20 qəpik;
- ☐ 23 qəpik;
- ☒ 18 qəpik ;
- ☐ 34 qəpik;

529 Regionlarda "Əhali" istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☐ 13 qəpik.
- ☐ 17 qəpik;
- ☒ 14 qəpik;
- ☐ 19 qəpik;
- ☐ 22 qəpik;

530 Azərbaycan iri şəhərlərində "qeyri-əhali" istehlakçı qrupu üzrə sudan istifadə tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☐ 58 qəpik
- ☐ 54 qəpik;
- ☐ 62 qəpik;
- ☐ 67 qəpik;
- ☒ 70 qəpik;

531 Sudan xammal kimi istifadə edənlər üçün sudan istifadə tarifi nə qədərdir?(1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☒ 12 manat.
- ☐ 8 manat
- ☐ 11 manat;
- ☐ 14 manat;
- ☐ 9 manat;

532 Azərbaycanın iri şəhərlərində "əhali" istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☐ 6 qəpik.
- ☐ 2 qəpik
- ☒ 4 qəpik;
- ☐ 3 qəpik;
- ☐ 7 qəpik

533 Regionlarda "əhali" istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m3 üçün ƏDV ilə)

- ☐ 7 qəpik
- ☒ 3 qəpik;
- ☐ 5 qəpik;
- ☐ 2 qəpik;
- ☐ 4 qəpik;

534 "Qeyri-əhali" istehlakçı qrupu üçün tullantı suyunun axıdılması xidməti tarifi nə qədərdir? (1 m³ üçün ƏDV ilə).

- ☐ 17 qəpik.
- ☐ 18 qəpik;
- ☐ 16 qəpik;
- ☐ 14 qəpik;
- ☒ 20 qəpik;

535 Elektrik enerjisinin topdansıatış qiymətləri nə qədərdir? (1 kv/saat üçün (ƏDV ilə)

- ☐ 4,0; 2,8; 4,7 qəpik.
- ☒ 4,1; 2,5; 4,5 qəpik;
- ☐ 4,0; 2,3; 4,2 qəpik;
- ☐ 3,8; 2,7; 4,0 qəpik;
- ☐ 3,9; 2,6; 4,4 qəpik;

536 Elektrik enerjisinin pərakəndə satış tarifləri nə qədərdir?

- ☐ 7,7 qəpik.
- ☐ 5,8 qəpik
- ☒ 6,0 qəpik;
- ☐ 7,5 qəpik;
- ☐ 7,0 qəpik;

537 Elektrik enerjisinin tranzit ötürülmə tarifləri nə qədərdir?

- ☐ 1,0 qəpik
- ☐ 0,4 qəpik;
- ☐ 0,6 qəpik;
- ☒ 0,2 qəpik;
- ☐ 0,7 qəpik;

538 "Əhali" istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsəatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün ƏDV ilə)

- ☒ 100 manat;
- ☐ 45,0 manat;
- ☐ 41,0 manat;
- ☐ 46,8 manat.

539 "Qeyri-əhali" istehlakçı qrupu üçün təbii qazın pərakəndəsəatış qiyməti nə qədərdir? (1000m³ üçün ƏDV ilə)

- ☐ 93,8 manat.
- ☐ 92,0 manat;
- ☒ 100 manat;
- ☐ 89,0 manat
- ☐ 97,0 manat;

540 Daşınmaz əmlak obyektinin hüquqi xassələrini daha dolğun əks etdirən variantı seçin:

- ☐ Ekoloji tələblər
- ☐ Torpaq sahəsinin yaxşılaşdırmaları
- ☒ Daşınmaz əmlak obyektlərinə hüquqlar kompleksi;
- ☐ Təbii resursların mövcudluğu
- ☐ Torpaq sahəsinin mövcudluğu ;

541 Qanunvericiliklə müəssisə əmlak hesab olunurmu?

- ☐ müəssisənin qeyri-maddi aktivlərindən əlavə hissəsi hesab olunur
- ☐ olunmur
- ☒ olunur, bütövlükdə əmlak kompleksi kimi;
- ☐ müəssisənin yalnız istehsal bölməsi hesab olunur
- ☐ müəssisənin yalnız xidmət bölməsi hesab olunur

542 Əmlaka olan hüquqların və onlarla aparılan sövdələşmələrin qeydiyyatı aparılır –

- ☐ müvafiq qeydiyyat mütləq deyil
- ☒ əmlakın yerləşdiyi ərazi üzrə;
- ☐ mülkiyyətçinin yaşayış yeri üzrə;
- ☐ icarəçinin yaşayış yeri üzrə;
- ☐ sifarişçinin yaşayış yeri üzrə;

543 Aşağıdakılardan hansı analitik tərkibli göstəricilərə aid deyil?

- ☒ müxtəlif üsullarla əldə edilən məlumatların riyazi düsturlar vasitəsi ilə bir neçə variantda hesablanması
- ☐ mövcud əmlak bazarının keçmiş və gələcək vəziyyətinin öyrənilməsi və onun təhlili;
- ☐ sifarişçinin təqdim etdiyi sənədlərin nəzərdən keçirilməsi və düzgünlüyünün mövcud qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilməsi;
- ☐ qiymətləndirilən obyektin qiymətinə təsir göstərən amillər ətrafında mülahizələrin təhlili;
- ☐ prosesə başlayarkən mümkün və məqsəduyğun olan qiymətləndirmə yanaşmaları və metodları, habelə məlumat mənbələrinin seçilməsi;

544 Qiymətləndirmə məsələsinin qoyuluşu mərhələsində hansı əməliyyat yerinə yetirilmir?

- ☐ qiymətləndirmə obyektinin eyniləşdirilməsi
- ☒ qiymətləndirmə üzrə xidmət haqqının ödənilməsi
- ☐ qiymətləndirmənin məqsədlərinin seçilməsi
- ☐ qiymətləndirmə tarixinin müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətləndirmə dəyərinin növünün müəyyən edilməsi

545 Hesabatın qiymətləndirmə sertifikatı bölməsində qiymətləndirici –

- ☐ sənədləri imzalayır və möhürləyir
- ☐ istifadə olunan qiymətləndirmə standartları barədə məlumat verir
- ☐ qiymətləndirmə tarixini göstərir
- ☐ obyektin bazar dəyərini göstərir
- ☒ sadalananların hamısını göstərməlidir

546 Hesabata hansı sənədin əlavə olunması tələb olunmaya bilər?

- ☒ mülkiyyətçinin gəlirlərinin bəyannaməsi
- ☐ texniki baxış barədə akt
- ☐ analoqobyektlər barədə informasiya
- ☐ obyektin təsvir edən qrafik və fotosəkillər

- ☐ qiymətləndirmə prosesində aparılan hesablamalar

547 Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aid deyil-

- ☒ Hesabatın yoxlanılması mərhələsi
☐ Hazırlıq mərhələsi
☐ İnformasiyanın toplanması mərhələsi
☐ Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
☐ Yekun mərhələ

548 Qiymətləndirmənin mərhələlərinə aiddir-

- ☐ İnformasiyanın toplanması mərhələsi
☐ Hazırlıq mərhələsi
☒ hamısı
☐ Yekun mərhələ
☐ Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması

549 Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu hansıdır?

- ☐ qiymətləndirilən əmlakın analoqunun hazırlanmasına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
☒ bərpa dəyərinin iriləşdirilmiş göstəriciləri əsaslanan metodlar
☐ gəlirlərin kapitallaşdırılmasına əsaslanan metodlar
☐ pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar

550 Bərpa dəyəri hesablanmasında istifadə olunan metodlara aiddir-

- ☐ pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
☒ əmlakın və onun analoqunun hazırlanması və inkişafına sərf olunan xərclərə əsaslanan metodlar
☐ gəlirlərin kapitallaşdırılmasına və ya birbaşa kapitallaşdırmaya əsaslanan metodlar
☐ kəmiyyət və keyfiyyət metodları
☐ bütün cavablar doğrudur

551 Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanması metodu deyil-

- ☐ işlərin növləri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☐ binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☐ işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☒ pul axınlarının diskontlaşdırılması metodu
☐ kəmiyyət və keyfiyyət metodları

552 Aşağıdakılardan hansı bərpa dəyərinin hesablanması metodudur?

- ☐ işin növü üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☐ binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☐ kəmiyyət və keyfiyyət metodları
☒ pul axınlarının diskontlaşdırılmasına əsaslanan metodlar

553 Qiymətləndirmə obyektinin bərpa dəyərinin hesablanmasında hansı metoddan istifadə olunur?

- ☐ işin növü və binanın hissələri üzrə iriləşdirilmiş göstəricilərə əsaslanan metodlar
☐ obyektin dəyərinin iriləşdirilmiş göstəricilərinə əsaslanan metodlar
☐ qiymətləndirilən əmlakın və onun analoqunun hazırlanması xərclərinə əsaslanan metodlar
☐ obyektin hissələrinin fərdi qiymətləndirilməsi qaydasına əsaslanan metodlar
☒ gələcək gəlirlərin və xərclərin proqnozlaşdırılmasına əsaslanan metodlar

554 Qiymətləndirmə prosesinin mərhələlərindən deyildir:

- ☐ informasiyanın toplanması;
- ☒ qiymətləndirmə fəaliyyətinin ümumi prinsiplərinin müəyyənləşdirilməsi;
- ☐ əldə edilən məlumatlar əsasında qiymətləndirmənin həyata keçirilməsi;
- ☐ qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq
- ☐ qiymətləndirilən əmlaka baxışın keçirilməsi;

555 Qiymətləndirmənin mərhələləri deyildir:

- ☐ Hazırlıq mərhələsi
- ☐ Qiymətləndirmə obyektinin dəyərinin hesablanması
- ☐ qiymətləndirilən əmlakın sənədləri ilə tanışlıq
- ☒ Qiymətlərin bölünməsi mərhələsi
- ☐ İnformasiyanın toplanması

556 Daşınmaz əmlak bazarının fəaliyyətini tənzimləyən hansı əsas amillərdir?

- ☐ demoqrafik
- ☐ infrastruktura
- ☒ tələb və təklif
- ☐ sosial
- ☐ iqtisadi

557 Əmlak bazarında tələbin həcmi müəyyənləşdirən aşağıdakılardan hansıdır?

- ☐ əhəlinin alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsi
- ☐ əhəlinin sayının dəyişməsi
- ☒ hamısı doğrudur
- ☐ maliyyələşdirmə şərtləri
- ☐ maliyyə mənbələrinin mövcudluğu

558 Daşınmaz əmlak bazarının dövlət tənzimlənməsinin amilləri hansılardır?

- ☐ İstehlak mallarının qiymət indeksi
- ☒ Daşınmaz əmlakın alqı-satqısını tənzimləyən normativ hüquqi aktlar.
- ☐ Milli gəlirin səviyyəsi
- ☐ Sənaye istehsalının həcmi
- ☐ Ticarət balansının vəziyyəti

559 Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda, aşağıdakı qiymətləndirmə üsullarından hansına istinad edilə bilər ?

- ☐ İlkin satış qiymətinə
- ☒ Təkrar satış qiymətinə
- ☐ hamısı düzdür
- ☐ İnvestisiya dəyərinə
- ☐ Bazar qiymətlərinə

560 Bazar qiymətləri haqqında məlumat toplamaq mümkün olmadıqda nəyə istinad edilə bilər ?

- ☐ İstifadə dəyərinə
- ☐ dəyərin müəyyənləşdirilməsinə üsuluna
- ☒ İlkin satış qiymətinə
- ☐ Bazar qiymətlərinə

☐ hamısı düzdür

561 Daşınmaz əmlakın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi üçün zəruri informasiyanın tərkibinə daxil deyil –

- ☐ qiymətləndirilən və analoq obyektin əhatəsi üzrə məlumatlar
- ☐ qiymətləndirmə obyektinin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- ☒ qiymətləndiricinin peşə-ixtisas səviyyəsi
- ☐ analoq obyektin fiziki və iqtisadi göstəriciləri
- ☐ analoq obyekt barədə bazar yaxud qiymət informasiyası

562 Daşınmaz əmlakın qiymətləndirilməsinə müqayisə yanaşmasının metodu hansıdır?

- ☐ əvəzetmə dəyəri metodu
- ☐ qalıq texnikası
- ☐ gəlirlərin dolayı kapitalaşdırılması
- ☐ gəlirlərin birbaşa kapitalaşdırılması
- ☒ qiymət və gəlirlərin gətirilməsi

563 Torpaq sahəsinin müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi metodu hansıdır?

- ☐ kumulyativ düzlülük metodu
- ☒ köçürmə metodu
- ☐ bölgü metodu
- ☐ əvəzetmə metodu
- ☐ ayırma metodu

564 Torpaq sahələrinin müqayisə elementlərinə aiddir –

- ☐ hesablaşma şərtləri
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ maliyyələşdirmə şərtləri
- ☐ satış şərtləri və vaxtı

565 Torpağın müqayisə yanaşması ilə qiymətləndirilməsi proseduru neçə mərhələdən ibarətdir?

- ☐ 3
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7
- ☒ 4

566 Müqayisənin satış şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- ☐ bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur
- ☐ bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ Hamısı düzdür.
- ☒ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- ☐ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənəşdirməyə imkan verir

567 Müqayisənin ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur.?

- ☐ bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.
- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- ☐ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☒ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənəşdirilməsində həlledici rol oynayır.

568 Müqayisənin aktivlərin əldə edilməsi zamanı maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ☐ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənəşdirməyə imkan verir
- ☒ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənəşdirilməsində həlledici rol oynayır
- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

569 Müqayisənin satış vaxtı elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ☐ bu element vasitəsi ilə daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☒ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənəşdirməyə imkan verir
- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- ☐ bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.

570 Müqayisənin ötürülmüş mülkiyyət hüquqları elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ☐ bu element vasitəsi ilə qiymətləndirilən daşınmaz əmlakın yerləşdiyi ərazi müvafiq dəyəri dəyişmək xassəsinə malik olur.
- ☒ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənəşdirilməsində həlledici rol oynayır.
- ☐ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

571 Müqayisənin maliyyə hesablaşmalarının şərtləri elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ☐ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənəşdirməyə imkan verir
- ☒ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ qiymətləndirilən obyektin hüquqi reallıqları onun dəyərinin və satış qiymətinin müəyyənəşdirilməsində həlledici rol oynayır
- ☐ satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.

572 Müqayisənin fiziki xüsusiyyətlər elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur:?

- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- ☒ qiymətləndirilən obyektin faydalılığının müəyyən edilməsinə imkan verən binanın tikilməsi tarixini, onun mövcud vəziyyətini, tikinti materiallarının növünü, memarlıq xassələrini, torpaq sahəsinin və binanın özünün ölçülərini, formasını müəyyənləşdirməyə imkan verir.
- ☐ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir

573 Müqayisənin əmlakın yerləşdiyi ərazi elementi hansı variantda düzgün izah olunmuşdur?

- ☐ əmlakın əldə edilməsinin qeyri-ənənəvi səbəbləri nəticəsində satışın xalis bazar şərtlərindən kənarlaşması hallarında müqayisə üçün seçilmiş müvafiq obyektləri müqayisə olunanlar sırasından çıxarmağa, yaxud onların satış qiymətlərində düzəlişlər aparmağa imkan verir.
- ☒ torpaq sahələrinin müxtəlif təbii iqlim zonalarında, müxtəlif kateqoriyalı yaşayış məntəqələrində, müxtəlif funksional və iqtisadi planlaşdırılma zonalarında və daha perspektiv inkişafa qadir olan regionlarda yerləşməsi bu kimi hallarla dəyəri dəyişmək xassəsinə malikdir.
- ☐ bu element vasitəsi ilə təshihlər daşınmaz əmlak obyektinə borc vəsaitləri cəlb edilməklə alındıqda, yaxud ödənişlər nağd pulla yerinə yetirildikdə aparılır
- ☐ əmlak bazarında alqı-satqı əməliyyatlarının dinamikasına və buna müvafiq olaraq satış qiymətlərinin səviyyəsinə vaxt amilinin təsirini müəyyənləşdirməyə imkan verir

574 Daşınmaz əmlak obyektlərinə vəsait qoyuluşu riskləri aşağıdakılardan hansılar aiddir ?

- ☐ Dinamik risklər
- ☒ Hamısı düzdür
- ☐ Mütəmadi risklər
- ☐ Statik risklər
- ☐ Qeyri-mütəmadi risklər

575 Obyektdə mövcud olan yararlı materialların dəyəri hansı dəyər adlanır?

- ☐ tam bərpa dəyəri
- ☒ util dəyəri
- ☐ əvəzetmə dəyəri
- ☐ istehlak dəyəri
- ☐ qalıq əvəzetmə dəyəri

576 Şərti-dəyişən xərclərə aid deyil

- ☐ reklam, məsləhət və hüquqi xidmət xərcləri
- ☐ kommunal ödənişlər
- ☒ əmlak vergisi
- ☐ ərazinin saxlanması və təmizlənməsi xərcləri
- ☐ daşınmaz əmlak obyektinin mühafizəsi xərcləri

577 Əgər əmanətlər investisiyadan çox olursa yaranır

- ☐ durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ☐ durğunluq vəziyyəti
- ☐ tənəzzül vəziyyəti
- ☐ inflyasiya təhlükəsi
- ☒ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

578 Əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır -

- ☐ durğunluq vəziyyəti
- ☐ durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- ☒ inflyasiya təhlükəsi
- ☐ tənəzzül vəziyyəti
- ☐ durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

579 Multiplikator nəyə bərabərdir?

- ☐ real gəlirin artımı : ümumi xərclərin dəyişməsi
- ☒ real gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- ☐ nominal gəlirin dəyişməsi : xərclərin ilkin dəyişməsi
- ☐ nominal gəlirin dəyişməsi : real gəlirin artımı
- ☐ real gəlirin artımı : ümumi xərclərin artımı

580 İnvestisiya multiplikatoru necə hesablanır ?

- ☐ gəlirin investisiyanın artımına nisbəti kimi
- ☐ əmanətlərin investisiyaya nisbəti kimi
- ☐ gəlirin artımının investisiyaya nisbəti kimi
- ☒ gəlirin artımının investisiyanın artımına nisbəti kimi

581 İnvestisiya multiplikatoru -

- ☐ bütün variantlar mümkündür
- ☐ əmanətə orta hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- ☒ əmanətə son hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir
- ☐ istehlaka orta hədd meyliyinin qarşılıqlı tərs kəmiyyətidir

582 Yüksək investisiya riski amilləri deyil-

- ☐ Milli valyuta məzənnəsi
- ☒ Dövlətin idarəetmədə iştirakı
- ☐ Milli şərtlər üçün üstünlüklər
- ☐ Inflyasiyanın səviyyəsi
- ☐ Borclar problemi

583 Aşağı investisiya riski amilləri deyil-

- ☐ Dövlətin idarəetmədə iştirakı
- ☒ Borclar problemi
- ☐ Xarici investorlara münasibət
- ☐ Kapital və ticarət məhdudiyyəti
- ☐ Qiymətlərin tənzimlənməsi

584 Xalis əməliyyat gəliri 120000 man, kapitalaşdırma əmsalı 15% olduğunu bilərək obyektin dəyərini hesablayın.

- ☐ 780000
- ☐ 760000
- ☐ 820000
- ☒ 800000

585 Xalis əməliyyat gəliri 70000 man, kapitalaşdırma əmsalı 14% olduğunu bilərək obyektin dəyərini hesablayın.

- ☐ 600000

- ☒ 500000
☐ 512000
☐ 520000

586 Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 200000 man, kapitallaşdırma əmsalı 18% olduğunu bilərək xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin

- ☒ 36000
☐ 40000
☐ 38600
☐ 42000

587 Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 1250000 man, kapitallaşdırma əmsalı 24% olduğunu bilərək xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin

- ☐ 42000
☐ 36000
☒ 30000
☐ 40000

588 Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 200000 man, xalis əməliyyat gəliri 36000 man olarsa kapitallaşdırma əmsalını tapın

- ☐ 14% və ya 0.14
☒ 18% və ya 0.18
☐ 15% və ya 0.15
☐ 24% və ya 0.24

589 Qiymətləndirmə obyektinin dəyəri 125000 man, xalis əməliyyat gəliri 30000 man olarsa kapitallaşdırma əmsalını tapın

- ☒ 24% və ya 0.24
☐ 14% və ya 0.14
☐ 18% və ya 0.18
☐ 15% və ya 0.15

590 Su nəqliyyatı xidmətlərinin tarifləridir

- ☐ faktoring
☐ franko
☒ fraxt
☐ fraxt bazası
☐ franko-təyinat stansiyası

591 Torpağın qiyməti kimi qəbul edilir

- ☐ kadastr
☒ renta
☐ rentabellik
☐ renta norması
☐ renta faizi

592 İş qüvvəsinin qiyməti kimi qəbul edilir

- ☐ müavinət
☐ mənfəət

- ☐ gəlir
- ☒ maaş
- ☐ təqdimat

593 Kapitalın qiyməti kimi qəbul edilir

- ☐ rentabellik
- ☐ dividenol
- ☐ mənfəət
- ☐ gəlir norması
- ☒ faiz dərəcəsi

594 “Qiymət” anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilməz

- ☐ faiz dərəcəsi
- ☐ əmək haqqı
- ☐ fraxt
- ☐ tarif
- ☒ rentabellik

595 “Qiymət” anlayışının sinonimi kimi qəbul edilə bilər

- ☐ amortizasiya
- ☐ rüsum
- ☒ məzənnə
- ☐ dividenol

596 Qiymətin formalaşmasının ilkin əsasıdır

- ☐ dəyər
- ☐ istehsal xərcləri
- ☒ maya dəyəri
- ☐ tədavül xərcləri

597 Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalının 1, 4 - ə bərabər olması uyğundur.

- ☐ qeyri – elastik tələbə
- ☒ elastik tələbə
- ☐ artan tələbə
- ☐ fərdi tələbə
- ☐ məcmu tələbə

598 Tələbin qiymətə görə birbaşa elastikliyi əmsalının 0,8 - ə bərabər olması uyğundur.

- ☐ məcmu tələbə
- ☐ elastik tələbə
- ☐ azalan tələbə
- ☒ qeyri-elastik tələbə
- ☐ fərdi tələbə

599 Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının 0,6-ya bərabər olması uyğundur

- ☐ gündəlik tələbat mallarına
- ☐ qeyri-asılı əmtəələrə
- ☐ ikinci dərəcəli zərurət mallarına
- ☒ əvəzedici əmtəələrə

☐ tamamlayıcı əmtəələrə

600 Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının 0,3 - ə bərabər olması uyğundur

- ☐ gündəlik tələbat mallarına
☐ qeyri-asılı əmtəələrə
☐ ikinci dərəcəli zərurət mallarına
☒ tamamlayıcı əmtəələrə
☐ əvəzedici əmtəələrə

601 Tələbin qiymətə görə çarpaz elastikliyi əmsalının sıfıra bərabər vəziyyəti uyğundur

- ☐ geyim vasitələrinə
☐ ərzaq mallarına
☐ tamamlayıcı əmtəələrə
☐ əvəzedici əmtəələrə
☒ qeyri-asılı əmtəələrə

602 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 0,7 – yə bərabər olması uyğundur

- ☐ zərgərlik məmulatlarına
☒ ərzaq mallarına
☐ geyimə
☐ minik avtomobillərinə

603 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 1,0 - ə bərabər olması uyğundur

- ☐ zərgərlik məmulatlarına
☐ ərzaq mallarına
☒ geyimə
☐ minik avtomobillərinə

604 Tələbin gəlirə görə elastikliyi əmsalının 1,8 - ə bərabər olması uyğundur

- ☒ dəbdəbə əşyalarına
☐ qiffen əmtəələrinə
☐ gündəlik tələbat mallarına
☐ geyimə

605 İllik gəliri 70000 manat olan müəssisənin dəyərini hesablayın. Ümumi rentə multiplikatoru 2,5 - ə bərabərdir.

- ☐ 28000 manat
☒ 175000 manat
☐ 120000 manat
☐ 12000 manat
☐ 111000 manat

606 Dəyəri 300000 manat olan müəssisənin illik gəlirini hesablayın. Ümumi rentə multiplikatoru 2,4-ə bərabərdir.

- ☐ 46000 manat
☐ 880000 manat
☐ 478000 manat
☒ 125000 manat
☐ 720000 manat

607 Müəssisənin illik gəliri 42000 manat, dəyəri isə 189000 manat olarsa ümumi rent multiplikatorunu hesablayın

- ☐ 0,12
☐ 7,1
☒ 4,5
☐ 0,22
☐ 6,5

608 Xalis əməliyyat gəliri 25000 manat, kapitallaşdırma dərəcəsi 25 % olarsa əmlakın dəyərini tapın.

- ☒ 100000 manat
☐ 125000 manat
☐ 625000 manat
☐ 6250 manat
☐ 6000 manat

609 Xalis əməliyyat gəliri 30000 manat, dəyəri isə 250000 manat olan obyekt üçün kapitallaşdırma dərəcəsini tapın.

- ☐ 28%
☐ 22%
☐ 8.33%
☒ 0.12%
☐ 5%

610 Obyektin dəyəri 372000 manat, xalis əməliyyat gəliri isə 60000 manat olarsa kapitallaşdırma dərəcəsinin müəyyən edin.

- ☐ 6.2%
☐ 0.28%
☐ 97.2%
☐ 23.8
☒ 0.16%

611 Obyektin dəyəri 465000 manat və kapitallaşdırma dərəcəsi 3,75 olarsa onun xalis əməliyyat gəlirini müəyyən edin

- ☐ 461,25 min manat
☐ 128000 min manat
☐ 1743,75 min manat
☒ 124 min manat
☐ 468,75 min manat

612 Potensial ümumi gəlir 10000 manat, ümumi itkilər əmsalı 15 % olarsa həqiqi ümumi gəliri hesablayın

- ☐ 10015 manat
☐ 1500 manat
☐ 11500 manat
☒ 8500 manat
☐ 10500 manat

613 illik gəlir 500 manat, kapital qoyuluşunun həcmi isə 2000 manat olarsa gəlirlilik əmsalını tapın

- ☐ 25,0
☐ 4,0
☐ 1500
☐ 2500
☒ 0,25

614 Qiymətlər hesabat dövründə 3% artmışdır. Pulun alıcılıq qabiliyyəti neçə faiz azalmışdır

- ☐ 2%
☒ 2.9%
☐ 3%
☐ 3.1%
☐ 2.5%

615 ÜDM = 2 mln.manat, tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı isə 1,6 mln. Manat olarsa pulun dövriyyə sürətini hesablayın.

- ☐ 1.8
☒ 1.25
☐ 0.8
☐ 0.4
☐ 3.6

616 ÜDM = 3 mln. manat, pulun dövriyyə sürəti isə 2,5-ə bərabər olarsa dövriyyədə olan pul kütləsinin miqdarını hesablayın

- ☐ 5.5 mln.manat
☐ 8.33 mln.manat
☒ 1.2 mln.manat
☐ 0.5 mln.manat
☐ 2.75 mln.manat

617 Pulun dövriyyə sürəti 3-ə, tədavüldə olan pul kütləsinin miqdarı isə 4 mln. manat olarsa ÜDM-i hesablayın.

- ☐ 14 mln.manat
☒ 12 mln.manat
☐ 1.33 mln.manat
☐ 7 mln.manat
☐ 24 mln.manat

618 Hesabat dövründə qiymətlər 5% yüksəlmişdir. Pulun alıcılıq qabiliyyətinin dəyişməsinə müəyyən edin.

- ☐ 4.8%
☒ -4.8%
☐ 5.2%
☐ 5%
☐ -5%

619 Nominal faiz dərəcəsi 12%, inflyasiyanın orta illik sürəti 3,5 % olarsa real faiz dərəcəsinə hesablayın.

- ☒ 8.5%
☐ 42%

- ☐ 3.42%
- ☐ -8.5%
- ☐ 15.5%

620 Real faiz dərəcəsi 14%, inflyasiyanın orta illik sürəti isə 4,3% olarsa nominal faiz dərəcəsini hesablayın.

- ☒ 18.3%
- ☐ 9.7%
- ☐ 3.25%
- ☐ -9.7%
- ☐ - 18.3%

621 1

- ☐ 334
- ☐ 109
- ☐ 76
- ☒ 58
- ☐ 49

622 2

- ☒ 7 manat
- ☐ 6 manat
- ☐ 8.2 manat
- ☐ 6.5 manat
- ☐ 7.4 manat

623 3

- ☐ tarazlıq
- ☒ qıtlıq
- ☐ əmtəə bolluğu
- ☐ müflisləşmə
- ☐ qeyri-müəyyənlik

624 4

- ☐ müflisləşmə
- ☐ qıtlıq
- ☐ tarazlıq
- ☐ qeyri-müəyyənlik
- ☒ əmtəə bolluğu

625 Maya dəyərinin 60Azn, məhsul üzrə mənfəətin 15Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 400%
- ☐ 75%
- ☐ 40%

- ☐ 45%
- ☒ 25%

626 Maya dəyərinin 30Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 20% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 50 Azn
- ☐ 6 Azn
- ☐ 66.6 Azn
- ☐ 10 Azn
- ☒ 37.5 Azn

627 Maya dəyərinin 90Azn, məhsul üzrə mənfəətin 36Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 54%
- ☒ 40%
- ☐ 126%
- ☐ 250%
- ☐ 400%

628 Maya dəyərinin 110Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 45% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 65 Azn
- ☒ 200Azn
- ☐ 20 Azn
- ☐ 220Azn
- ☐ 255 Azn

629 Maya dəyərinin 70Azn, məhsul üzrə mənfəətin 21Azn olduğunu bilərək rentabellik normasını müəyyən edin:

- ☐ 91%
- ☐ 33.3%
- ☐ 49%
- ☐ 40%
- ☒ 30%

630 Maya dəyərinin 82Azn, mənfəətin qiymətdə xüsusi çəkisinin isə 18% olduğunu bilərək istehsal qiymətini hesablayın:

- ☐ 118Azn
- ☐ 64 Azn
- ☐ 20 Azn
- ☒ 100 Azn
- ☐ 21.9 Azn

631 Qiymətin minimum səviyyəsi müəyyən edilir

- ☐ məhsulun dəyəri ilə
- ☐ istehsal xərcləri ilə
- ☐ rentabellik səviyyəsi ilə
- ☒ məhsulun maya dəyəri ilə
- ☐ tədavül xərcləri ilə

632 Qiymətin maksimum səviyyəsi müəyyən edilir

- ☐ məhsulun təklifi həcmi ilə
- ☒ məhsulun nadir həcmi ilə
- ☐ məhsulun dəyəri ilə
- ☐ məhsula olan tələbin həcmi ilə
- ☐ bütün variantlar doğrudur

633 Aşağıdakılardan hansı qiymətin orta səviyyəsi hesab olunur

- ☐ sosial status əmtəələrinin qiymətləri
- ☐ differensial qiymətlər
- ☒ qarşılıqlı əvəzedicilərin qiymətləri
- ☐ ayrı-seçkili qiymətlər
- ☐ qarşılıqlı tamamlayıcı əmtəələrin qiymətləri

634 Qiymətqoymada bu və ya digər metodun tətbiqinişərtləndirən amil hansıdır?

- ☒ qiymət səviyyəsində əmtəələrin keyfiyyət fərqləri uçota alınmalıdır
- ☐ qiymət əhalinin gəlirləri ilə uzlaşmalıdır
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ qiymətlər tələbin ödənilməsinə xidmət etməlidir
- ☐ qiymətlər indeksləşdirilməli və tənzimlənməlidir

635 Əhalinin gəlirləri artan zaman tələbin həcmnin azaldığı əmtəələr hansılardır?

- ☐ əvəzedici əmtəələr
- ☐ normal əmtəələr
- ☐ qeyri-asılı əmtəələr
- ☒ Qiffen əmtəələri
- ☐ tamamlayıcı əmtəələr

636 Əhalinin gəlirləri artan zaman tələbin həcmnin azaldığı əmtəələr hansılardır?

- ☐ əvəzedici əmtəələr
- ☒ normal əmtəələr
- ☐ qeyri-asılı əmtəələr
- ☐ Qiffen əmtəələri
- ☐ tamamlayıcı əmtəələr

637 Qiymət strategiyasının işlənilməsi mərhələsi deyil -

- ☐ strategiyanın formalaşdırılması
- ☐ məqsədlərin seçilməsi
- ☐ zəruri informasiyanın toplanılması
- ☐ strateji (maliyyə) təhlilin aparılması
- ☒ strategiyanın reallaşdırılması

638 Qiymət taktikasının tətbiqi hansı tələbdən irəli gəlir?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ bazarın qiymətlərə əks təsirinin uçotu
- ☐ qiymətlərin tələbə təsirinin uçotu
- ☐ qiymətlərin təklifə təsirinin uçotu
- ☐ rəqabətin yumşaldılması uçotu

639 Qiymətin taktikası qiymətlərə aşağıdakılardan biri üzrə düzəlişləri əks etdirmir?

- ☒ qiymətlərin tənzimlənməsi
- ☐ xərclərin bölüşdürülməsi
- ☐ standart qiymətlərin təyini
- ☐ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi
- ☐ qiymətə əlavələrin edilməsi

640 Qiymət taktikası qiymətlərə neçə variantda düzəlişlər üzrə qərarları əhatə edir?

- ☒ 8
- ☐ 9
- ☐ 5
- ☐ 6
- ☐ 7

641 Aşağıdakılardan hansı qiymət taktikası üzrə düzəlişlərə aiddir?

- ☐ qiymətin tənzimlənməsi
- ☒ nəqliyyat xərclərinin qiymətə daxil edilməsi
- ☐ qiymət sisteminin formalaşdırılması
- ☐ qiymətin hesablanması

642 Qiymətməhləgəlmə prosesinin son mərhələsi hansıdır?

- ☒ qiymətlərin bazar sığortalanması
- ☐ qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi
- ☐ qiymət taktikasının həyata keçirilməsi
- ☐ məhsul satışı
- ☐ pərakəndəsatış qiymətlərinin tətbiqi

643 Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt hansıdır?

- ☒ istehsal xərclərinin dəyişməsi
- ☐ tələbin həcmnin dəyişməsi
- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ rəqabətin güclənməsi
- ☐ təklifin həcmnin dəyişməsi

644 Qiymətlərin bazar sığortalanmasına aid olan qeyd-şərt deyil -

- ☐ material xərclərinin artması
- ☒ doğru variant yoxdur
- ☐ bazar qiymətlərinin dəyişməsi
- ☐ əmək haqqı xərclərinin artması
- ☐ material xərclərinin azalması

645 Qiymətlərin bazar sığortalanması aşağıdakı sahələrdən hansında zəruri sayılır?

- ☐ maşınqayırma
- ☐ ticarət
- ☒ ictimai işə
- ☐ tikinti
- ☐ kənd təsərrüfatı

646 Qiymətlərin bazar sığortalanmasında istifadə olunan düstur necə adlanır?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☒ sürüşkən qiymət düsturu
- ☐ dəyişkən qiymət düsturu
- ☐ təsbit olunan qiymət düsturu
- ☐ elastik qiymət düsturu

647 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi hansı..... xarakteri daşıyır?

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ təsbitləşdirmə
- ☒ antiinflasiya
- ☐ haqsız rəqabət
- ☐ “ədalətsiz” qiymət reklamı

648 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin forması deyil-

- ☐ bazarda tələb – təklif nisbətlərinə təsir
- ☐ antiinhisar qanunvericiliyi
- ☐ gəlir siyasəti
- ☐ istehsal və tədavül prosesində dövlətin iştirakı
- ☒ qiymətlərdə liderlik

649 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi metodlarına aid deyil -

- ☐ qiymətlərə dolaylı təsir
- ☐ qiymətlərdə liderlik
- ☐ qiymətlərə nəzarət
- ☐ qiymətlərin dondurulması
- ☒ qiymətlərin bazar sığortalanması

650 Dövlətin qiymətlərə təsirinin neçə dərəcə yaxud səviyyəsi fərqləndirilir?

- ☐ 7
- ☐ 2
- ☒ 3
- ☐ 4
- ☐ 6

651 Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur?

- ☒ qiymətlərin “dondurulması”
- ☐ dempinqin qadağan olunması
- ☐ “ədalətsiz” qiymət reklamının qadağan olunması
- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ qiymətin son həddinin müəyyən edilməsi

652 Təsbit edilən qiymətlər üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil?

- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ preyskurantlardan istifadə
- ☐ qiymətlərin “dondurulması”
- ☒ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☐ inhisar qiymətlərinin təsbit edilməsi

653 Tənzimlənən qiymətlər sahəsində qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur?

- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ preyskurantlardan istifadə
- ☐ qiymətlərin “dondurulması”
- ☒ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☐ inhisar qiymətlərinin təsbit edilməsi

654 Tənzimlənən qiymətlər sahəsində qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil?

- ☐ qiymət elementlərinin kəmiyyətinin normalaşdırılması
- ☐ qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- ☐ qiymət əlavələrinin son həddinin müəyyən edilməsi
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan edilməsi
- ☒ qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan olunması
- ☐ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi

655 Sərbəst (müqavilə) qiymətləri üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsuludur-

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ qiymətlərin “dondurulması”
- ☐ qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- ☒ qiymət ayrı-seçkiliyinin qadağan olunması
- ☐ inhisar qiymətlərinin təsbit olunması

656 Sərbəst (müqavilə) qiymətləri üzrə qiymətdoyma müstəqilliyinin məhdudlaşdırılması üsulu deyil -

- ☒ qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- ☐ qiymətlərin üfüqi təsbitləşdirilməsinin qadağan olunması
- ☐ qiymətlərin şaquli təsbitləşdirilməsinin qadağan olunması
- ☐ dempinqin qadağan olunması

657 Monopsoniya şəraitində kim daha yüksək bazar gücünə malikdir?

- ☐ rəqiblər
- ☐ satıcı
- ☒ alıcı
- ☐ vasitəçilər

658 Təkmil rəqabət bazarının səciyyəvi xüsusiyyəti deyil -

- ☐ hər bir iştirakçının cüzi bazar payına malik olması
- ☐ çoxlu sayda iştirakçıların olması
- ☐ bazara giriş-çıxış sahəsində maneələrin olmaması
- ☐ iştirakçıların qiymət barədə dolğun informasiyaya malik olması
- ☒ iştirakçıların öz tərəfdaşlarını seçməsində məhdudiyyətlərin olması

659 Aşağıdakılardan hansı “bazarın ideal modeli”dir?

- ☐ xalis inhisar
- ☐ oliqopoliya
- ☐ monopsniya
- ☒ təkmil rəqabət
- ☐ inhisar rəqabəti

660 Bazar strukturlarını fərqləndirən amil deyil -

- ☐ reklam işinin təşkili
- ☐ iştirakçıların sayı
- ☐ satılan əmtəənin xarakteri
- ☐ qiymətlərə nəzarət mexanizmi
- ☒ valyuta tənzimi mexanizmi

661 Qiymət ayrışdırılışının ən səmərəli tətbiqi sferasıdır

- ☐ maşın və avadanlıqlar bazarı
- ☐ valyuta bazarı
- ☒ xidmət bazarı
- ☐ kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- ☐ əmək bazarı

662 Qiymət ayrışdırılışını praktiki əhəmiyyətinin itirir -

- ☐ qiymətlər indeksləşdirildikdə
- ☐ qiymətlər yüksəldildikdə
- ☐ qiymətlər aşağı düşdükdə
- ☒ məhsul ucuz bazardan bahalı bazara doğru maneəsiz hərəkət etdikdə

663 Əmtəə bazarlarında qiymət ayrışdırılışının tətbiqi üçün bazarlar arasında olmalıdır

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ rəqabət
- ☒ coğrafi məhdudiyyətlər
- ☐ inhisarlaşma fərqləri
- ☐ seqmentləşdirmə fərqləri

664 İkincidərəcəli qiymət ayrışdırılışını hansı qiymət güzəşti formasını ala bilər?

- ☐ funksional
- ☐ bonus
- ☐ skonto
- ☐ əvvəlcədən ödənişə görə
- ☒ kumulyativ

665 Aşağıdakılardan hansı ikinci dərəcəli qiymət ayrışdırılışının təzahür formasıdır?

- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ satış yerinə görə qiymət ayrışdırılışını
- ☒ satış vaxtına görə qiymət ayrışdırılışını
- ☐ alıcı kateqoriyasına görə qiymət ayrışdırılışını
- ☐ xidmət səviyyəsinə qiymət ayrışdırılışını

666 Qiymət ayrışdırılışının mənfi cəhəti kimi qeyd oluna bilər

- ☐ əhalinin müxtəlif təbəqələrinin gəlirləri arasında fərqlərin azaldılması
- ☐ satışın bazarlar arasında bölüşdürülməsi
- ☐ xalis rəqabət şəraitində olduğu miqdarda məhsul buraxılışını təmin etməsi
- ☒ kapitalın sahələrarası axını və qeyri-bərabər bölgüsü

667 İqtisadiyyatın hansı sahələrində inhisarlaşmanın qarşısının alınması iqtisadi cəhətdən məqbul sayılır?

- ☐ sosial mədəni sfera

- ☐ hasiledici
- ☐ emaledici
- ☐ xidmət
- ☒ təbii inhisar

668 Oliqopoliya və arasında aralıq vəziyyəti təşkil edir

- ☐ xalis rəqabət və monopsoniya
- ☐ xalis rəqabət və inhisar rəqabəti
- ☒ xalis rəqabət və xalis inhisar
- ☐ monopsoniya və xalis inhisar
- ☐ inhisar rəqabəti və xalis inhisar

669 Oliqopolistlər arasında rəqabətin qeyri metodudur -

- ☐ qiymətin differensiallaşdırılması
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi
- ☐ istehsal xərclərinə nəzarət
- ☐ sadalananların hamısı
- ☒ məhsulun differensiallaşdırılması

670 Oliqopoliyanın yaranmasının başlıca səbəbi nədir?

- ☐ sosial effekt
- ☒ miqyas effekti
- ☐ əvəzetmə effekti
- ☐ gəlir effekti
- ☐ səmərəlilik effekti

671 Daha çox hansı sahələr oliqopolistik struktura malikdirlər?

- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi
- ☒ texniki cəhətdən mürəkkəb sənaye sahələri
- ☐ xidmət sektoru
- ☐ qiymət ciddiliyi
- ☐ hasilat sənaye sahələri
- ☐ yüngül sənaye sahələri
- ☐ yeyinti sənaye sahələri
- ☐ qiymətlərin differensiallaşdırılması

672 Daha çox hansı sahələr inhisar rəqabəti şəraitində fəaliyyət göstərirlər?

- ☐ sadalananların hamısı
- ☐ tikinti sektoru
- ☒ xidmət sektoru
- ☐ hasilat sənaye sahələri
- ☐ emaledici sənaye sahələri

673 Aşağıdakılardan hansı oliqopoliyanın mürəkkəb miqdar modelidir?

- ☐ Bertran modeli
- ☐ Veblen modeli
- ☐ A.Marşal modeli
- ☒ Ştakkelberq modeli
- ☐ Kurno modeli

674 Aşağıdakılardan hansı oliqopolianın mürəkkəb qiymət modelidir?

- ☐ Piqu modeli
- ☐ Ştakkelberq modeli
- ☐ Edcont modeli
- ☐ Duopoliya modeli
- ☒ Bertran modeli

675 Fyuçers əmtəə birjasının qiymətqoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -

- ☐ qiymətəmələgətirən
- ☐ sabitləşdirici
- ☐ sabitləşdirici
- ☒ təsbitləşdirici
- ☐ proqnozlaşdırıcı
- ☐ qiymətəmələgətirən
- ☐ sığortalayıcı
- ☐ proqnozlaşdırıcı
- ☐ sığortalayıcı

676 Fyuçers əmtəə birjasının qiymətqoyma nöqteyi-nəzərindən funksiyası deyil -

- ☐ yenidən bölgü
- ☐ təsbitləşdirici
- ☐ stimullaşdırıcı
- ☒ proqnozlaşdırıcı
- ☐ uçot, nəzarət

677 Birja qanunverciliyinə görə “keş” sövdələşməsinin müddəti arasında dəyişir.

- ☐ 15 – 30 gün
- ☐ 1 – 10 gün
- ☒ 1 – 15 gün
- ☐ 15 – 20 gün
- ☐ 10 – 15 gün

678 Fond birjalarında başlıca qiymətəmələgətirən amillərdən biridir

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ zərərsizlik
- ☒ möhtəkirlik
- ☐ tarazlıq
- ☐ sabitlik

679 Oliqopolistik bazar üçün səciyyəvidir -

- ☐ qiymətlərin təsbit olunması
- ☐ qiymət ayrı-seçkiliyi
- ☐ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ☒ qiymət ciddiliyi
- ☐ qiymətlərin dondurulması

680 5

- ☐ əvəzedici əmtəələrə
- ☐ aşağı kateqoriyalı əmtəələrə
- ☐ normal əmtəələrə
- ☒ bir-birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə
- ☐ qeyri-asılı əmtəələrə

681 6

- ☒ qeyri-asılı əmtəələrə
- ☐ normal əmtəələrə
- ☐ bir-birini qarşılıqlı tamamlayan əmtəələrə
- ☐ aşağı kateqoriyalı əmtəələrə
- ☐ əvəzedici əmtəələrə

682 Qiymət taktikasına aid qərar hansıdır?

- ☐ qiymətlərin tənzimlənməsi
- ☒ qiymətlərin differensiallaşdırılması
- ☐ qiymətlərin indeksləşdirilməsi
- ☐ qiymətlərin təsbit olunması
- ☐ qiymətlərin dondurulması

683 Qiymət taktikasına aid qərar deyil:

- ☐ xərclərin əmtəə çeşidləri arasında bölüşdürülməsi
- ☐ xərclərin əmtəə nomenklaturası daxilində bölüşdürülməsi
- ☒ qiymətlərin təsbit olunması və indeksləşdirilməsi
- ☐ qiymətlərə əlavələrin daxil edilməsi
- ☐ qiymətin psixoloji həddinin seçilməsi

684 psixoloji baxımdan uğurlu rəqəmləri göstərin

- ☐ 2,5,7
- ☒ 4,7,9
- ☐ 4,5,9
- ☐ 3,7,9
- ☐ 4,5,7

685 Yüksək qiymət - yüksək keyfiyyət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- ☐ heç biri
- ☐ keyfiyyətlilik
- ☐ bazara ciddi daxilolma
- ☒ mükafatlı qiymətmələgəlmə
- ☐ yüksəldilmiş qiymət

686 Yüksək keyfiyyət - orta qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- ☐ keyfiyyətlilik
- ☐ yüksəldilmiş qiymət
- ☐ bazara ciddi daxilolma
- ☒ mükafatlı qiymətmələgəlmə

687 Aşağı keyfiyyət - orta qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- ☒ nümayişanə parıltı
- ☐ soyğunçuluq
- ☐ aşağı dəyərlilik
- ☐ orta qiymətlər

688 Aşağı keyfiyyət - yüksək qiymət nisbəti arasında formalaşan strategiya hansıdır?

- ☒ soyğunçuluq
- ☐ aşağı dəyərlilik
- ☐ nümayişanə parıltı
- ☐ orta qiymətlər

689 Aşağı keyfiyyət - aşağı qiymət nisbəti əsasında formalaşan strategiya hansıdır?

- ☐ nümayişanə parıltı
- ☐ soyğunçuluq
- ☐ aşağı qiymətlər
- ☒ aşağı dəyərlilik

690 bu qiymət strategiyalarından hansının tətbiqi istehlakçı hüquqlarının pozulması kimi qəbul edilə bilər?

- ☐ aşağı qiymətlər
- ☒ sabit qiymətlər
- ☐ yüksək qiymətlər
- ☐ orta qiymətlər

691 Aşağıdakı qiymət strategiyalarından hansı daha geniş tətbiq olunur?

- ☐ məqsədli qiymətlər
- ☐ sabit qiymətlər
- ☒ orta qiymətlər
- ☐ qaymaqyığma
- ☐ aşağı qiymətlər

692 Kredit bazarında qiymətlərə təsir göstərən amildir:

- ☐ pul multiplikatoru
- ☒ sadalananların hamısı
- ☐ kreditə olan tələb
- ☐ valyuta məzənnəsi
- ☐ inflyasiya

693 Pul multiplikatoru:

- ☐ pula olan tələbin dəyişməsi meyarıdır
- ☒ bankın pul yaratmaq qabiliyyətidir
- ☐ bankın ödəmə qabiliyyətidir
- ☐ bankın likvidliyidir

694 Kreditin qiymətinə təsir göstərən xarici amildir:

- ☐ bütün variantlar doğrudur
- ☐ valyuta məzənnəsi
- ☐ inflyasiya
- ☐ kreditin qaytarılmaması riski

☒ pul-kredit siyasəti

695 Birjalarda qiymətin minimal dəyişməsi meyarıdır?

- ☐ sadalananların hamısı
☐ şərti hesablaşma vahidi
☒ punkt
☐ sərbəst dönərli valyuta
☐ SDR

696 Birja kotirovkası nədir?

- ☒ birja əmtəələrinə qiymətin əmələ gəlməsi
☐ sadalananların hamısı
☐ birja iştirakçılarının davranışının rəqlamentləşdirilməsi
☐ birja əmtəələrinin sığortalanması
☐ birja əmtəələrinin tədarükü

697 İstehlak mallarının alınması motivləri hansılardır?

- ☐ tələb, təklif, zərurət
☒ tələbat, zərurət, arzu
☐ tələb, tələbat, zərurət
☐ tələb, zərurət, arzu
☐ zərurət, təklif, arzu

698 İstehsal-texniki təyinatlı məhsullara olan tələb:

- ☐ bütün variantlar doğrudur
☐ kütləvi xarakter daşıyır
☒ törəmə xarakteri daşıyır
☐ əsasən təklifi üstələyir
☐ fərdi sifarişlərdən yaranır

699 Ucuzlaşdırmanın aparılmasının neçə variantı mövcuddur?

- ☐ 3
☐ 4
☐ bir neçə ola bilər
☐ 2-3
☒ 2

700 Ucuzlaşdırmanın məqsədlərindən deyil:

- ☐ kapitalın dövriyyəsinin sürətləndirilməsi
☒ daha yüksək mənfəətin əldə olunması
☐ mövsümün sonunda satışın sürətləndirilməsi
☐ çeşid siyasətində buraxılan səhvlərin aradan qaldırılması
☐ "geniş çeşid" siyasətinin aparılması